

I. PLANTÆ PETALODEÆ.

VII. DIPLOSTEMONES a).

DIPLOSANTHERÆ ROYEN. p. 439.

Hoc communi nomine comprehenduntur aliquot ordines naturales, quibus commune est, bis tot stamina habere, quot sunt calycis segmenta, aut petala. Rationem istam plus valere debere, quam simplicem numerum, exemplo constat Hypopitydis, Rutæ, Paridis, in quibus aut in eadem stirpe, aut in eadem certe specie, flores numeros 4. & 5. etiam 3. & 6. in suis petalis sibi permittunt. His enim omnibus floribus stamina constanter sunt in ratione dupla ad divisiones floris, octo ad quatuor, decem ad quinque, duodecim ad sex. Neque tamen dissimulari debet, in nonnullis Geraniis, Sedis, Alfinis & Myosotidis speciebus, dimidium numerum staminum desiderari, ut petala non superent. Verum etiam hic plerumque aut vestigia staminum supersunt, quæ deficient, ut in Geraniis, potissimum Africanis, aut in eadem specie modo dupla sunt stamina in solo uberiori, modo dimidio pauciora in steriliore, quod exemplum in Myosotide certum est. Præterea reliquæ notæ, universusque habitus, non sinunt, ob hanc solam in staminibus notam, simillimas plantas divellere, ut Alfines duas tenuifolias, mediam & hypericifoliam, spergulas duas &c.

I. CARYOPHYLLÆ LINN. ord. nat. n. 22.

His plerumque calyx quinquefolius, aut quinquefidus: petala quinque: fructus unilocularis, polyspermos, petalis circumdatus. Raro numerus petalorum ad quatuor & ad tria usque diminuitur.

ELATINE LINN. n. 502.

POTAMOPITYS BUXBAUM. *Comm. Acad. Petrop.* T. I. p. 243.

ALSINASTRUM VAILLANT. T. I. f. 6.

Calyx quadrifolius, foliolis subrotundis. Petala quatuor, ovata, patula. Stamina octo. Tubæ quatuor. Fructus quadrilocularis, quadrivalvis, polyspermos. In altera specie ternarius numerus pro quaternario succedit.

857. ELATINE foliis verticillatis LINN. I. p. 527.

Ericoides facie pinastelle RUPP. ed. nostr. p. 90. BUXBAUM. *plant. hal.* p. 105.*Alsinastrium Gallii folio* VAILLANT. p. 6. t. 1. f. 6. Characterem BUXBAUMIUS culpat b), Recentem cum non viderim, corrigere nequeo.& *Alsinastrium Gratiolæ folio* I. R. H.*Potamopitys* BUXBAUM l. c. t. 8. f. 2.

Circa Mülhusiam Cl. HOFER.

Caulis inferius radículas fluitantes per aquam dimittit, inde erectus, non ramosus, dodrantalis, latiusculus. Folia Gallii lineata; inferiora acutiora, reflexa; superiora obtusa, latiora, patula, ovato lanceolata, verticillatim ex caule nata, octo ad duodecim. Flores in brevibus pedicillis albi.

858. ELATINE foliis conjugatis (oppositis) LINN. *ibid.**Hydropiper* BUXBAUM. *Cent. II.* p. 35. t. 37. f. 3.*Alsinastrium Serpyllifolium*, flore albo, tetrapetalo VAILLANT. p. 5. t. 2. f. 2.& *Alsinastrium Serpyllifolium*, flore roseo, tripetalo EJUSD. *ibid.* f. 1.*Icon* OEDERI t. 146.

Circa Mülhusiam. Ego reperi circa Engesen ultra Hanoveram in udis.

Cauliculi exigui, ramosi, diffusi subinde radiati. Folia ovato lanceolata, & elliptico lanceolata, conjugata. Flores in petiolis unifloris, colore subroseo, petalis & calycibus ovatis, calyce majori.

CHERLERIA

a) *Method. stud. botan.* edit. a. 1736 p. 19. not. h.b) *Nov. Eph. Nat. Cur.* Vol. I. obs. 8.

CHERLERIA HALLER. *It. Helvet.* n. 79.

LINN. n. 570.

Calyx quinquefolius: stamina decem: fructus unilocularis, trispermus, acuminatus. Sed loco petalorum, quinque cordati unguis, qui quinque stamina præferunt; uti alia quinque ex calycis intervallis prodeunt. Hi unguis sunt hujus plantæ petala. Tubæ tres. Semina hinc convexa, inde planum angulum faciunt.

*859. CHERLERIA *It. Helv. II.* n. 79. T. XXI. LINN. I. p. 608. SEGUIER. *plant. veron. Suppl.* p. 180. t. 4. f. 3.

Sedum montanum perpusillum, luteolis floribus PARKINSON. p. 737. 738.

Sedum montanum perpusillum, luteum MORISON. III. p. 471. f. 12. t. 6. f. 14.

Lychnis alpina muscosis foliis, densius stipatis, floribus parvis, calyce duriori PLUKNET. *Almag.* p. 235. t. 42. f. 8.

Kriewel affinis HALLER. *Comm. Lit. Nor.* ann. 1736. hebdom. 13. t. 1. f. 5.

In alpebus altioribus ubique. Legi in monte Gemmi, Leitern, Gotthard. In glacialibus supra Bagnes, in S. Bernhardo, Sempronio M. alpebus Griseis: circa Chamouny: In monte Fouly, Audon, Prapioz &c.

Cespites facit late sparsos & densissimos: cauliculos habet repentes, perennes, duarum, aut trium unciarum, subinde fundentes rosulas densissimas foliorum lanceolatorum; ad caulem folia conjugata, dense congesta, firmula, perangusta, linearia, acuta. Petioli numerosi, vix bilineares, ex mediis rosulis flosculum gerunt unicum, perpetuo eminentem. Calycis folia striata, ovato lanceolata, cava. Omnia virescunt. Cel. SEGUIER quinque vera petala in sua planta describit. Hæc in nostra nunquam reperiuntur. Vicissim Vir Cl. stamina omnia ex ambitu fructus filamentis capillaribus nata depingit, non ex unguibus nostris. Negat ea petala CL. SCOPOLI c).

ALSINE TOURNEFORTII t. 106.

ALSINE LINN. n. 380. pentastemon, tubis ternis.

ARENARIA LINN. n. 569. decastemon, tubis ternis, petalis integris.

STELLARIA LINN. n. 558. tubis ternis, decastemon, petalis bipartitis.

SPERGULA LINN. n. 586. tubis quinis.

SAGINA LINN. n. 176. tetrastemon.

MOEHRINGIA LINN. n. 494. octostemon.

& HOLOSTEUM LINN. n. 104. tristemon.

Cum mihi methodus naturalis sola placeat, non potui hoc genus etiam BAUHINIS perspicuum divellere. Etsi enim aliqua commoditas in hac divisione esse videtur, tamen non potest ullo modo Alsine tenuifolia ab altera simillima divelli, quarum una pentastemon sit, altera decastemon. Ita genus Alsinæ expungetur. Porro Stellaria ab Arenaria non magis differt, quam Lychnides quadrifida a bifida, quas LINNÆUS conjunctas relinquit: aut Drabæ petalis integris & bifidis. Spergula ab Arenaria ob solas tubas non videtur separari posse, cum Spergula segetalis Arenariæ torfaceæ nodosæ adeo similis sit. Tetrapetalam Alsinem fugacem a simillima alpina pentapetala Alsinæ specie separare non sustinui, neque ob sola stamina Mœhringiam a Sagina. Quare genus naturale cum TOURNEFORTIO conservavi, ut tamen in ordines dividerem, qui LINNÆANA genera representant.

I. FLORE TETRAPETALO.

SAGINA LINN. tetrastemon, &

MOEHRINGIA LINN. octostemon.

860. ALSINE, octostemon foliis connatis, linearibus.

Alsinæ muscosa quibusdam I. B. III. p. 365.*Alsinæ montana, capillaceo folio* C. B. SCHEUCHZER. *It. VII.* p. 508. PLUKNET, t. 75. f. 1.*Alsinæ*

Flor. Carniol. p. 500.

D d d d d

- Alfne saxatilis* LINDER. hort. t. 2.
Alfne tenuifolia, *muscosa* I. R. H. SCHEUCHZER. It. II. p. 149. SEGUIER. t. 5. f. 1.
Alfne polygonoides, foliis tenuissimis, per genicula binis, ad summitatem polyanthos PLUKNET.
 p. 22. t. 74. f. 3.
Mehringia LINN. I. p. 515.

Nihil frequentius ad rupes humidas, & faxa torrentium adspergine rorida.

Cauliculi teneri, dodrantaes, ramosissimi. Folia longa, linearia, gracilia, in origine lata, confluentia, ut a caule vere perforantur. Flores in longis petiolis unifloris, ex alis foliorum natis. Calyx patulus; sic petala angusta, elliptica, lanceolata, lactea. Fructus ex ovato conicus.

861. ALSINE tetraSTEMON, foliis connatis, lanceolatis.

Hyssopus Salomonis MONTALBANI.

Saxifraga annua, *Anglica*, *Alfnes foliis* PLOT. *Oxfordshir.* p. 149. t. 9. f. 9.

Alfne saxifraga, *angustifolia*, *minima*, *montana* COLUMN. p. 290. 292. ob octo stamina.

Alfinella muscosa flore repens DILLEN. nov. gen. p. 124. t. 6.

Alfne saxifraga, *graminifolia*, *floribus tetrapetalis*, *herbidis* & *muscosis* PLUKNET. t. 74.

Alfne minima, *flare fugaci* I. R. H. VAILLANT. f. 2.

Alfne pusilla, *graminea*, *flore tetrapetalo* SEGUIER. II. p. 421. t. 5. f. 3. LIND. hort. t. 8. bene.

Sagina ramis procumbentibus, *petalis brevissimis* LINN. I. p. 185.

Nihil vulgatius in areis glareosis hortorum, in testis plantas alentibus, in torfaceis v. gr. Löbr.

Exmini mis plantis est, biuncialis, caule ramoso, annuo. Folia basi latiuscula caulem amplexa, connata & perfoliata, linearia, parum acuta, fasciculatim ramos terminant. Petioli ex alis foliorum femunciales, uniflori. Flores plerumque clausi: calycis foliola acuta; petala quatuor, calyce minora, ovata, alba, in spontaneis etiam nulla a); tubæ quatuor, & quatuor stamina. Addit Cl. JACQUIN intercurrere plantas fructu pentapetalo, tubis fructus quinis.

II. FLORE PENTAPETALO.

I. INTEGRO.

ALSINES sp. LINN.

SPERGULA LINN. n. 586.

& ARENARIA n. 569.

862. ALSINE foliis linearibus, connatis, pediculis longissimis, unifloris Emend. I. n. 71.

Catal. rar. n. 497.

Alfne alpina repens, *capillaceo folio*, *floribus solitariis*, *albis*, *pentapetalis*, *pediculo longo fulvis*, *petalis subrotundis* & *integris* MICHELI hort. flor. p. 5.

Icon OEDERI t. 12.

& ex ea *Stellaria foliis subulatis*, *scabris*, *subbifloris*, *petalis emarginatis*, *germinibus oblongis*, *calycibus striatis* LINN. I. p. 604. sed nostræ petala non sunt emarginata, neque OEDERIANÆ.

Hæc est *Mehringia*, in qua stamina decem, stylos tres MONTINUS reperit *disj.* p. 2.

Alfne tenuifolia, *pediculis florum longissimis* VAILLANT. p. 8.

Spergula foliis oppositis, *linearibus*, *levibus*, *pedunculis solitariis*, *longissimis*, *caule repente*, LINN. I. p. 631.

In udis rupibus, inter muscos, in monte *Javernaz*, *Chaud commun*, *Prapioz*, *Jeman*, *Isenau*, *Speluga*, *S. Bernhard*, *Mole*, *Taveyannaz*, *Col de Ferry*, *Tompey*. In planitiem descendit, cum circa *Parifios* nascatur, & versus *Luganium*.

Valde similis paulo prioris *Alfnes fugacis* 861. mollis, radice multicipite, cespitosa, cauliculis diffusis, triuncialibus, brachiatis, divaricatis, subhirsutis. Folia graminea, lineata, perangusta, ad terram congesta, ad caulem pauca, in origine sua latiuscula, & a caule perforata. Flores per ætatem nutantes, vix aperti, in prælongis petiolis, uncialibus, & biuncialibus, unifloris. Calycis foliola quinque, obtusa, oris albis. Petala quinque ovata, alba. Stamina decem. Fructus ovato conicus, tubis quinque, in quinque valvas difilit, duplo calyce longiores & cartilagineas.

*863. ALSINE foliis linearibus, obtusis, calycibus viscidis Emend. I. n. 70. †

Alfne polygonoides, *foliis brevibus*, *flore albo* LINN. I. p. 178.

Alpina & montana. Reperi in monte *Enzeinda*, *Taveyannaz*, in *Prapioz*, *Audon*, *Martinets*,

a) *Vindob.* ad p. 26.

Martinets, Dent de midi, Fouly, Furcula, Alpibus supra Kienthal. In suis montibus abunde Cl. GAGNEBIN.

Radix longa, ramosa, multiceps; caules vix dodrantes, procumbentes, ficci, albi, alterne flexi, flaccidi, debiles. Folia congesta, imbricata, ut caulem tegant, obscure viridia, mollia, glabra, tamen latiuscula, sine obtuso, etiam acuta: Suprema, sub floralibus petiolis, lanceolata, oris albis, hæc connata, ut a caule perforantur. Summi cauliculi in petiolis femuncialibus aliquot præferunt flores. Calycis quinque folia, ex ovatis lanceolata, oris albis, subviridia, subhirsuta. Petala alba, ovata, calyce parum majora. Fructus ovatus, de calyce eminent, valvis quinque. Stamina decem; tubæ tres.

*864. ALSINE caule flaccido, dichotomo, foliis linearibus, acutis. †
In loco die *Chus*, qua ex *Candersteg* aditur vallis *Gasterthal* Cl. DICKIUS. Misit etiam ex alpibus pedemontanis Cl. BELLARDUS.

Caulis infirmus, quatuor sexve unciarum, sæpe in summitate dichotomus, tamen ut etiam in tres ramos ex uno puncto findatur. Folia amplexicaulia, si accurate inspexeris latiuscula, ad dimidiam lineam & ultra, linearia, lineata, acuta, patula, sub floribus ovato lanceolata. Flores in ramis nudis, aut unico pare foliorum præditis, unifloris, uncialibus, etiam longioribus, subhirsutis. Calycis folia lineata, lanceolata, peracuta. Petala quinque, alba, ovata, longitudine calycis. Stamina decem, petalis paulo breviora. Tubæ tres breviores.

*865. ALSINE foliis lineari lanceolatis, hirsutis, calyce petalis æquali. †
An *Alfina alpina, multiflora, capillaceo folio, flore minore* SEGUIER. *Supplement.* p. 177? cum decaestemonem dicat.

Cum *Alfines tenuifolia* nomine apud Auctores videtur tradita fuisse, quæ nobis in segetibus, in muris vulgo nascitur, tum inter stipulas, & *Genevæ sur les tranchées.*

Radix exilis. Caulis erectus, teres, subhirsutus, trientalis, ramosus, & dichotomus, tamen ut alter truncus altero major sit, & medius unicus flos ex angulo surgat. Folia amplexicaulia & connata, atque perfoliata, lanceolata, latiuscula, longe mucronata. Flores numerosi, in ramosis pediculis erecti, & cernui. Calyx petalis major, segmentis ovato lanceolatis; sic petala, etsi breviora. Stamina decem. Fructus ex ovato conicus. Tubæ tres. Caulis, folia, calyx, levi hirsutie teguntur, & subvillosa sunt.

866. ALSINE foliis linearibus, glabris, petalis calyce brevioribus.

Alfina pentastemon, gramineis foliis geniculata SEGUIER. p. 175.

Alfina tenuifolia I. B. III. p. 364. VAILLANT. p. 7. t. 3. f. 1. SEGUIER. p. 418. t. 6. f. 2. ex icone, sed habet pentastemonem gramineis foliis geniculatam *Supplem.* p. 175. & videtur adeo tenuifoliam suam a sua pentastemone separare.

Arenaria foliis subulatis, caule paniculato, pedunculis simplicibus, capsulis erectis, petalis calyce brevioribus LINN. I. p. 607. sed nostra est pentandra. An ad priorem.

Similibus locis pervulgaris, inter stipulas v. gr. inter *Robthaus* & rivulum.

Ex minima radice cauliculi semidodrantes, grandes, brachiati, glabri, ramosi potius, quam dichotomi, ut supremi flores inferioribus altius se efferant. Folia similia priori, sed glabra, longiora, tamen latiuscula & in origine connata, sulcata; ea sede caulis nodosus. Petioli florigeri pertenuis. Calycis folia lineata, ovato lanceolata, aristata, alis albis, glabra, sæpe pariter hirsuta. Petala ovata, calyce minora, exigua. Stamina quinque. Fructus ovato conicus, superne inanis. Tubæ tres. Amat folia floresque in fasciculos per summos ramos collectos habere. A priori etiam differt, quod altior sit, minus dura, & petala ad calycem etiam minorem rationem habeant.

Hanc, quando in loco pingui adolevit, habet Cl. LA CHENAL pro *Alfina segetali, gramineis foliis, unum latus spectantibus* VAILLANT. t. 3. f. 3. quæ magis dichotoma & nutans esse videtur, & foliis longioribus differre. Stamina suæ octo Cl. LA CHENAL, quina suæ VAILLANTIUS tribuit. Circa Basileam.

867. ALSINE foliis linearibus, petalis calyce longioribus.

Alfina ἀλτικελειος RICHER.

Alfina caryophylloides tenuifolia, flore albo, punctato PLUKNET. p. 22. t. 7. f. 3.

D d d d d 2

Alfina

- Alsine glabra, tenuissimis foliis, floribus albis* HERMAN. *Paradis. Batav.* p. 12.
Alsine saxatilis & multiflora, capillaceo folio I. R. H. VAILLANT. p. 7. t. 2. f. 3. *It. hercyn.* n. 15.
Alsine alpina, minima, glabra SCHEUCHZER. *It. II.* p. 129.
Arenaria foliis subulatis, caulibus paniculatis, calycum foliolis ovatis LINN. *I.* p. 609.
 In rupibus alpium, Juræ montis *b)* & montium Hercynicorum ubique; etiam in planitiem descendit, à la Rape prope Roche.
 Radices incredibilem numerum caulium efferunt, qui in densissimum cespitem congregantur, semidodrantes sunt, & ramosissimi, maxime multiflori. Folia linearia, sed latiuscula, arguta, connata, glabra. Flores ex alis sinuque foliorum latiusculorum, ovato lanceolatorum. in petiolis brevibus, unifloris. Calyx lineatus, ovato lanceolatus, minus, quam sequenti, durus. Petala ovata, alba, calyce majora. Stamina decem. Tubæ tres breves. Tota planta glabra.
- *868. ALSINE foliis fulcatis, recurvis, radicalibus linearibus, congestis, caulinis lanceolatis *Emend. I.* n. 73. Conf. SEQUIER. p. 173. †
Alsine saxatilis, Laricis folio, flore minori MAGNOL. *hort. reg.* p. 11. t. 2. ex fide plantæ Cl. COMMERSONII, & SCHEUCHZERI. Icon foliis convenit, differt ramosis petiolis.
 Altiorum alpium est, vallis *Ursaria, Gotthardi, Enseindaz, S. Bernhard, Frûla.*
 Radix etiam perennis, multiceps, cespitosa, foliis circa terram & inum caulem valde congestis, glaucis, duris, linearibus, ad alterum latus curvis. Caules ne trientales quidem, uniflori, aut pauciflori, superne subhirsuti. Folia caulina pauca, latiuscula, connata, lanceolata. Calyx subhirsutus, profundè fulcatus, ovato lanceolatus. Petala magna, ad sex lineas, alba, ovata. Stamina decem. Tubæ tres.
869. ALSINE foliis linearibus, angustissimis, calycibus tubulosis, villosis.
Alsine alpina, junceo folio C. B. *prodr.* p. 118. RAI &c.
Auricula muris pulchro flore, folio tenuissimo I. B. III. p. 360. petalis incis.
Arenaria foliis setaceis, caule superne nudiusculo, calycibus subhirsutis LINN. *I.* p. 607.
 In montanis & alpinis. In lapidosis montis *Thuri* legi, qua primum in vallem subitur, quæ Anthoram alit. In alpinis passim. In *Prapioz, Salanfe, Arbignon, Praborgne,* supra *Wafen.* Inter *Airolo & Faïdo.* Ad lacum Siliensem. In *Pilato* monte.
 Crassa, lignosa radix, cespitem multorum caulium producit, semipedalium, semifubrectorum, durorum, hirsutorum. Inferne plurima folia habent perangusta, plerumque ad alteram partem coniecta, & curva, superiora ramorum pene nuda sunt. Flores ex summa planta in petiolis subhirsutis, unifloris. Calyx longus, cylindricus, lineatus, subhirsutus. Petala lineata, ovata. Stamina decem. Tubæ tres. Fructus longus, cylindricus.
- *870. ALSINE foliis filiformibus, pungentibus, calycibus aristatis t. 17.
Alsine foliis setaceis, calycibus aristatis, petalis integris, brevibus LINN. *I.* p. 389.
Alsine polygonoides, tenuifolia, stoculis ad longitudinem caulis velut in spicam dispositis RAI *Syn.* III. p. 346. ex fide speciminis a DILLENIO missi.
Alsine &c. SEQUIER. *Supplem.* p. 174.
 In arenosis à la grande Eau prope Aquilegiam; in area Arcis *St. Tryphon,* & in insula *Montdeni,* passimque in Gubernio Aquilejensi; tum in Valesia circa *Sedunum, Branfon.* Etiam à la *tuillerie de Grandson:* prope *Concise* Cl. GAGNEBIN, & in Castello *Istein.*
 Caules annui, erecti, pedales, teretes, cespitosi, ramosi, subhirsuti. Folia fasciculata ob ramorum numerum, omnibus aliis Alsinis speciebus tenuiora, setacea, longa, acutissima, tamen ut basilibus latis, connatis, a caule perforantur. Flores in junioribus plantis ex alis, in maturis quasi umbellati. Calyces aristati, pungentes, lineati. Petala ovata, alba. Stamina quinque *c)*, tubæ tres.
871. ALSINE foliis superioribus fasciculatis.
Polygonum aviaλσωειδης RICHER.
Arenaria I. B. III. p. 723.
Alsine nodosa Germanica C. B. *prodr.* p. 118.
Polygonum foliis gramineis alterum LOESEL. p. 204. ic. 64.
Alsine palustris Erica folio, polygonoides, articulis crebrioribus, flore albo, pulchello PLUKNET p. 23. t. 7. f. 4.
Spergula foliis oppositis, subulatis, levibus, caulibus simplicibus LINN. *I.* p. 630.
Icon OEDERI t. 96.

b) Basler Merkwürtd. V. p. 547.*c)* Etiam SEQUIER. Decem JACQUIN. *obs.* t. 1. p. 31. In tor-

In torfaceis prope *Pümpfliz* & *Löhr* ex ipsis everfis cespitibus abunde: circa *Seedorf*; circa *Anet*, *Morat*, &c.

Radix perexigua. Cauliculi palmares, geniculis tumidi, erecti, aut prostrati, ramosi. Folia ad terram uncialia, paulum pulposa, viridissima, uncialia, ad caulem brevia, conjugata, connata, tamen ut, in superiori parte plantæ, junioris rami prima folia singulis foliis insideant, iisque faciem impertiant verticillatam. In summis ramis ex petiolis unifloris flores erecti, speciosi. Calyx ovatus, oris albis, non striatus. Petala ovato lanceolata, lactea. Stamina decem. Fructus piriformis, quinque valvis dehiscens. Tubæ quinque. Semen reniforme, rugosum.

872. ALSINE foliis linearibus, stipulis ovato lanceolatis, argenteis.

Spergula purpurea I. B. III. p. 722.

Alsine Spergula facie, seu *Spergula minor*, subceruleo flore C. B. prodr. p. 119. LINDERN. Tournef. *Alf.* t. 4. f. 2.

Polygonum foliis gramineis, *Spergula capitulis* LOESEL. ic. 63.

Arenaria foliis filiformibus, stipulis membranaceis, vaginantibus LINN. I. p. 606.

Minus frequens in Helvetia, quam in Germania. Circa Basileam C. B. inter novam *Dommum* & arcem *Oetlingen d)*. Ad *Wiesam* & in agris versus *Wyl* CHERLER. *Mülhufiæ* in agris arenosis. In glareosis reperi ad *Arolam im Rätisboden* vallis *Hafeliæ*. Prope *Nidau*. Super *Viège* *Valesiæ*.

Cauliculi prostrati, ramosissimi *e)*; summitates villosæ & viscosæ. Folia linearia, firmula, conjugata. Iis junioris rami minora folia insident. Sub foliis duæ stipulæ siccae, splendentes, ovato lanceolatæ, quibus aliæ minores, ad ramos pertinentes, accedunt. Ex omnibus foliorum alis, in petiolis unifloris, brevibus, flores calyce viscido, longe lanceolato, petalis quinque, ovatis, cavis, ex ceruleo purpurascens. Stamina in nostris *f)* quinque antheris gemellis: sic in *marina*, non diffitente LINNÆO, ut adpareat *Alsinæ* Linneæanæ genus stare non posse. Tubæ tres, etiam quinque *g)*,

Varietatem *marinam* in Helvetia non reperi.

873. ALSINE foliis verticillatis, feminibus rotundis.

Spergula DODON. *Cereal.* p. 139. *hist.* p. 137. I. B. III. p. 722. Du HAMEL T. VI. p. 150. 151. 1. 1. *Spergula foliis verticillatis*, floribus decandris LINN. I. p. 630.

C. B. in palustribus ad *Wiesam*. Cl. MIEG infra *Burgfelden* & inter pratum *Sclopetarium* & *Alschwyl*. Bernæ non rara, in adscensu ad montem *Gurten* supra villam *der Spiegel*. In segetibus *Valesiæ*, vallis *Ober Ormond*, *Ferriere*, &c. Inter *Bellinzonan* & *Magadin*.

Caules debiles, male subrecti, ramosi, in summa parte dichotomi. Folia verticillata *h)*, ab octo ad viginti, quibus alia fere æqualia folia junioris rami insident: cæterum teretia, sulcata, linearia. Flores in summis ramis nudis, divaricatis. Calyx viscidus, ovatus, oris albis. Petala ovata, lactei coloris. Stamina a quinque ad decem *i)*. Fructus conicus, quinquevalvis. Tubæ quinque. Semina rotunda, nigra, marginata *k)*. Petioli *l)* florales, dum semen maturatur, reflectuntur & nutant.

In Belgio ad partum pecoris feritur, isque cultus nunc etiam in Germaniam transit.

Celeris est incrementi, & a pecore amatur. Cum *Secali* feritur *m)*.

Spergula semine plano, membranacea *n)* ala cincto nondum a nobis detecta est. Ea apud LINNÆUM & inter *Arenarias* reperitur, & inter *Spergulas* p. 606. 630.

Pentandram vocat REYGERUS *n*)*, decandram facit LOEFLING. p. 143. Eam ait Cl. GUNNERUS nunc ad pabula coli, cum vulgaris bobus displiceat *o)*.

*874. ALSINE foliis fulcatis, argute lanceolatis, petiolis unifloris.

Alsine spinosa, minima, montana AMBROSINI *phytogr.* p. 34. quæ

Alsine Bononiensis, non aculeata BOCCONE *plant. rar. t.* 12. mala icon.

Arenaria minor, *Campborate folio* PETIVER. *gazophylac. t.* 34. n. 12.

Alsine uniflora & *grandiflora*, foliis acuminatis, glabris, petalis integris ALLIONE tab. 10.

Arenaria foliis subulatis, striatis, radicalibus confertis, caulibus unifloris LINN. I. p. 608.

Raram

d) *Basler Merkwürd.* VI. p. 199.

e) Conf. *GERARD.* p. 408.

f) Octo FABRICIUS *butisb.* p. 59. Decem LINNÆUS.

g) MIEG. in *litt.*

h) Conjugata esse RAI *meth.* p. 32. Duo folia quinquefida JUNG. *phytogr.* i) Conf. *SCOPOLI* p. 497.

k) Pingit GREW. t. 73.

l) Etiam tres FABRICIUS l. c.

m) *Cell. Landwirthsch. Societ.* I. p. 14. 15. BRADLEY *farm. direct.* p. 56. GLEDITSCH. *Abhandl.* II. p. 285.

n) DILLEN. *Epb. Nat. Cur. Cent. V.* obl. 38.

n*) *Flor. Gedan.* p. 81. o) GUNNER. *flor. Norveg.* p. 17.

E e e e e

Raram plantam Cl. DIVERNOI legit in monte *Chafferon*. Etiam Cl. LE CLERC misit, circa Genevam lectam. Inter meas etiam reperio, loci oblitus.

Refert varietatem angustifoliam *Myosotidis alpinæ*, sed facile separatur petalis integris.

Radix perennis, multiceps. Caulis ad terram ramosus, humilis, bipedalis, foliosus; in quoque caule flos unus, etiam bini. Folia rigida, fulcata, latiuscula, lanceolata, aristata, margine & nervo subhirsuto. Petioli erecti, longi, uniflori, duobus foliis vestiti. Calycis folia ovato lanceolata. Petala alba, ovata, omnium *Alfines* specierum petalis integris maxima. Stamina decem. Tubæ tres. Fructus conicus, perbrevis, quinquevalvis.

875. ALSINE foliis ovato lanceolatis, subhirsutis, petalis calyce brevioribus.

Alfne minor FUCHS. p. 23. TABERNÆM. p. 708.

Alfne minima DODON. p. 30.

Alfne minor, multicaulis C. B. Bas. p. 74. RAI I. R. H. In herbis siccis C. B. cum eo nomine erat *Alfne media*, & nostra cum nomine *Alfnes minoris Lini capitulis*.

Arenaria foliis subovatis, acutis, sessilibus, corollis calyce brevioribus LINN. I. p. 606.

Alsinanthemum MICHEL. Hort. Flor. p. 109.

Nihil frequentius in muris, vallis, locis macilentis. Etiam in alpes ascendit, supra *Praborgne*.

Cauliculi projecti, ramosi, quatuor unciarum, cum foliis & calyce subhirsuti. Folia duriuscula, ex ovatis lanceolata, aristata, per oras ciliata. Flos in petiolis unifloris exiguus, petalis calyce minoribus, ellipticis. Stamina nobis decem; tubæ tres. Semina reniformia, aspera. Reperio in notis, me petala aliquando bifida vidisse.

876. ALSINE foliis ovato lanceolatis, ciliatis, petalis calyce majoribus t. 17.

Alfne minor, montana, magno flore RAI Syll. p. 59. Hist.

Alfne Serpylli folio, multicaulis & multiflora SEGUIER. I. p. 421. t. 5. f. 2. quæ pilor exprimit.

Arenaria foliis ovatis, ciliatis, acutis LINN. I. p. 608. &

Arenaria foliis ovatis, nervosis, sessilibus, acutis, corollis calyce majoribus LINN. p. 605.

Nihil frequentius in alpinis saxosis.

Ad præcedentem proxime accedit: folia aliquid pulposi & solidi habent, mucro minus argutus est: petala triplo majora, ut calycem longe superent. Caulis & folia subhirsuta, ista scabra, etiam per oras vel magis ciliata, vel certe haftenus. Radix major, maxime multicaulis. Aliquando longius proserpit, & laxiori est habitu; cæterum nullum verum discrimen reperio.

877. ALSINE caule recto, prostrato, foliis ovatis *Emend. III. n. 196. †*

An *Alfne alpina Anagallidis folio* ZANONI p. 13. t. 10. f. 12. Non tamen undique respondet.

Alfne palustris, Serpylli folio SCHEUCHZER. It. II. p. 129. ex fide horti sicci.

In altioribus alpibus *S. Bernhard, Gottbardo, Ovanna, Fouly, M. du Trient*; circa originem *Rhodani*, supra *Chamouny*.

Multa habet prioris, sed caules penitus prostratos, longos; folia perfecte rotunda, absque acumine, ad basin paulum ciliata. Flores in petiolis brevibus, calyce ovato lanceolato, non arguto: petalis ovatis, calycem superantibus.

Alia planta ex horto Parisino mihi missa est, variis notis diversa, tenerior, petiolis florigeris inprimis multo longioribus, foliis tamen lanceolatis.

878. ALSINE foliis ovato lanceolatis, trinerviis.

Alfne media TABERNÆM. p. 707. excepto flore.

Alfne Plantaginis folio I. B. III. p. 363.

Alfne foliis ovatis, acutis, petiolatis, nervosis LINN. I. p. 605.

In sylvis potissimum abiignis non rara.

Facies utcumque mediæ 880: caulis durior, hirsutus, ramosus, pedalis. Folia ovato lanceolata, trinervia, quinquenervia, subhirsuta, in origine connata. Flores in longis petiolis, unifloris. Calyx longe lanceolatus. Petala alba, elliptica, calyce breviora. Fructus conicus. Stamina decem. Tubæ tres.

III. PETALIS SERRATIS.

H O L O S T E U M DILLEN. *nov. gen.* p. 130. t. 6. LINN. n. 104.

879. ALSINE floribus umbellatis, petalis serratis.

Holostium

Holosteum caryophyllum, *arvense* TABERNÆM. p. 233. bene.

Caryophyllus arvensis, *umbelliferus* L. B. III. p. 61.

Alsine verna, *glabra*, *floribus umbellatis*, *albis* L. R. H. VAILLANT. p. 7. non autem icon t. 3 f. 2

Holosteum floribus umbellatis LINN. I. p. 130.

In Germania, quam in Helvetia frequentior. Basileæ passim, versus *Wiese* pontem reperi, & extra portam *Blasianam*. Mülhusiæ ad vinearum aggeres. Tiguri locis aridis. Caulis annuus, dodrantalis, erectus. Folia glauca, elliptica; ima ovata, deinde amplexicaulia, ovato lanceolata; superiora elliptica. Superior pars caulis ambitur stipulis brevibus, lanceolatis, & dividitur in longos sex, septem, petiolos, unifloros, qui umbellam efficiunt. Calyx ovato lanceolatus. Petala fere conniventia, extus subrubella dum immatura sunt, deinde alba, tridentata, etsi aliquis dentium *p*) non raro deficit. Stamina quinque *q*), unum tamen alterumve non raro deficit. Tubæ tres, etiam quatuor. Maturus fructus petiolus refractus quasi nutat.

IV. PETALIS BIFIDIS.

STELLARIÆ LINNÆI. & ALSINES sp.

880. ALSINE *r*) foliis petiolatis, ovato lanceolatis, petalis bipartitis.

Primum genus Morfus galline TRAG. p. 384.

Alsine minor recentiorum LOEFL. ic. p. 460.

Alsine TABERNÆM. p. 706. BLAKWELL. t. 164.

Alsine petalis bifidis, *foliis ovato cordatis* LINN. I. p. 389.

Varietates *calyce viloso* & *glabro* &c. *Catal. Hort. Flor.* p. 5.

Nihil vulgatius in hortis & ad vias.

Succulenta & aqua plena. Caulis radicans, inde subrectus, pedalis. Folia pene rhomboidea, sed mediis angulis rotundis, ovato lanceolata, petiolata. Flores in summa planta ex petiolis unifloris. Calyx hirsutus. Petala alba, profundissime bifida, calycis longitudine. Stamina tria *s*), quatuor, quinque *t*), etiam sex, ut putes numerum naturalem quinarium esse. Semen pingit Cl. GREW. 773.

Hanc aviculæ amant, quæ fallia sit & subacida, & pene tota in aquam dilabatur *v*).

Tota planta laudatur in cibo ad phthisin *x*), tum in fomento ad scabiem, ad hæmorrhagias, ad mammarum inflammationem *y*). Parcè tamen usus.

881. ALSINE foliis lanceolatis, petalis bipartitis, petiolis unifloris. †

Anagallis aquatica quarta LOEFL. p. 467.

Alsine Hyperici folio VAILLANT. p. 9.

Alsine aquatica, *folio Gratiolæ, stellato flore* *z*) DILLEN. *Cat. Gieß.* p. 58.

Tenerrima, aquosa, & brevis ævi plantula, in aquosis vulgaris, ut ad rivi *Sulgenbach* in Arolam influxum, inque carbonariorum areis.

Caulis infirmi, ramosi. Folia tenera, sessilia, non petiolata; ima ovata; superiora elliptica, lanceolata, glauca & glabra. Flores in summa planta in petiolis unifloris & bifloris. Calyx argute lanceolatus. Petala parva, vix calyci æqualia, profundissime bipartita, ut brevissima particula cohæreant. Stamina decem, in duobus ordinibus. Fructus angulose ovalis, sex valvis apertus, tubis tribus.

882. ALSINE foliis lanceolatis, lineatis, petiolis ramosis.

Gramen floridum minus TABERNÆM. p. 232.

Gramini Eufsi Leucanthemo affinis & *similis herba* L. B. III. p. 361.

β. Alsine folio gramineo, angustiore, palustris DILLEN. *nov. spec.* p. 173.

Stellaria foliis linearibus, integerrimis, floribus paniculatis LINN. I. p. 604.

Illa in stipulis, hæc inter Carices.

Multa prioris habet. Caulis tener, debilis, fragilis, brachiatus, tripedalis, quadrangulus. Folia non graminea, sed lanceolata. Flores in longis petiolis, ramosis nudisque, satis similes, calycibus lanceolatis, petalis calyce majoribus, ad basin usque bifidis. Valvæ fructui sex. Stipulæ sub floribus divisione binæ, ovato lanceolatæ, albæ.

E e e e e 2

883. ALSINE

p) Duos numerat LINNÆUS.

q) Trias numerat LOEFLING. p. 129. & LINNÆUS; tria & quatuor HEISTER *meth. Linn.* p. 35.

r) Alsine quibusdam myosotis in lucis nascitur, æstate media arefcit, muscutorum aures foliis imitatur, humilior quam Helxine (*Parietaria*), foliis minoribus, nec hirsuta DIOSCORID. L. IV. c. 82. PLIN. L. XXVII. n. 8.

αλσινη herba refrigerans SUIDAS p. 126.

s) LOEFLING. Trias, quatuor WILLICH. *diff.*

t) Quinque pingit TRAUWIUS.

v) GEOPROI p. 67.

x) BURGGRAV *Lexic.*

y) SCHULZE *Chir.* p. 115. cum butyro frixatur.

z) Differre LINDER. *hort.* p. 112.

- *883. ALSINE caule ramofo, nodoso, foliis lanceolatis, lineatis, petiolis longissimis, *Emend. VI. n. 45*
Alsine caryophylloides, glabra, florum pediculis longissimis SEGUIER. *Suppl. p. 174. n. 8. t. 4. f. 2.*
Cerastium glabrum, caule striato, foliis lanceolatis, pedunculis longissimis, capsulis globosis,
 LINN. I. p. 829.

Ex itinere Rhætico Cl. DICK retulit. Verona etiam habui.

Caulis cubitalis, ramosus & foliosus, laxè brachiatus, ad quodque foliorum par intumescit. Folia longius linearia, & acute lanceolata, in ortu connata. Petioli quatuor unciarum & ultra, uniflori. Ad divisionem partis supremæ caulis folia ovato lanceolata, oris albis. Flos multo major, quam priori, minor, quam sequenti. Folia calycina ovato lanceolata, alis albis aucta, ex qua nota facile agnoscitur. Petala profundissime bifida, alba. Cl. SEGUIER rotunda pingit: & in siccis specimenibus res minus facile definitur. LINNÆUS mecum pro divisis habet. Fructus rotundus, multivalvis. Tubæ quinque. Ob eas a LINNÆO ad Myosotides refertur, sed a duabus vicinis separari nequit.

884. ALSINE foliis gramineis, ciliatis.

Gramen alterum CAMERAR. *Epit. p. 743.*

Caryophyllus holosteus, foliis gramineis, acutis, flore albo MENZEL. *pugill. t. 7.*

Stellaria foliis lanceolatis, serrulatis, petalis bifidis LINN. p. 603.

Facile distinguitur, in Germaniæ nemoribus vulgaris. Circa Basileam reperi in via versus S. Louis. C. B. in via Riebana & ultra novam Domum. I. B. Genevæ.

Caulis cubitalis, fragilis, brachiatus, foliis distinctis, gramineis, ultra originem tamen latioribus, cæterum, ut gramina solent, lineatis, subtus nervo & oris ciliatis, & toto folio brevissimis pilis scabro. Ima folia solent deorsum reflecti. Petioli longe brachiati, pauciflori, subjecta habent folia lanceolata, glabra, tota viridia. Sic floris, qui congeneribus major, calyx, cavus, ovato lanceolatus. Petala alba, cordiformia, femibifida. Valvæ sex.

885. ALSINE foliis ovato cordatis, imis petiolatis, tubis quinis.

Alsine major CAMERAR. *Epit. p. 851. TABERNÆMONT. p. 707.*

Alsine palustris TABERNÆMONT. p. 713.

Alsine solanacea, maxima MENZEL. t. I. f. 3.

Cerastium foliis cordatis, sessilibus, floribus solitariis, fructibus pendulis LINN. I. p. 629.

In aquaticis fossisque, v. gr. aux Grangettes, ad lacum Lemanum.

Caulis quadrangulus, ramosus, brachiatus, debilis, vix erectus, fistulosus, subhirsutus. Folia petiolata, inferiora cordata, sed hilo parum conspicuo; superiora ovato lanceolata, sessilia, subhirsuta, etiam aliquando ad oram undulata. In summa planta petioli uniflori, in matura planta cernui. Calyx ovato lanceolatus, hirsutus. Petala calyce multo majora, profundissime incisa. Stamina decem a). Tubæ quinque. Fructus subrotundus, nutans.

MYOSOTIS b) TOURNEFORT. DILLEN.

CERASTIUM LINNÆI n. 585.

Tubæ modo ternæ, modo quinæ. Stamina quinque & decem, ut in Alsine: quare solo differt fructu, qui in speciem cornu bubuli, ex spherico principio in cylindrum educitur c), & in apice decem dentibus aperitur. Omnes receptæ species petalis sunt bifidis d). Reliqua Alsines.

886. MYOSOTIS foliis petiolatis, cordatis, tubis ternis.

a. Planta junior foliis est concinne cordatis, subhirsutis, ciliatis, caule cubitali.

Alsine montana, hederacea, maxima COLUMN. *Ecphraf. I. p. 289. 290.*

Alsine altissima nemorum C. B. SCHEUCHZER. *It. II. p. 130.*

Icon OEDERI t. 271.

β. Adultior, magis calva, foliis superioribus folis reliquis.

Stellaria foliis ovatis, sessilibus, caule dichotomo, floribus solitariis, pedunculis fructiferis reflexis
 LINN. I. p. 603.

In sylvis

a) Etiam Cl. WILlich. in *diff.*

b) Myosota levis herba, caulibus a radice multis subrubentibus, concavis, ab imo foliis angustis, oblongis, dorso acuto, per intervalla assidue geminatis, cauliculis ex ala prodeuntibus, flore ceruleo, ut

anagallidis. Radix digitali crassitie Diosc. L. II c. 179

PLIN. L. XXVII. n. 80. Non ergo nostra est.

Alia verior Myosotis, Helxine minor, minus hirsuta, trita habet odorem Cucumeris PLIN. L. XXVII. n. 8.

c) TOURNEF. E. F. d) A.

In sylvis umbrosis β . in *Combanivaz*, *Liofon*, *Gottbard deffus*. α . in monte supra *Kerzen*, monte *Ballon*, & regno Neapolitano. Ad *Dubim* versus *Maison Monsieur* GAGNEBIN. Non puto separari posse. Junior equidem in varietate α . habitus cubitalis; folia petiolata, per oram undulata & plicata, cordiformia. Petioli uniflori, superna pars caulis nuda floralis, minimis mista foliolis. Petala plus duplo calyce longiora, profundissime bifida. Tubæ tres.

In varietate β . habitus tripedalis; folia cordata & ovato lanceolata; ima petiolata; superiora sessilia, magis ciliata, nonnulla & rugosa. Petioli uniflori, neque caules vere dichotomi. Calycis folia glabra, ex ovatis lanceolata, oris albis. Petala ad basin usque divisa, duplo calyce longiora. Sub flore duæ stipulæ ovato lanceolatæ. Tubæ tres: fructus *Myosotidis*, ut in parte inferiori femina sedeant, superius conicum, obtusum cornu inane sit.

Differre videtur α . a β , quod illa junior solaque inferiora folia habeat, hinc petiolata & cordata, hæc, ut adultior, sola fere folia superiora sessilia, ovato lanceolata, cum paucis inferioribus petiolatis, cordatis. Quare non separo α .

A planta 885. folis fere tubis differt e).

887. MYOSOTIS foliis tomentosis, ovatis.

Caryophyllus scapis unifloris, *Holsteius alpinus*, *latifolius* C. B. *prodr.* p. 104.

Herba facie Anricula muris MARTENS *Spizberg* tab. G. fig. d.

Cerastium foliis ovatis, *subtomentosis*, *subunifloris*, *capsulis globosis* LINN. I. p. 629.

In alpinis altioribus *Valesiæ*, *Gemmio*, *Gottbarde*, *Fouly*, monte *Stok*, & ad glaciales rupes adscendit.

Radix lignosa, multiceps, foliis longissimis. Cauliculi vix unquam ultra tres uncias alti, procumbentes, divaricati, biflori. Folia ima ovata, congesta; superiora ovato lanceolata, crassula, pulposa, & solidiuscula, tota villosa. Flores maximi in petiolis unifloris, erectis, in summa planta, unciali diametro, unus, raro duo. Calyx hirsutus, ovato lanceolatus, alis albis. Flos albus, petalis profunde bifidis. Fructus subrotundus, per maturitatem in rectum & prælatum cornu productus; idem decem valvis aperitur. Tubæ quinque.

888. MYOSOTIS foliis ovato lanceolatis, subhirsutis, petalis calyce duplo longioribus.

Cerastium foliis ovato lanceolatis, *caule diviso*, *capsulis oblongis* LINN. I. p. 625.

Icon OEDERI t. 6.

Myosotis alpina, *pumila*, *myrtifolia* Herb. sicc. SCHEUCHZER.

Alpine Myosotis facie, *Lychnis alpina*, *stare amplo*, *niveo*, *repens* RAI *Syn.* III. p. 349. t. 15. f. 2.

In alpinis minime rara, etiam in suis montibus Cl. GAGNEBIN, au haut de la *Charrière neuve* au droit de *Renan*.

Radix reptans, multicaulis, ut in toto fere genere. Caules sex unciarum, dodrantes, subhirsuti. Folia ovata; superiora ovato lanceolata, etiam elliptica, subhirsuta, etiam glabra. In summa planta petioli subhirsuti, erecti, umbellam faciunt, sex & octo florum. Ii fere, ut præcedenti, cordati, albi, lineati, calyce majores, qui subhirsutus, lanceolatus: fructus in cornu abit, incurvum, decem dentatum f).

889. MYOSOTIS foliis linearibus, lanceolatis, petalis calyce duplo longioribus.

Holostium caryophyllum TABERNEM. p. 233.

Myosotis arvensis, *Polygoni folio* VAILLANT. p. 141. t. 30. f. 5.

& *Myosotis arvensis*, *hirsuta*, *stare majore* VAILLANT. *ibid.* f. 4.

Cerastium foliis lineari lanceolatis, *obtusis*, *glabris*, *corollis calyce majoribus* LINN. I. p. 628.

Circa *Muthod*, *Moncharan*, in *Valesia*. In valle *Urfaria*. In montibus du *Lac de Joux*.

Basileæ versus *S. Lotis*. *Genevæ*. Circa *la Ferrière* in pratis.

Cauliculi, uti prioribus, geniculati, semiprostrati, cespitosi. Folia sessilia, modo graminea, modo in medio latiora, semper subhirsuta, certe ciliata. Ex alis supremorum foliorum minimorum, lanceolatorum, nitentium, petioli uniflori, erecti, umbellulam efficiunt. Calyx leviter subhirsutus, oris albis. Petala profunde bifida, apicibus repandis, lineata, tenera. Stamina decem, duorum ordinum: fructus ex ovato acuminatus, cum quinque tubis repandis, in curvum cornu abit g).

A *Myosotide alpina* differt foliis constanter subhirsutis, in medio semper paulum latioribus.

890. MYO-

e) Separat SCHMIDEL de *Jungermannia* p. 5. & LINNÆUS *skonska resa* p. 269. Ill. FABRICIUS utramque plantam p. 59. 885. & 886. videtur intelligere, quando *Alfines aqua-* f) OEDER. g) VAILLANT.

F f f f f

- *890. MYOSOTIS foliis glabris, lanceolatis, petiolis infraetis †. *Emend. VI. n. 44.*
 An *Icon OEDERI* 92? sed nostræ folia non sunt hirsuta, & tubæ potius quinque.
 Altissimarum alpium rarior hospes. In Penninis alpiibus & monte *S. Bernhardo*: In
la Paraz M. Ormond deffus.
 Radix multicaulis. Caules prostrati, infraetis, ut ductum ab omni foliorum pare mu-
 tent, paucarum unciarum. Folia pulposa, radicalia, oblonga, ad petiolum angu-
 stiora, cis apicem dilatata, sine obtuso, lanceolato: caulina acuta. Petioli flo-
 rigeri, unus vel duo, longi, uniflori, debiles, incurvi, quasi infraetis. Petala ca-
 lyce majora, minora tamen, quam in aliis Myosotidis speciebus, cordis forma,
 neque ad basin usque divisa, alba. Fructus ovalis, rectus, summa parte inani, tu-
 bæ quatuor & quinque. Stamina decem. Valvæ sex.
 Ab *Alfine Hyperici folio* differt flore femibifido, multo majori, calyce glabro, petiolis
 longis, foliis pulposis.
 Nuper *Cl. Dickius* satis similem plantam misit, caulibus tamen minus infraetis, magis
 ramosis, petiolis rectis, tubis tribus; cæterum plurimis notis, & foliis pulposis,
 & fructu ovali, non cornuto, similem. De ea planta, cum pauca exempla coram
 habeam, hætenus nondum definitio, num a nostra diversa sit.
- *891. MYOSOTIS foliis linearibus, tomentosis.
Ocymoides hychnites *COLUMN. nov. plant. hist. post Phytobasan.* p. 20.
Caryophyllus holosteus tomentosus, angustifolius *C. B. prodr.* p. 104.
Cerastium foliis oblongis, tomentosis, pedunculis ramosis, capsulis globosis *LINN. I. p. 629.*
 Circa *Montru* nova civis & procul dubio ex hortis nata. *Au Foulet près de la Chaud*
de fonds GAGNEBIN.
 Caules ramosi, dodrantaes, toti cum foliis albiſſimo tomento obducti. Folia elliptica,
 lanceolata. Flores in petiolis tomentosis, unifloris. Calyx pariter tomentosus.
 Petala alba, cordiformia. Fructus globosus.
892. MYOSOTIS foliis linearibus, glabris.
Caryophyllus holosteus, alpinus, gramineus *C. B. prodr.* p. 104.
Alfine alpina, subhirsuta, Linariae folio *SCHUCHZER. It. II. p. 130.*
Cerastium foliis linearibus, acuminatis, glabris, pedunculis unifloris, subtomentosis, capsulis
globosis *LINN. I. p. 629.*
 In alpiibus ubique frequens.
 Habitus speciei 889, & flos fere similis. Sed folia diversissima, paulum elliptica, ma-
 gis tamen linearia, & lineis percurſa, glabra, aliquando adeo acuta, ut pungant,
 ut in *Alfine spinosa*. In summa planta plusculi flores ex longis petiolis erecti,
 quibus foliola lanceolata subjiciantur. Caulis debilis, subhirsutus & viscidus. Ca-
 lyx glaber, nitens. Flos aliquanto minor, quam 889, etiam bipartitus, albus.
 Hujus Myosotidis duplex monstrum vidi: aliud, quod petala, quæ calycem solent duplo
 superare, nihilo majora: alterum, quod folia latiora, flores congestos abortivos *b*), habebat.
 Denique alia mira deformatio nuper a *Cl. Ricou* in summis alpiibus lecta est. Prima
 plantæ folia parum difformia, curva, subciliata. Infra ista sacculus calyci similis,
 cavo, conico, paulum collapso, ex quo aliqua filamenta exeunt. Circa eum caly-
 cem stamina prælonga, decem antheris flavis, nudis, imperfectis, iniqua longitudi-
 ne, inter curva folia. Intra calycem, quem dixi, fructus latior, quatuor tubis
 imperfectis, crassis, inæqualibus, ipso germine fungoso, fragiformi, rubro.
893. MYOSOTIS foliis ovato lanceolatis, petalis calycis longitudine.
Auricula muris quorundam, flore parvo, vasculo tenui, longo *I. B. III. p. 359.*
Myosotis arvensis, hirsuta. parvo flore, albo *I. R. H. VAILLANT. p. 142. & t. 30. f. 1. po-*
tius, quam f. 3.
Cerastium foliis ovatis, petalis calyci aequalibus, caulibus diffusis *LINN. I. p. 627.*
GESNERI icon. en. 97.
 Nihil vulgatius in pratis & ad vias.
 Caulis geniculatus, pedalis, ramosus, brachiatus, superne erectus, inferne semidecum-
 bens. Folia hirsuta, ovata, superne acutiora. Flores in petiolis brevibus, quare
 juniores foliis videntur insidere, qui in planta adolescente sparſi & solitarii fiunt.
 Calyx subhirsutus, alis albis. Petala alba, cordata, calyce vix longiora. Fructus
 in cornu cartilagineum incurvum, decemdentatum abit. Tubæ quinque. Nonne
- b) Hæc est Alfine Extramatiana RICHEL.*

Nonne

b) Hæc est Alfine Extramatiana RICHEL.

Nonne hoc *Cerastium dubium*, *dichotomum*, *diffusum*, simile *semidecandro* WILKE flor. Gypb. p. 69?

394. MYOSOTIS caule simplici, foliis ovatis, hirsutis, tubis ternis.

Myosotis hirsuta minor TOURNEFORT. *plant. autour de Paris* p. 120.

Myosotis arvensis, *hirsuta*, *minor* VAILLANT. t. 30. f. 2.

Cerastium hirsutum minus, *parvo flore* DILLEN. *Syn. III.* p. 348. t. 15. f. 1.

Cerastium floribus pentandris, *petalis emarginatis* LINN. I. p. 627.

Ad vias verna planta. Bernæ reperi *um das Siechenbauß*.

Similis priori foliis, habitu; tantum trientalis, vix ramosa, foliorum paribus paucis. Flores minores, calycis sui magnitudine, petalis incisis, calyce valde hirsuto. Stamina tantum quinque *i*). Tubæ tres. Addit LINNÆUS *k*), filamenta sterilia quinque ea stamina representare, quæ deficient.

395. MYOSOTIS hirsuta & viscosa.

Myosotis hirsuta altera viscosa VAILLANT. t. 30. f. 3. potius quam *i*.

Cerastium erectum, *villosa viscosum* LINN. I. p. 627.

Ad macilenta viarum non rara, à *la grande Eau*.

Habitus iterum priorum; caulis erectus, pedalis. Petala incisa, calycis longitudine. Stamina decem. Tubæ quinque, ut VAILLANTII descriptio cum n. 894. confusa sit. Folia subrotunda, subflava. Petioli florales, longiores, calyce magis hirsuto, quam 894. Flos minor, aliquando etiam citra calycem restrictus *l*). Stamina tubinde quinque.

TUNICA DILLEN. *Hort. Elth.* p. 298.

CARYOPHYLLUS TOURNEFORT. t. 174.

DIANTHUS LINN. n. 565.

Calyx tubulosus *a*), quinque-dentatus, cui ad basin adfident duo paria *b*) foliorum mucronatorum. Petala quinque, longo ungue *c*). Bractea non cordata, plerumque ferrata *d*). Fructus cylindricus *e*), quadridentatus *f*), tubis duabus *g*). Fructus plerumque intra calycem petiolatus.

396. TUNICA ramis unifloris & bifloris, petalis levibus, stipulis calycinis brevissimis.

Caryophyllus sylvestris, *biflorus* C. B. *prodr.* p. 104.

Caryophylli flores sylvestres CAMERAR. *Epit.* p. 351.

Caryophyllus sylvestris, *flore rubro*, *inodoro*, *calyce oblongo*, *cum brevibus unguibus* SEQUIER *b*) p. 435. t. 7. f. 3.

Dianthus floribus solitariis, *squamis calycinis subovatis*, *brevissimis*, *corollis crenatis* LINN. I. p. 587

Caryophyllus alpinus *αγρωσωφύλλος* RICHER.

Conf. de hortenti P. d'ARDENNES t. 1. BLAKWELL. t. 85.

Latiores folio in rupibus circa lacus nostros nascitur, & in rupibus etiam circa *Aubonne*, *Moncharans*, *Roche*, in *Valesia*, agro *Vaudensi*. Foliis perangustis in alpinis, *Scheibenfluh*, *Reverense*, *Fouly*.

Radix magna, lignosa, multiceps. Caulis pedalis, cubitalis, semidecumbens & nutans, geniculatus, ramosus. Folia glauca, glabra, linearia, lineæ latitudine. Quemque ramum unus flos terminat, aut duo, & tres. Squamæ calycinæ breves, latæ, aristatæ: vidi defuisse. Petala longo ungue; bractea sectorem circuli referente, argute ferrata, faucibus non lanuginosis, ungue viridi; bractea rosea, odore grato, sed nondum hortentis *Caryophylli b*).

Iste *Caryophyllus hortensium* pater est. Sæpe polycotyledones esse, qui pleno flore HEISTERUS.

β. Caryophyllus sylvestris, *humilis*, *flore unico* C. B. certa varietas est, quæ etiam nobis passim occurrit; vulgarissima inter *Valeire* & *Moncharans*, locis gramineis.

Huic folia ad caulem pauca, ad radicem multa, prædura; caules non ramosi, semipedales: sed non satis differre videtur.

F f f f f 2

A Tunica

i) FABRIC. *botinac.* p. 59.

k) Quinque ad decem, & tubæ tres & quinque GERARD p. 406.

l) GERARD. p. 407.

a) TOURNEF. D.D.K.

b) ad K.

c) ad C.

d) A.C.

e) G.

f) G.I. Quinque dentibus.

g) D.D.

h) *Flore rubro*, *inodoro* SEQUIER. t. 7.

- A Tunica *Arenaria* LINN. differt, cujus petala multifida sint, & profunde lacera, etiam pilis adspersa).
- ? CARYOPHYLLUS alter minimus, flore simplici, micis aureis adsperso LOBEL *ic.* p. 444. a CHERLERO in notis extra portam *S. Johannis* Basileæ repertus, quid? num *supinus latifolius*, num *barbatus*? sed ab utroque distinguit.
897. TUNICA foliis glaucis, patentibus, floribus ferratis, in fauce lanuginosis.
Caryophyllus sylvestris V. CLUS. *pannon.* p. 320. 321.
Caryophyllus sylvestris, flore magno. inodoro, hirsuto C. B.
Dianthus floribus solitariis, squamis calycinis subovatis, corollis brevissimis, multifidis, fauce pubescentibus LINN. I. p. 589.
Caryophyllus barbatus, angustifolius SEGUIER. t. 8. nomine noster?
 Magna copia circa *Burgdorf* in rupibus *Gisenu*; etiam sub ipsa civitate, in coteis scopulis. Ad pedem montis *Falkenstein* GAGNEBIN. Circa *Neufchatel* & *Valangin*. Circa *Augst* k) & in amphitheatro ibid.
 Folia glauca, peracuta, ad sesquilineam lata, decussata, etiam reflexa. Caules semi-projecti, ad terram procumbentes, in radicem continuati, pedales, in singulo ramo uniflori, biflori, triflori. Par squamarum accessorium utrumque aristam emittit, longitudine lineæ. Petala suave purpurea, odorata, valde ferrata, qua explicantur ex ungue tota lanugine rubella barbata.
898. TUNICA petalis minutissime laciniatis.
Caryophyllus sylvestris VI. CEUS. *pannon.* p. 323.
Caryophyllus sylvestris, flore laciniato, albo, inodoro SCHEUCHZER. *It.* VI. p. 453.
Dianthus floribus paniculatis, squamis calycinis brevibus, acuminatis, corollis multifido ocapillaribus, caule erecto LINN. I. JACQUIN. *obs.* t. 25.
 Multæ varietates apud Anthologos reperiuntur, ut *Superba alba* PASSEI *est.* t. 17. &c.
Superba LOBEL. *ic.* p. 449. 450. 451.
 In nemorum oris circa *Bernam* (versus *Muri*) *Mathod*, *Yverdun*, *Gampelen*, *Roche* &c. Inter *Neufchatel* & *Vallangin* &c. Basileæ. In montosis Juræ ubique.
 Caulis ad terram procumbit, inde erigitur, cubitalis, nodosus. Folia connata, graminea, lineata, in medio lateſcentia. Flores in summo caule aliquot, in suis petiolis umbellam efficiunt. Sub flore stipulæ aristatæ. Utrumque squamarum par mucronatum. Ad unguis expansionem pili obscuri coloris, aut purpurei; petalum ipsum subviolaceum, aut album, cum pilis & ungue viridi. Petalum denique dividitur & subdividitur, ut capillaceum fiat. Odor dulcis & gratus, non vero tunicæ hortensis.
 Album in *Maloja* monte legit SCHEUCHZERUS.
899. TUNICA fasciculis trifloris, ramos terminantibus, stipulis aristatis, maximis.
Caryophyllus montanus I. TABERNÆMONT. p. 287.
Caryophyllus arvensis, calyculo florum numeroſo LOESEL. p. 39. *ic.* 7.
Dianthus floribus subaggregatis, squamis calycinis ovatis, aristatis, tubum subæquantibus, foliis linearibus, trinerviis LINN. I. p. 586.
 In Ericetis, Juniperetis, & ad vias, circa *Mathod*, passim in agro Aquilejensi; circa Basileam, Genevam.
 Caulis cubitalis, nodosus, erectus, non ramosus, nisi quod flores producat. Folia glauca, graminea, lineam lata, connata. In summo caule aliquot flores arcte congesti. Sub flore stipulæ magnæ, aristatæ. Squamæ accessorie & ipsæ longe aristatæ. Petala glabra, ferrata, purpurea, auriculis acutis in fine unguis donata.
900. TUNICA floribus umbellatis, squamis calycinis hirsutis, mucronatis, tubum æquantibus.
Armeria sylvestris altera LOBEL. p. 448.
 φλοξ αμμογνεια RENEULME p. 45.
Caryophyllus barbatus SEGUIER. t. 7.
Dianthus floribus aggregatis, fasciculatis, squamis calycinis lanceolatis, villosis, tubum æquantibus LINN. I. p. 586. *It.* Gotland. p. 301.
 Icon OEDERI t. 230.
 In nemoribus & ad vias. Inter *Belmont* & *Nidau*; circa *Bex*; Bernæ ad sylvulam *Muriensem*. Circa *St. Aubin*. In monte *Crenzach*: & in sylvis viisque siccis circa Basileam. Caules
- i) ad BURKHARD. p. 62. k) I. p. 589. *It.* Gott. l) *Basler merkwürd.* XX.

Caulis erecti, pedales. Folia mollia, viridia, multo quam prioribus latiora, ad duas lineas. Flores in summis ramis veras umbellas faciunt, inter folia sessiles. quæ floribus paulo longiora sunt. Calyx hirsutus. Squamæ accessoriæ mucronatæ, tubo calycis æquales. Petala quam prioribus minora, angusta, bractea elliptica, circumferrata, suave purpurea, maculis albis confersa, absque auriculis. Tubæ fructus longitudine.

901. TUNICA capitulo compacto, ovali, calyce universali quadrifolio.

Armeria prolifera LOBEL. ic. p. 449.

Caryophyllus sylvestris, minimus TABERNÆM. p. 290.

Caryophyllus sylvestris, prolifer Hort. Aichiett. est. ord. 14. t. 23. f. 2. SEQUIER. t. 7. f. 1.

Dianthus floribus aggregatis, capitatis, squamis calycinis ovatis, obtusis, muticis, tubum superantibus LINN. I. p. 587.

Icon ORDERI T. CCXXI.

β. Flore albo I. R. H.

Locis ficcis, & nui gramine vestitis. In glareis ad Grande Eau; à Grandson & in Valefiæ viis ubique. Circa Moncharan, Gorgier, Champagne. Basileæ passim.

Caulis ad terram decumbens, inde erectus, pedalis & ultra, ramosus. Folia angustissima, viridia. Summum ramum terminat capitulum. Ejus involucri sunt quatuor. Stipulæ capituli longitudine, duæ, ficcæ, ovatæ. Flores intra capitulum sessiles, & proprio calyce & squamis accessoriis, tubo æqualibus, cavis, lanceolatis. Flos parvus, petalis roseis, leviter bifidis, non ferratis. Alius alium sequitur, & serius erumpit.

γ. Flore unico THAL. I. R. H. DILLEN. Catal. Gieß. p. 148. RUFF. RAYGER m).

Dianthus floribus solitariis, squamis calycinis ovatis, florem superantibus LINN. I. p. 587.

Nulla modo separari potest. Habet calycem universalem quadrifolium, & duo paria squamarum accessoriarum. Inter mea specimina sunt, in quibus eadem radix & aliquos flores aggregatos generat, & nonnullis in ramis simplices.

In Helvetia *Caryophyllus minor repens nostras* RAI nondum lectus est, neque *Arenarius* LINNÆI.

Sed neque novi, num vera civis sit *Caryophyllus sylvestris Carinthiacus ruber* C. B. a SCHEUCHZERO in pratis alpinis ficcis vallis *Domestica* indicatus *Itin. II.* p. 132. qui *Caryophyllus sylvestris quartus* CLUS. *Pannon.* p. 323.

An fuerit *Dianthus alpinus* JACQUINI, cujus folia radicalia congesta, obtusa, elliptica; caulina basi lata amplexicauli: & in summitate obtusæ squamæ. Calycis stipulæ ad basin veri calycis tubulo æquales: fauces floris subhirsutæ.

Sed SCHEUCHZERI planta mihi ex descriptione videtur varietas alpina & uniflora Tunicæ, quæ hortenses genuit nobisque dicta est: & nunc ex H. S. convincor, non aliam esse.

902. TUNICA calycibus pelviformibus.

Betonica coronaria seu Tunica minima I. B. III. p. 337.

Gypsophila foliis linearibus, calycibus angulatis, squamis duabus, corollis crenatis LINN. I. p. 584.

Frequens secundum lacum Lemannum, Lauannæ au Montbenon. In Gubernio Aquilejensi & Valefia, à S. Triphon, aux Glariers de la Grande Eau, à l'Isle de Montdeni. In arenosis vallis Lepontia: inter Chiavenna & Ripa: circa Mendris.

Elegantis plantulæ radix lignosa, ramosa, multiceps. Cauliculi cespitosi, procumbentes, dodrantales, ramosi, ad singula foliorum paria fere infracti, ut directionem mutant. Folia in junioribus conferta, perangusta, linearia. Flores in summis subnudis & ramosis ramis, longe petiolati. Duo paria squamarum laterum, longe aristatarum, ad basin calycis. Calyx ipse brevior, campaniformis, pentagonius, alis albis. Petala emarginata, alba, lineis picta roseis. Tubæ breves. Fructus ovalis.

SAPONARIA LINNÆI n. 564.

& GYPSOPHILA LINN. n. 563.

LYCHNIDIS TOURNEFORTII spec.

Artificialia genera sunt, in quæ Lychnides partimur. Cum tamen facillima nota distinguantur, eaque constanti, non videtur hanc opportunitatem negligendam esse. Saponariæ

117) Sæpissime proliferum unico flore esse RAYGER. *Flor. Gedan.* p. 117.

G g g g g

ponariæ adeo duæ tubæ sunt. Stamina decem. Calyx quinquefidus, absque accessoriis squamis. Cæterum LINNÆUS plantas calyce campanulato Gypsophilas vocat, calyce cylindrico Saponarias.

203. SAPONARIA foliis filiformibus, caule diffuso, brachiato.

Betonica Tonica minima similis plantula I. B. III. p. 338.

Lychnis parva, palustris, foliis acutis, lanceolatis, flosculis purpureis MENZEL. pugill. var. t. 7.

Spergula folio Knawel, flore purpurascens, minor, DILLEN. Eph. Nat. Cur. Cent. V. VI. obs. 38. p. 273. T. IV.

& major ibid.

Gypsophila foliis linearibus, planis, calycibus aphyllis, caule dichotomo, petalis crenatis LINN. I. p. 583.

Inter stipulas, autumnalis planta.

Caulis projectus, valde brachiatus & ramosus, trientalis. Folia perangusta, filiformia. Flores in longis petiolis unifloris. Calyx brevis, campanulatus, segmentis albo margine cinctis. Petala pallida, lineata, rosea, ambitu ferrato, absque auriculis, non incisa, ungue longo.

Ad hæmorrhoides laudabat PREVOT a), etiam in amuleto b) officinis tamen ignotam.

*904. SAPONARIA foliis gramineis congestis, floribus umbellatis, petalis ovatis.

Lychnis floribus umbellatis, ochroleucis, petalis ovatis, filamentis nigris ALLIONE Spec. p. 29. t. 5. f. 2.

II. An *Globularia lutea montana* COLUMN. Ephras. I. p. 152. & 159. Multa consentiunt, non tamen folia radicalia ovata, neque umbellæ.

Lychnis lutea montana Globularia folio & facie BARRELIER. ic. 493.

Lychnis rubra Globularia capitulo BOCCONE mus. di piant. p. 75. t. 62.

Saponaria caulibus teretibus, corollis coronatis, floribus subumbellatis, foliis linearibus canaliculatis LINN. p. 585.

In M. Ternanche.

Radix lignea, diffusa, ramosissima, multiceps. Folia graminea, radicalia, dura, plicata, linearia, glabra, ad caulem pauca, subhirsuta. Caulis terminatus umbella florum petiolatorum. Petioli & calyces hirsuti, hi subturgidi, ovales: petioli petalorum longi, fusci, caryophyllei, petala ochroleuca, dilatata, non lata, nec emarginata. Tubæ 2. cirrhosæ. Ovarium subovatum, terminatum circulo. Staminum filamenta utique nigra, calyx superne cum suis denticulis purpureus. Stipulæ lanceolatæ, calyci æquales, & sub umbella duæ maximæ, ovato lanceolatæ.

905. SAPONARIA radice lignosa, maxima, foliis glaucis, pulposis, floribus emarginatis.

Saxifraga λευκανθοειδης RICHER.

Caryophyllus alpinus Linaria folio, floribus variegatis BOCCONE p. 23. t. 5. flore male quadrifido.

Lychnis alpina, glabra, Caryophylli holoisei flore MORISON. pr. alud. p. 382. SCHEUCHZER. It. I. p. 43.

Alsine caryophylloides angustifolia, multiflora, glabra, purpurascens, radice Astragaliti, FLUKNER. p. 22. t. 75. f. 2.

Lychnis alpina, linifolia, multiflora, per ampla radice I. R. H. SCHEUCHZER. It. II. p. 137.

Gypsophila foliis lanceolatis, petalis emarginatis, staminibus pistillo brevioribus LINN. amæn. III. p. 23. Spec. I. p. 581.

In alpihus nihil vulgatius. Etiam in planitiem a torrentibus eluta descendit. Prope Bernam *um Belp und in der Hunzikerau*.

Radix utique maxima & lignosa, multiceps, etiam ad aliquot pedes longa. Caules multi, ramosi, superne pene nudi, brachiati, & subdivisi, umbellam laxam faciunt. Folia glauca, pulposa, sessilia, linearia, sæpe curva, lanceolata: sub floribus stipulæ breves, acutæ, ovato lanceolatæ. Calyx campanulatus, virens, femiquinquefidus, segmentorum margine albo. Petala pallide rosea, leviter emarginata. Tubæ longæ.

Prostratam LINNÆI, in meis non reperio.

906. SAPONARIA foliis glaucis, pulposis, linearibus, caule umbellato, erecto, petalis ovatis ad RUPP. p. 117. t. 2.

Symphytium petraeum THAL. p. 115.

Caryophyllus saxatilis, foliis gramineis, umbellatis corymbis C. B. SCHEUCHZER. It. II. p. 132.

Polygonum majus, erectum, angustifolium, floribus candidis MENZEL. pugill. var. t. 2.

Saponaria calycibus pentaphyllis, corymbis fastigiatis, foliis linearibus, caule ascendente LINN. It. Gottl. p. 282.

Gypsophila

a) WELSCH. mitomim. p. 66.

b) BOCCONE observ. p. 96.

Gypsophila foliis lanceolato linearibus, obsolete triquetris, levibus, obtusis, sectoidis LINN. I. p. 582. conf. FABRIC. hort. Edit. II. p. 189.

In Helvetia nondum reperi, cum tamen in rupibus gypseis montis *Altenstolberg* abunde legerim. Gypseum vero stratam inter fluvios *Grande Eau* & *Avanson* late terram tegit. SCHEUCHZERUS plantam BAUHINI in *Maloja* & *Septimo* monte ait se legisse. In herbis siccis non exstat.

Radix lignosa, longissima, multiceps. Caules erecti, pedales, cubitales, nodosi, ramosi, umbellati, in summa parte viscidi. Folia glauca, pulposa, linearia; suprema ovato lanceolata, ad terram plurima, ad caulem pauca, eorum loco in nervis florigeris folia minima, ovato lanceolata. Flores in petiolis brevibus congesti. Calyx campaniformis, ex livido varius. Petala ovata, roseola. Stamina flore longiora. Fructus valvæ quatuor; semina nigra, lenticulata. In hortum translata glaucedinem deponit.

Ejus radice tamquam sapone aquam spumescere, & ad lavandum in Hispania adhiberi LINNÆUS c).

907. SAPONARIA calycibus pyramidatis, quinquangularibus, foliis ovatis, acuminatis, sessilibus LINN. I. p. 585.

Thanaosium CORDI p. 104.

Myagrum vaccaria quorundam TABERNÆM. p. 866.

In fegetibus passim, Basileæ, in Valesia, circa *Moncharan*, à *Bosseja* prope *Urban*, à *Cressy*, en *Chamblande*, *Delfberg*.

Radix exigua, caulis firmus, erectus, brachiatus. Folia glauca, ex ovatis lanceolata, latis basibus sibi opposita, ut persoliata videantur. Umbella in summo caule rara, florum longe petiolatorum, ex alis divisi caulis, pediculatorum, in petiolis unifloris. Calyx valde amplus, conicus, quinque eminentibus viridibus alis insignis. Flos exiguus, petalis ferratis, roseis. Fructus obtuse tetragonius.

908. SAPONARIA foliis ovato lanceolatis, trinerviis, floribus tubulosis, umbellatis.

Saponaria DODON. Coron. p. 78.

Saponaria vulgaris I. B. III. p. 346. BLAKWELL. t. 113.

Saponaria calycibus cylindricis, foliis ovato lanceolatis LINN. I. p. 584.

II. Staminiibus violaceis nigris & amplis à *Pertuis* GAGNEBIN.

III. Flore pleno passim legi.

IV. Flore abortivo.

Saponaria concava Anglica C. B. MORISON. II. p. 548. t. 22.

Ad vias & in siccis ruderosis abunde.

Caulis cubitalis, erectus, floribus umbellatis. Folia ex ellipticis & ovatis lanceolata, levia, firma, trinervia. Petioli breves, uniflori. Calyx cylindricus, ovario longior, sub quo tumet & cæcum saccum facit. Petala pallide rubella, bifida, ungue longo, duabus acutis auriculis, in divisione floris positæ. Fructus cylindricus, aut fusiformis. Semina rugosa d).

Amara planta, acidæ fere carens, salivam movet. Trita in aqua spumam agit, fere ut sapo, unde nomen e). Quare creditur detergere. Ad icterum, chronicos morbos & viscerum obstructions BOERHAAVIUS laudabat; ad fluxum album SEPTALIUS f). Sed etiam g) decocta cum radice aqua luei veneræ ab eodem Cl. viro opponitur, & valuisse in tanto malo Gen. VALVASOR h) testem se offert; ut etiam STAHLIUS Salsæ parillæ potius præferret i). Extractum utrumque dulce k), aquosum multo uberius; spirituosum dulcius & penetrabilius videtur l). Utrumque etiam manducatum salivam movet spumamque m). Infusa adeo, decocta & tincturæ vim plantæ habent n).

Varietas Anglica folia habet ovata, sub floribus amplexicaulia; calycem spathiformem, ora lacera: ex calyce modo florem monopetalon, duplo longiorem, prodeuntem, brevissime multidentatum, modo aliquot folia viridia. Ita ex herbario habeo C. B. Nunc ajunt interiisse o), misit tamen Cl. HUDSONUS.

G g g g 2

909. SA-

o) Fior. Suec. II.

a) Stylos sæpe tres, & petala quinque plura sæpe habere ROSEN. obs. n. 17.

c) Fränk anmerk. I. p. 122.

f) Anim. L. VII. p. 211.

g) ibid. Etiam ZAPATA & WALKEUS.

b) Ebre des Herzogth. Crain. I. p. 379.

i) NEUMAN. T. II. P. IV. p. 173.

k) ibid. p. 176.

l) ibid.

m) ibid.

n) p. 177.

o) MORTON. natur. hist. of Northamptonshire p. 365.

909. SAPONARIA caule decumbente, nodoso, foliis ovato lanceolatis, calycibus tubulosis, hirsutis.

Ocymoides repens, polygonifolia LOBEL. ic. p. 341.

Lychnis, vel Ocymoides repens, montanum L. R. H. SCHEUCHZER. It. VII. p. 514.

Saponaria calycibus cylindricis, villosis, caulibus dichotomis, procumbentibus LINN. I. p. 585.

Nihil frequentius ad vias Gubernii Aquilejensis. Etiam ad rupes pagi *Gümmenen*, haud longe Berna; in vineto *Vuilly* supra vineas, circa *Moncharan*, in descensu versus *Cheire*, in alpinis etiam & montanis.

Radix ramosissima, caulescit, ad terram aspera, tuberculosa. Caulis humi fusus, nodosus, infractus, ramosus. Folia ad terram petiolata, perfecte ovata, ad caulem ex ellipticis lanceolata, hirsuta, subviscida. Flores in parte superiori plantæ, ex alis foliorum, in petiolis brevibus umbellas faciunt. Calyx longe tubulosus, hirsutus, ventricosus, ovario longior. Petala integra, ovata, purpurea, ungue longo. Ovarium fusiforme.

Pulcherrimos & latissimos in rupibus cespites efficit.

VISCAGO DILLEN.

CUCUBALUS LINN. n. 566.

& SILENE LINN. n. 567.

Nobis tres tubæ pro caractere sufficiunt; LINNÆUS plantis, quarum petala sunt absque auriculis, nomen facit Cucubali; auriculatis Silenes. Sed cur Saponarias a reliquis speciebus ob eandem notam non separat? cur non Gentianas? & Lychnides n. 922. & 923. Potestne Veficaria Lychnis a Been toto genere separari?

*910. VISCAGO foliis ovato lanceolatis, tomentosis, caulibus unifloris *Emend. III. n. 194*
V. n. 29.

Lychnis pumila, saxatilis, alpina, flore carneo, folio crasso, molli, tomentoso ALLIONE. LINN. *amen. I. p. 158.*

Silene caulibus subunifloris, decumbentibus, foliis lanceolatis, tomentosis, longitudine calycis LINN. *Spec. I. p. 603.*

In fummis alpiibus infrequens. In descensu montis *Sylvii*, in monte *S. Bernhard*.

Radix permagna, lignosa, ramosa. Folia radicalia petiolata, subhirsuta, pulposa; caulina linearia, acuta. Caulis humilis, trientalis, tamen erectus, plerumque uniflorus, raro biflorus. Flores in summo caule grandes, fescunciales, ex ramo erecti. Calyx tubulosus, fructu pene dimidio longior, infra germen angustior, ipse tener, venosus, lineis decem divisus, ex albo & purpureo varius, dentibus quinque, brevibus, acutis. Petala calyce longiora, petiolo prælongo, sanguinei coloris, ante divisionem lata, breviter bifida, cum ornamentis ferratis, bifidis, in petali principio positis. Fructus ex ovato conicus. Tubæ tres, longæ & incurvæ.

*911. VISCAGO foliis ovato lanceolatis, hirsutis, caule brachiato, calycibus venosis.

Ocymoides noctiflorum CAMERAR. *hort. t. 34.*

Silene calycibus decemangularibus, dentibus tubum æquantibus, caule dichotomo LINN. I. p. 599.

Basileæ vorm S. Johansferthore.

Radix exigua. Caulis pedalis, cubitalis, rectus, parum brachiatus, asper. Folia ex ovato lanceolata, hirsuta, sessilia, superne elliptica. Flores in petiolis ellipticis, per summas alas sparsi. Calyx basi tumidus, superne conice angustior, decem lineis virentibus pictus, dentibus quinque brevibus, fructu longior. Petala quinque rubella, extus sublutea, cordata, ungue longo pallente, auriculis in ungue binis, ferratis. Stamina decem, quinque ex unguibus petalorum, quinque ex intervallis. Fructus ovalis, quinquevalvis. Tubæ tres, longæ. Receptaculum in medio ovatum.

Hanc plantam pro *Lychnide calyculis striatis* BAUHINUM habuisse suspicatur Cl. LA CHENAL, qui istam nunquam repererit.

*912. VISCAGO baccifera, petalis ferratis.

Alfene repens DODON. *hist. p. 403.*

Cucubalus MILLER. *t. 112.*

Cucubalus calycibus campanulatus, petalis distantibus, calycibus coloratis, ramis divaricatis;
LINN. I. p. 591.

Circa

Circa Genevam Gen. DE SAUSSURE à Frontenex ad sepes, & ad vias. (Jenæ abunde)

Caulis valde divaricatus & brachiatus, ramis ad angulos rectos, etiam obtusos exeuntibus.

Folia ovato lanceolata. Flores in petiolis unifloris, sæpe quasi refractis. Calyx inflatus, campaniformis a), fere ut in Been. Petala ferrata & lacera b), distantia c), ut in Been, in origine auriculata d), ut non ejus loci sit, quo LINNÆUS refert.

Fructus unilocularis e), mollis, polyspermos f).

Ob similitudinem cum Been non potest loco moveri.

913. VISCAGO caule brachiato, nodoso, calycibus inflatis, venosis.

Herba articularis TABERNÆMONT. p. 298. BLAKWELL. t. 268.

Been album officinarum L. B. III. p. 356.

Been album & rubrum AVICENNA cord. Tr. II.

Cucubalus calycibus subglobosis, glabris, reticulato venosis, capsulis trilocularibus, corollis subnulis LINN. I. p. 591.

I. Foliis angustioribus & acutioribus.

Been album seu polemonium DONON. hist. p. 172.

II. Foliis hirsutis MORISON. prælud. p. 182.

III. Flore pleno M. HOFMAN.

Priores ubique reperiuntur; rubellam reperi circa *Candersteg*, balnea Leucensia, &c.

In planioribus caulis cubitalis, brachiatus, nodosus. Folia glauca, glabra, elliptico lanceolata. Flores alii in petiolis unifloris, ex caulium divisione, alii in summa planta, nudi, conferti, in suis pediculis erectis, hi per ætatem nutantes. Calyx inflatus, ventricosus, quinquedentatus, albus, venis pictus viridibus aut purpureis. Petala distantia, profundissime bifida, & ferrata, ut margo eminens g) unguis auriculas imitetur, & plantas auriculatas conjungat cum iis, quæ carent auriculis. Stamina duorum, ut plerumque, ordinum. Fructus ex rotundo acuminatus, pediculo insidens, qui calyce comprehenditur, trilocularis. Semen eleganter aculeis ordinatis asperum h).

Edule esse dicitur i). Vaccis datum facit, ut taurum appetant, quando venerem declinant k). Non placet armentis l). Flores in umbra ficcati, in pulverem triti, ad erysipelas imponuntur m).

β. *Lychnis alpina, repens, saxatilis, quæ Been album vulgo, folio latiusculo breviori* PONTEDE. comp. p. 128. ALLIONE spec. p. 33. t. 5.

In alpinis supra vallem S. Nicolai.

Humilis, reptans, dodrantalis; folia habet lanceolata, hirsuta, & ciliata: ramos unifloros, aut bifloros, & tunc ad maximum angulum divaricatos. Florem omnino similem Been n) albi, calyce purpureo, obscurius lineato aut venoso: ungue ad latera educto, & auriculas imitante.

Nondum aulim separare.

*914. VISCAGO foliis ellipticis, calycibus lineatis, viscidis, petalis ovatis.

Lychnis hirsuta annua, flore minore, carneo VAILLANT. t. 16. f. 12.

Viscago hirta, gallica, flore parvo. carneo, petalis integris D LLEN. hort. Elth. f. 399.

Silene floribus subpicatis, alternis, secundis, petalis indivisis, fructibus erectis LINN. I. p. 595.

Valde refert *Licinde annua di Portugallo* ZANON. p. 150. t. 111.

Mendrisii inter stipulas CL. LA CHENAL o).

Habitus *Lychnidis variegatæ*: cauliculi erecti, pedales: folia subhirsuta, lanceolata. Flores in summa planta & ex alis, in brevibus petiolis. Calyx tubulosus, decem viridibus, hirsutis, viscosis lineis percursus. Petala integra, obtusa, pulchre rubentia, calyce non longiora, rara visu, & exigua. Fructus cartilagineus, sexvalvis.

915. VISCAGO foliis lanceolatis, hirsutis, floribus paniculatis, nutantibus.

Polemonium petraeum GESNERI L. B. III. p. 351.

Icon GESNERI lign. 155.

Lychnis

a) TOURNEFORT. t. 176. D.

b) A. B. C.

c) ibid. A. B.

d) A. B. C.

e) G. H.

f) H. I.

g) BLAKWELL. t. 5.

b) GREW. t. 73.

f) BRUKMAN.

k) L'ISLE husbandr. II. p. 107.

l) SCHREBER. Samt. III. p. 53. Bobus tamen GUNNERUS p. 9.

m) GUNNERUS ibid.

n) ALLIONE in ic.

o) *Essend.* III. n. 193.

H h h h h

Lychnis sylvestris I. albo flore CLUS. pannon. p. 328. hist. p. 290. 291.

Lychnis sylvestris TABERNÆMONT. p. 293.

Lychnis viscosa, foliis Otitidis LOESEL. p. 150. ic. 40.

Silene petalis bifidis, floribus lateralibus secundis, pedunculis uttantibus LINN. I.

Icon OEDERI t. 242.

β. Flore pleno SIEGESBEK. Bresl. Saml. ann. 1722. m. Jul.

Nihil frequentius ad vias, sepes, inque rupibus.

Caulis cubitales, non valde foliosi, superne viscosi, & in ramos florales sparfi. Folia radicalia multa, petiolata, elliptica, cis finem latiora, lanceolata, subhirsuta, superiora linearia. Flores in summo caule paniculati, nutantes. Calyx viscidus, longus, tubulosus, sub germine productus, hinc in medio tumidior, decem lineis pictus. Petala profunde bifida, in angustas ellipticas lacinias divisa, quæ, sole adfulgente, se contrahunt, & noctu evolvunt; obsolete cæterum purpurea, ungue longo, duabus auriculis ferratis, obovatis. Fructus trilocularis, cylindricus, in medio latior. Semina elegantibus rugis inscripta.

916. VISCAGO foliis glabris, ovato lanceolatis, floribus umbellatis.

Lychnis sylvestris II. CLUS. hist. p. 337.

Armerius flos tertius DODON. coron. p. 73. hist. p. 176.

Silene foliis fasciculatis, fastigiatis, foliis superioribus cordatis, glabris LINN. I. p. 601.

II. Flore pleno Flowergarden p. 40. n. 5.

In Helvetia potissimum circa Brieg, Branson, Fouly. Tamen etiam circa Roche in rupibus trans Peau Froide, sed rarius. In Helvetia transalpina, ut Chiavenna, in rupibus.

Caulis erecti, pedales, etiam bipedales & tripedales, ramosi, cum foliis leves, superne viscosi. Folia glauco polline adpersa, ovata, lanceolata, lata basi sibi obversa. Flores in summis ramis densas umbellas faciunt, stipulis suscepta perexiguis. Calyx longissimus, ovario media parte longior, tubulosus, lineatus, sub flore gracilis, circa florem ovalis, brevissime quinquentatus. Petala adeo calyce breviora, patula, emarginata, ferrata, suaverubentia, magnis & erectis duabus auriculis notata. Fructus longe petiolatus, cylindricus, trilocularis p).

917. VISCAGO foliis lanceolatis, caulibus brachiatis, calycibus infundibuliformibus, floribus laxè umbellatis, erectis.

Auricula muris alpina, glabra L. B. III. p. 360.

Alfina alpina, glabra C. B. prodr. p. 118.

Lychnis saxatilis, alpina, glabra, pumila L. R. H. SCHEUCHZER. It. II. p. 137.

Icon OEDERI t. 4.

Silene floribus erectis, petalis emarginatis, calycibus teretibus, foliis lanceolatis LINN. Wästgö. ref. p. 144. Spec. I. p. 602.

In alpibus minime rara, etiam in valles descendit, Haseliam, & Uraniensem, adusque pagum Steg. Haud longe Basilea in colliculo Cl. LA CHENAL, in monte Vogelberg.

Radix magna, lignosa, scabra. Caulis erecti, valde ramosi & brachiati. Folia glauca, glabra, ovato lanceolata. In summis ramis flores ex longis petiolis unifloris, in laxam umbellam dispositi. Calyx campaniformis, inverse conicus, lineatus. Petala lacteola, emarginata, cordata, auriculis ornata. Fructus conicus.

*918. VISCAGO foliis teneris, recurvis, petalis quadrifidis Emend. I. n. 85.

Alfina alpina, glabra, folio reflexo PLUKNET. p. 23. t. 75. f. 5.

Lychnis alpina, foliis angustis, reflexis, petalis quadrupartitis SEQUIER. Supplem. p. 186. t. 5. f. 1.

Silene petalis quadrilobis, caule dichotomo, floribus pedunculatis, foliis glabris, recurvis LINN. I. p. 602.

Lychnis X. CLUS. hist. p. 291. huc relata, ob iconem vix videtur ad nostram plantam pertinere.

In Abbatiscellanis alpibus GESNERUS legerat, ego abunde in valle alpina Chapuisse ad lapides humidus. Etiam in monte Tavayannaz, in Prapioz, in valle Gaster.

Tenerrima planta, & debilis, ut *Alfina tenuifolia muscosa*. Caulis debiles, erecti, simplices, aut divaricati, paulo supra trientem pedis alti. Folia tenera, graminea, perangusta, obtusa, facile curvantur, & apicem reflectunt. Flores in petiolis unifloris, de summis ramis. Calyx ovario longior, infundibuliformis, sursum latior, quinque dentibus lanceolatis. Petala lactea, quadrifida, duabus partibus lateralibus breviori

p) Ob eam notam vellet a Lychnidibus separare Cl. BURKART. Epist. p. 136. *Muscipula* dici posse IDEM p. 136. 137.

vioribus: squamulæ duæ in origine petali. Fructus rotundus, tubis tribus, valvis sex.

Non est *Silene quadrifida* JACQUINI, planta multo robustior.

Lychnis saxifraga minor q) nondum in Helvetia reperta est, quæ tamen in vicino Pedemontio nascitur.

919. VISCAGO foliis gramineis, caule brevissimo, unifloro.

Caryophyllus pumilus, alpinus VII. CLUS. pannon. p. 324.

Lychnis alpina, pumila, folio gramineo, seu *Muscus alpinus*, *Lychnidis flore* C. B. SCHEUCHZER. It. II. p. 138. It. VI. p. 459.

Lychnis ozymoides muscosa, strictiore folio BARRELIER. ic. 379.

Latiore folio EJUDEM ic. 380.

Icon OEDERI t. 21.

Silene acaulis LINN. I. p. 603.

β. Flore albo SCHEUCHZER. It. II. & V. p. 425.

Etiam passim reperi in Gemmo, Job, Prapioz. Alpium rupes ubique late pulcherrimis cespitibus tegit.

Radiculæ magnæ, intricatæ. Cespites latissimi, nulla alia planta misti, fiunt rosulis confertis foliorum angustorum, acutorum, durorum. Caules unciales, paucifolii, uniflori. Calyx latus, ovatus, purpura tinctus. Petala subcordata, amœne purpurea, duobus in ortu denticulis acutis notata. Stamina decem, diversæ longitudinis. Ovarium uniloculare, cylindricum.

920. VISCAGO floribus verticillatis, spicatis, sexu distinctis, petalis linearibus.

α. Mas flore majori, calyce subrubro.

Sesamoides magnum, *Salmanticense* CLUS. p. 295.

Orites Lychnidis, *sylvestris* genus TABERNÆMONT. p. 820.

Lychnis viscosa, flore majusculo, quæ mas SCHEUCHZER. It. VII. p. 514.

Cucubalus floribus dioicis, petalis lineari indivisis LINN. I. p. 594.

β. Femina flore minori, calyce viridi

Muscipula seu *Armoraria altera* LOBEL. advers. p. 370. Ic. p. 453.

I. II. *Muscipula muscosa* flore, seu *Ozymoides bellidiforme* I. B. III. p. 350.

α. β. Planta hermaphrodita in *Tataria* provenit *Enum. plant. hort. Gott.* p. 151.

Minime rara in Gubernio Aquilejensi, à Fontenai, à S. Tryphon: in Valesia: in Helvetia transalpina, Chiavenna, ad lacum Luganensem, in ima valle Lepontia.

Folia radicalia numerosa, petiolata, ovata, lanceolata, firmula, ad caulem angusta & uauca. Caulis erectus, cubitalis, in summa parte fere nudus, brachiatus, & viscidus. Flores in paniculam spicatum, verticillatam, ex petiolis unifloris. Calyx tubulosus, lineatus. Petala gracilia, linearia, simplicia. Fructus trilocularis, sex dentibus aperitur. Angli modo Lichenem terrestrem, modo hanc plantam, pro ea habent, cujus infusum vinosum cum theriaca adversus canis rabidi morsum r) antidoti vires possideat. Alibi ex ista Lychnide, ex Pœonia & cancri chelis antidotus componi dicitur s).

Hæc sola e nostris vere LINNÆANUS fuerit *Cucubalus*.

LYCHNIS a) DILLEN.

LYCHNIS LINN. n. 584.

& AGROSTEMMA LINN. n. 583.

LYCHNIDIS spec. TOURNEFORT.

Tubas habet quinque.

921. LYCHNIS b) petalis quadrifidis, addit LINNÆUS fructu subrotundo I. p. 625.

Armerius sylvestris DODON. pent. p. 177.

Caryophyllus pratensis TABERNÆM. p. 291.

H h h h h 2

II. Flore

q) *Alfina alpina*, erecta, foliis acuminatis ZANON. p. 15. t. 10. f. 3.

r) SLOANE in epist. ad RAJUM, à DERHAMIO edita. *Phil. Transj.* n. 443. BIRCH, T. IV. p. 539. 545.

s) *Phil. Transj.* n. 187.

a) *Lychnis flammea* ad serpentes, sylvestris, stomacho inutilis PLIN. L. XXI. n. 98. *Lychnis sylvestris* urbane similis DIOSCORID. L. III. c. 98.

b) Cuculi flos acinos habet nigros PLIN. L. XXVII. n. 44.

II. Flore albo passim, etiam circa *Rennaz*.

III. Flore pleno, in hortis MILLER. t. 169. f. 2.

In pratis udis perfrequens.

Caulis angulosus, erectus, parum ramosus, nisi ex vertice, ea sede viscidus. Folia ex elliptico lanceolata, nervo distincta, inferiora obtusa, superiora acutiora. Flores in petiolis ramosis brevem & laxam spicam faciunt. Calyx albus, decem alis eminentibus purpureis notatus. Petala bifida, angusta, duobus exterius crusculis accedentibus, ungue longo. Stamina quinque breviora, ex unguibus petalorum, quinque longiora, ex ovarii ambitu. Fructus pyriformis. Semina rugosa.

Ab armentis non amatur c).

*922. LYCHNIS foliis linearibus, lanceolatis, floribus umbellato capitatis *Emend. VI. n. 46. t. 17.*

Icon OEDERI t. 65.

Lychnis petalis bifidis, floribus corymbosis LINN. I. p. 626.

Summarum alpium. In monte *Albula* *Valesiæ*, a Cl. HUBERO primum lecta, deinde ad rupes glaciales *Chermontana*, in mont. *Griseis*, in *Stokberg*, in monte *Arola* *Valesiæ* superioris, in vallis *S. Nicolai* montibus; etiam in monte supra *Kienthal* a Cl. DICKIO.

Radix flava, conica, depacta. Folia ad radicem plurima, elliptica, in medio latiora, lanceolata, firma, viridia, glabra. Caulis semipedalis, simplex, nec ramosus. Flores conferti in umbellam convexam, subjecta, sub singulos, stipula magna, ovato lanceolata, ora purpurea. Calyx ventricosus, ad tertias quinquefidus, segmentis triangularibus purpureis, ora alba. Petala penitus patula, suavepurpurea, acute ad medium bifida, segmentis quadrangularibus, ad originem plicata, & tumoribus, non veris auriculis, notata. Stamina decem, duorum ordinum. Fructus petiolatus, ovatus, tubis quinque.

923. LYCHNIS floribus sexu distinctis LINN. I. p. 626.

α. Varietas rubra, frequens in aquosis, inque montanis sylvis.

Ocymoides purpureo flore CAMERAR. *Epit.* p. 739.

Lychnis sylvestris, floribus rubentibus DODON. *cor.* p. 47. *hist.* p. 171.

Ocymastrum rubrum TABERNÆM. p. 299.

II. Flore pleno SWEERT. & C. CAMERAR. p. 740.

β. Varietas albo flore ad vias siccas & in agris.

Ocymoides album multis I. B. III. p. 242.

Varietates duas habet PLOT. *Oxfordshir.* p. 149. 150.

γ. Aliam *hermaphroditam* LINN. I. p. 626. GUNNERUS p. 54.

Caules nodosi, erecti, bipedales, brachiati. Folia ovato lanceolata, mollia, hirsuta. Flores in summa planta, ex brevibus petiolis, ad ramos congesti; alii mares, calycibus turgidis, villosis, breviter quinqueidentatis, petalis teneris, pene cordiformibus, auriculis magnis, eadem figura, staminum ordinibus duobus; alii in aliis plantis femininis, similes, tubis quinque, fructu ovali.

924. LYCHNIS tomentosa, umbellis paucifloris, petalis cordatis.

Lychnis αλπικουσιανωδης RICHER.

Lychnis umbellifera, montana, Helvetica ZANON. t. 110. ROBERT. *ic. Reg.* 135.

Lychnis coronaria, alpina, flore purpureo BARRELIER. *ic.* 1005. BOCCONE *mus. di piant.* p. 49. t. 42. valde multiflora.

Agrostemma tomentosa, petalis emarginatis LINN. I. p. 625.

ZANONUS habuit ex *Locarnensium* agro a FELICE ORELLO missam. C. GESNERUS in *Rhætia*, & in alpibus *Rhætici* I. BAUHIN. Etiam in monte *Generoso* *Infubriæ*. Sed in *Valesia* etiam, circa *Praborgne* & alibi provenit.

Caulis cubitalis, parum ramosus, sed ex radice utique cespitosus, tomentosus, erectus. Folia tomento albo utrinque obducta, crassula & firma, elliptica, lanceolata, longiora. Flores in summi caulis brevibus ramis umbellam faciunt, non copiosam. Sub umbella stipulæ ovato lanceolatæ, aristatæ. Calyx durus, tomentosus, quinque angulis valde eminentibus, tubo floris æqualis, tubulosus, decem lineis percursus, hirsutus. Petala purpurea, ex ungue suo dilatata, cordiformia, auriculis triangularibus, conniventibus. Stamina quinque unguibus petalorum coherentia, quinque libera. Fructus brevis, crassus, conicus, per maturitatem unilocularis.

*925. LY-

e) SCHREBER. III.

*925. LYCHNIS tomentosa, calycibus costatis, floribus longissime petiolatis.

Lychnis CAMERAR. Epit. p. 569.

Lychnis coronaria d) DODON. p. 170.

Agrostemma tomentosa, foliis ovato lanceolatis, petalis integris, crenatis LINN. I. p. 625.

In planiori Valesia abunde, circa Fouly, &c.

Prioris 924. retinet totum habitum, tamen durior est & pulposior, & tomenti plus habet. Deinde calyces multo duriores, callosi, toti albo villo obnupti, alis duris & crassis elevati, non, ut in priori, viridibus hirsutis lineis percursi. Petala multo latiora e), obscure emarginata. Auriculæ bifidæ. Flores non congesti in umbellam, sed in longis ramis brachiati caulis dispersi. Quare vere differunt, & utraque species Helvetiæ indigena est.

926. LYCHNIS calycibus longissime caudatis.

Nigellastrum DODON. coron. p. 49. hist. p. 173.

Lychnis arvensis TABERNEM. p. 293.

II. Flore albo Hort. Aichstett. &c.

Agrostemma hirsuta, calycibus corollam æquantibus, petalis integris, nudis LINN. I. p. 624.

Ad vitium usque inter segetes frequens.

Caulis erectus, cubitalis, parum ramosus, molliter hirsutus. Folia pariter tomentosa, linearia, acuta. Flores in petiolis unifloris, longissimis. Calyx durus, lineis eminentibus notatus, longissimis quinque mucronibus etiam ultra florem producitur f). Petala suavepurpurea, emarginata, ex ungue dilatata, auriculis acutis, bifidis. Stamina, ut in prioribus, nata, nempe quinque ex petalorum unguibus, quinque ex intervallis. Fructus non petiolatus, ex pentagonio conicus, tubis quinque plumosis, quinque valvis. Semina eleganter exasperata, male pro Nigellæ feminibus venduntur g) vesca & innoxia. Radix a FUCHSIO ad hæmorrhagiam narium laudatur, deinde a SIMONE PAULI, qui suum experimentum adducit, etiam gestatæ h).

*927. LYCHNIS foliis lanceolatis, floribus verticillatis, spicatis.

Lychnis sylvestris I. CLUS. pannon. p. 328. 329. III. hist. p. 289.

Lychnis sylvestris purpurea TABERNEM. p. 294.

Lychnis petalis integris LINN. I. p. 625.

In Helvetia rarior. Circa Octodurum passim legi, ad vias sabulosas. A Tourtemagne i Gonthey, Formazs, ad Soass vallis Misfaucinae Cl. Dick.

Radix dura, rugosa, flava. Caulis cubitalis, erectus, non ramosus, in spicam nudam terminatus, ut Otiti, summis in partibus viscidus. Folia glabra, elliptica, longe lanceolata. Flores in petiolis summi caulis ramosis verticillati, in spicam continuati. Calyx tubulosus, rubens, flore longior, purpureus, breviter quinque-dentatus. Petala emarginata, purpurea, magnis auriculis albis, & præterea appendicibus dilatatis unguis conspicua. Fructus conicus, quinquelocularis, tubis quinque, feminibus reniformibus exasperatis.

Male pro Centauro minori i) venditur.

O X Y S a) TOURNEFORT.

O X A L I S LINN. n. 582.

Calyx brevis, campaniformis, acute quinquefidus b). Flos non pentapetaloides, petalis ad basin conglutinatis c), sed pentapetalos, unguibus primum distinctis, deinde conglutinatis, quinis, cordatis. Stamina decem, duorum ordinum. Fructus est prisma pentagonium d), ex quinque conjunctis loculis e) factum, quorum totidem sunt tubæ. Idem per maturitatem ad tactus diffilit, & semina projicit f), quæ in quoque loculo multa continet, ex ovatis acuminata.

928. OXYS

d) *Lychnis coronaria* flore albæ violæ, purpureo Diosc. L. III. c. 98.

e) TOURNEFORT. A. B.

f) IDEM t. 175. T.

g) LOBEL. advers. p. 12.

h) Ol. WOERM. Epist. 116.

i) RAVIN. censur. medicament. offic. p. 32. 161.

a) Oxys habet folia terna PLIN. L. XXVII. n. 84.

Oxytryphyllon MESURE, SYLV. in MESS. DIOSCORIDIS

b) TOURNEFORT. C.

c) B.

d) E.F.

e) G. 1.2.3.4.5.

f) THOMAS CORNELIUS de sensib. p. 14. GREW. anat. plant. p. 199. t. 72.

I i i i i

928. OXYS scapo unifloro, foliis ternatis, radice squamoso articulata LINN. I. p. 620.
Trifolium acetosum DODON. *cereal.* p. 214.
Oxys, *Trifolium acetosum*, *floribus lacteis* TABERNEMONT. p. 525.
Lajula BLAKWELL. t. 308.
 Nihil frequentius ad sepes, & in arborum umbra.
 Radix squamosa g), denticulata. Folia radicalia plurima, longe petiolata, ternata, cordata, hirsuta, sensu aliquo prædita, ut attræctata, aut ab imbre percussa, contrahantur h). Flores in scapis unifloris, albi, eleganter venis rubris picti. Stipulæ in petiolo duæ, tres, ovales.
 Tota planta acida est, grati saporis, & teneri. Tota comesta valet ad frangendam vim subnascentis putredinis: quare conserva, syrupus, jusculum, in febris malignis i) adhibetur, & in scorbuto k). Sale essentiali acido abundat l), in quo multa portio olei est m), & qui ex succo paratur. Vires sunt, quæ cremoris tartari n).
- *929. OXYS caule ramoso, diffuso, petiolis alaribus, paucifloris, umbellatis LINN. I. p. 629.
Oxys flore luteo DODON. *purg.* p. 414. *corniculata* LOBEL. II. p. 32.
Oxys lutea I. B. II. p. 388. RUMPF. *herb. Amboin.* L. VIII. c. 64.
 Passim in valle *Tellina*, circa *Mendris* & *Chiavennam* in sepibus: etiam in pago *Frontenex*, prope *Genevam*.
 Caulis pedalis, cubitalis, ramosus, foliosus, diffusus. Educit numerosissima folia, pariter terna, cordata, complicata, & in petiolis bifloris, aut ad summum quinquefloris, flores perminutos luteolos: eorum petala ovata.

GERANIUM TOURNEFORT. t. 142.

LINN. n. 832.

Calyx quinquefolius a), foliis cavis, acutis. Petala quinque b), aliquando inæqualia. Stamina plerumque decem, tamen & quinque: capsulæ monospermæ c), longissima cauda d), adunatæ in unum rostrum e), circa communem quinquefulcum f), axin. Tubæ quinque g). Maturæ capsulæ de basi solvuntur, versusque apicem rostri se revolvunt. In Africanis Geraniis calyx, stamina, petala alia sunt & alia, solus fructus constans est. In nostris stamina libera sunt, ut ab *Alfine*, & *Lychnidibus* non longe possit separari.

I. PETIOLIS UNIFLORIS.

930. GERANIUM b) pedunculis unifloris, foliis septilobis, petalis bifidis.
Geranium IIII. hematodes CLUS. *pannon.* p. 415. 421.
Geranium columbinum, erectum, tenuius laciniatum, flore magno LOESEL. p. 103. n. 18.
Geranium pedunculis unifloris, foliis quinquepartitis, bifidis, orbiculatis LINN. II. p. 958. *conf. Cent. II. n. 175.*
 Varietates flore *caeruleo, striato, parvo* BARRELIER. *ic.* 67. Tres etiam habet MICHELI *hort. flor.* p. 40.
 In rupestribus abunde, circa *Roche*, *Biel*, *Method*, *Genevam*, *Chiavennam* &c. & ad lacuum *supercilia*.
 Radix crassa, lignosa. Caules recti, parum ramosi, sub ramis tumidi, cubitales. Folia conjugata, subhirsuta, circumscriptione rotunda, sed septiloba, lobis trifidis, lobulis subinde incisis: in hortis septilobata, lobis non incisis. Petioli florigeri longi, uniflori, duabus exiguis stipulis lanceolatis. Non raro tamen ramum biflorum vidi. Flos speciosa magnitudine. Calyx hispidus, foliis aristatis, aristis herbaceis. Petala patula, subrotunda, ex purpura violacea.
 Planta tota adstringit, & vulneraria est.

II. PETIO-

g) GREW. t. 5. *Semen* t. 72.
 h) CORNEL. I. c. p. 77.
 i) FRANK *de Allecia*, qui exempla citat.
 k) MORIN apud GEOFFROI III. p. 29.
 l) CARTHUSEE. *mat. med.* p. 219.
 m) NEUMAN. T. II. P. I. p. 17.
 n) FLOYER. *pharmacobas.* p. 90.
 a) TOURNEF. D.E.
 b) A.C.
 c) O.N.
 d) ad P.

e) F. f) G.
 g) I.K.L.M.N.
 h) *Geranium* foliis *anemones*, *divisuris longioribus*, radice *subrotunda*, *dulci*. Alterum *caulibus minutis*, *pilosis*, *sesquipedalibus*, *foliis malva*. In *summis* *alis sursum spectantia* *gruum capitula* *insunt*, cum *suis rostris*, *Dioscorido*. L. III. c. 114.
Geranium *aliis Myrthis*, *Cicutæ similis*, *foliis minutis*, *caule breviori rotundo*. *Græci faciunt folia Malvæ teneriora*, *pilosa*, *ex intervallo racemosa*. in *cauminibus capitula semen habentia* *PLIN.* L. XXXI. n. 88.

II. PETIOLIS BIFLORIS.

Tres sequentes species follicite distinguere oportet.

931. GERANIUM caule erecto, foliis rugosis, hirsutis, multilobis, lobis trifidis, lobulis semipinnatis, floribus umbellatis.

Geranium III. Matthiol. p. 857.

Geranium III. Batrachioides majus CLUS. p. c.

Geranium batrachioides caeruleum Hort. Aichstett. vern. ord. I. t. 8.

Geranium pedunculis bifloris, foliis subpeltatis, multipartitis, pinnato laciniatis, rugosis, acutis, petalis integris LINN. II. p. 954.

In Helvetia non vulgare. Au Crêt de la Ferrière, aux Etoblins. Badæ, & circa S. Urban Cl. GAGNEBIN. C. B. circa Crenschach. BEN. STÆHLINUS in cœmeterio D. Petri, & in pratis circa urbem patriam. I. B. in montibus circa Genevam. In Germania, & Jenæ imprimis frequens reperi, in Helvetia nunquam.

Caulis erectus, cubitalis, brachiatus, nodosus. Folia conjugata, perampla, circumscriptione rotunda, profunde quinquefida, seu septifida, lobis ramosis, tenuius, quam in sequentibus, divisis, trilobatis, lobulis & ipsis acute semipinnatis, subhirsuta cæterum, nervis eminentibus subtus percurfa, & reticulata. Stipulæ in petioli origine magnæ, quaternæ, lanceolatæ. Flos cæruleus, venis rubentibus, petalis integris, etiam albus, aut striatus. Capsulæ lividæ. Calycis folia ovata, subhirsuta, aristata.

Vulneraria vi putatur eminere. Vim in Geraniis batrachioideis esse terebinthinatam i) FLOYER.

932. GERANIUM caule erecto, foliis rugosis, septilobis, lobis acute ferratis, petalis emarginatis.

Geranium II. Batrachioides alterum CLUS. panon. p. 417. 418.

Icon OEDERI t. 124.

Geranium pedunculis bifloris, foliis subpeltatis, quinquelobis, inciso serratis, caule erecto, petalis emarginatis LINN. II. p. 954.

β. Flore albo GAGNEBIN.

γ. Flore albo lineis purpureis vario IDEM au Crêt de la Ferrière.

Ad rivorum ripas & sepes passim, & in pratis. Bernæ juxta semitam inter balneum exterius & fabricas im Sulgenbach. Rupe dans le Prépoury; aux Mosses. In Argovia frequens, in vallibus Episcopatus Basileensis, circa Bellelai, in valle Ursaria, Lepontina, circa Mendrisium &c.

Multa habet prioris, folia equidem pariter rugosa, & subhirsuta, cæterum latiora, minus profunde secta, semiquinquelobata, lobis acute ferratis, semitrilobatis, neque adeo profunde sectis, latitudine loborum semunciali. Vidi tamen in Valesia pene æque profunde incisa. Stipulæ perexiguæ, binæ.

Si cum sequente compares, folia acutiora sunt, & cujusque lobi acutius, alternis dentibus, pene ad mediam a nervo distantiam, divisi; caulis minus diffusus; petioli confertiores & densior umbella. Calycis folia hirsuta, aristata. Petala patula, leniter emarginata, ex cæruleo purpurea, cum venis saturatoribus. Ungues staminum latissimi, pene coalescentes. Capsulæ subhirsutæ. Stipulæ quatuor minores. Flos immaturus pendet, maturus erigitur k).

Hoc Geranio Islandi violaceo colore l) tingunt.

933. GERANIUM caule diffuso, foliis rugosis, semiquinquelobis, lobulis trifidis, floribus sparsis, petalis integerrimis.

Geranium sanguinarium, majus Hort. Aichstett. vern. ord. I. t. 9. f. 2.

Geranium batrachioides palustre, flore sanguineo DILLEN. hort. Elsh. p. 160. t. 174.

Icon MERIANÆ L. XXVI.

Geranium pedunculis bifloris, longissimis, declinatis, foliis quinquelobis, incisis, petalis integris LINN. II. p. 954.

Passim in sepibus etiam, & locis humidis. Circa Grand Clos prope Roche, & au mont d'Arvel. Inter Willisau & Lucernam; circa Altdorf, inter Wesen & Lachen, circa Tufis, &c.

Habitus magis diffusus, etiam prostratus, geniculatus. Folia obtusiora, simpliciora, minus

l) i i i i 2

minus

i) Pharmacop. p. 112.

k) Etiam in aliis Geraniis WAHLBOM. sponsal. p. 38.

l) Allerneueste Zustand von Island I. p. 345.

minus profunde secta, & lobis minus acutis, & eorum dentibus. Flores pauciores, petioli longiores, vagi & obliqui; setæ lanceolatæ quatuor, ut in priori, ad ramorum florigerorum divisiones positæ. Flores magis sparsi. Petala majora, plana, purpurea, non emarginata *m*). Calyx lineatus, glaber, sic capsulæ: stamina quinque exteriora latis unguibus.

934. GERANIUM foliis rugosis, hirsutis, semifertilibus, lobis dentatis, petalis ferratis, anuminatis.

Geranium l. CLUS. *pannon.* p. 415. 416.

Geranium fuscum Hort. Aichstett. vern. ord. I. t. 10. f. 2.

Geranium pedunculis bifloris, foliisque alternis, calycibus subaristatis, caule erecto, petalis undulatis LINN. II. p. 953.

Varietates plani & reflexi flori ab ætate pendent.

In Helvetia non rarum, Bernæ in *der Enge*, in pratis suburbanis, & ad vias *des Altenberges*. In prato ad sinistra adjecto villæ *Wabern* proxime lapicidinam. In pratis montanis *des Dessenberges*. Circa *la Ferrière*, à *Clermont*, à *Boudevilliers*, aux *Convers* in pomariis. A *la Brevine*, in monte *Tbuiri*, &c.

Pulchræ plantæ *n*) radix magna, tuberosa, rubra. Caulis erectus, cubitalis, etiam tripedalis, nodosus. Folia longe petiolata, juniora tota fericea, mollia, ambitu peramplo, nervosa, semiquinquelobata, lobis lateralibus bilobatis, lobulis inæqualiter dentatis, inferiora conjugata, suprema solitaria, ut petiolus floriger folio oppositus sit, cum duabus stipulis flaccidis, flavis, ovato lanceolatis. In petiolo duæ stipulæ similes, sed minores. Calyx mollis, ovatus, arista perbrevis, paucis, sed longis, pilis incanis hirsutus. Petioli florigeri, in maturescente planta conferti. Petala pene pentagona, acuminata, per oram undulata, ungue albo, radiis quinque acutis picto, quasi stellam faciente, cæterum saturate sanguineo. Circa originem staminum pili. Ruptis petalis succus sanguineus effluit. Quinque glandulæ *o*). . . .

*935. GERANIUM foliis semifertilibus, rugosis, dentatis, petalis planissimis, circumferratis, indivisis *Emend. III. n. 190. V. n. 27. †*

Passim in ditone Aquilejensi, in monte *Luan*, in lapidoso, qua a *Veige* versus *Drapel* descenditur; circa molendinum *le Grand Champ*. Circa *Valorfine*, in valle *Kienthal*.

Satis vicinæ plantæ, tamen differunt. Caulis similis, & folia inferiora conjugata, superiora solitaria: angustiora, quam Phæo 934. profunde semifertilis, lobis trilobatis, ferratis. Stipulæ hirsutæ, virides, utriusque generis, caulinae magnæ, petiolares exiguæ. Petioli longe pilosi. Flos multo major, planus, petala quidem stella minima notata, acuminata, lata, perfecte plana, per oras elegantius plicata & ferrata, dilute cærulea (*gris de lin*), centro livido. Radix crassa, lignosa, rufa.

*936. GERANIUM foliis septilobatis, rugosis, acute dentatis, petalis venosis, emarginatis *Emend. VI. n. 43.*

Geranium incanum, versicolor, seu striatum PARKINSON. *parad.* p. 229. *Hist. Oxon. II. p. 516. S. V. t. 10. f. 24.*

Geranium pedunculis bifloris, altero brevioris, foliis quinquelobis, lobis medio dilatatis, petalis bilobis, venoso reticulatis LINN. *Cent. I. n. 60. p. 282. Spec. I. p. 953.*

Pulchra planta provenit in monte *Montemort* Valesiæ superioris, qui pertinet ad vallem *S. Nicolai*. Radix perennis, lignosa. Folia rugosa, subhirsuta, sicca; radicalia profunde quinquelobata, lobis lateralibus denuo pene ad petiolum bilobatis, omnia latefcentia, acute & inæqualiter incisa, quinque & septem aristatis dentibus notata, vix duabus lineis latiora. Caulina folia conjugata, paulo latiora, minus, quam in iconibus. Caulis erectus, ramosus, pedalis. Petioli biflori possunt, ut & in prioribus fere Geraniis, pro unifloris imponere; dum enim alter flos maturescit, alter calyce clausus exiguus, in ala stipularum suarum cernuus præstolatur. Eæ stipulæ fuscæ, breves, lanceolatæ, quaternæ sunt. Est ubi simul uterque flos viget, est ubi alter nunquam maturatur. Petioli purpurei, hirsuti. Sic calyx, cujus foliola ovato lanceolata, arista brevi, de nervo exeunte, & albis longisque pilis notantur. Flos Acetosellæ primæ, amat connivere, tener, idem caducus, petalis albis, emarginatis, lineis quinque, venisque purpureis pictis. In horto folia latiora fiunt, qualia fere in iconibus depinguntur, & semitriloba.

937. GERA-

m) Vidit tamen Cl. KRASCHENINNIKOF. p. 109.

n) *Emend. VI. n. 21.*

o) SCERPIN. p. 41.

937. GERANIUM caule erecto, foliis quinquelobis, lobis trifidis, acutis.

Geranium III. FUCHS. p. 207.*Geranium majus, foliis imis, longis, adusque pediculum divisus* Hist. Oxon. II. p. 511. S. V. t. 3. f. 3. VAILLANT. t. 15. f. 2.*Geranium pedunculis bifloris, foliis quinquepartito trifidis, petalis emarginatis, longitudine calycis, arillis villosis* LINN. II. p. 956.

In agris abunde.

Caulis ramosi, foliosi, erecti, etiam decumbentes, pedales, nodosi. Folia firma, conjugata, ex longis petioliis, in quinque lobos profunde incisa, vix linea latiores: eorum quisque acute & simpliciter trifidus, laterales quadrifidi. Petioli breves. Stipulae exiguae. Petala pulchre purpurea, leniter emarginata. Calyx longe aristatus, hirsutus. Capsulae hirsutae, ut in omnibus Geraniis revolutae, semen suum ejaculantur.

938. GERANIUM caule procumbente, foliis quinquepartitis, lobis trilobis, lobulis trifidis.

Geranium columbinum dissectis foliis, pediculis florum longissimis RAI. VAILLANT. t. 15. f. 4.*Geranium pedunculis bifloris, foliis quinquepartitis, multifidis, angulatis, laciniis acutis, capsulis glabris, calycibus aristatis* BURMAN. n. 226. LINN. n. 22.In agris & ad sepes autumnis. *A Beauregard* GAGNEBIN.

Caulis prostrati, humiles, ramosi, pedales & ultra, nodosi. Folia firma, subhirsuta, conjugata, circumscriptione reniformi, sed profundissime quinquefida, lobis exterioribus bilobis, ut fere septem lobi sint, mediis trifidis, lobulis eorum lateralibus bidentatis, medio tridentato. Petioli in planta dodrantali tamen triunciales. Stipulae minimae, quaternae. Calycis permagni, pene glabri, arista longa. Flos major, quam in 939. & 937. ex roseo caeruleus, petalis emarginatis. Capsulae glabrae.

939. GERANIUM foliis mollissimis, hirsutis, reniformibus, semiquinquefidis, lobis semitripartitis, obtusis.

Insuperabiles tenebrae synonyma harum trium plantarum velant.

Pes columbinus DODON. p. 60.*Geranium columbinum, villosum, petalis bifidis* VAILLANT. p. 79. t. 15. f. 3. ob florem.*Geranium pedunculis bifloris, folisque floralibus alternis, caule ramoso erectiusculo, calycibus muticis, arillis levibus* LINN. II. p. 955. BURMAN. p. 21.

Ad vias vulgare.

Caulis ramosus, patulus, nodosus. Folia hirsuta & mollia, conjugata, omnia sui similia, latiuscula, circumscriptione reniformi, semiquinqueloba, lobis latis, extremis semibifidis, omnibus obtuse neque profunde semitripartitis, basi, ad quam lobi conveniunt, pene recta. Petioli in sede stipularum infracti. Haec quaternae, spadiceae, lanceolatae. Calyx ciliatus, brevissime aristatus. Petala rosei coloris, & per aetatem violacei, tribus saturatis venis picta, lineata, cordiformia. Capsulae glabrae. Adgnoscutur flore majusculo, cordato, foliis mollissimis, accurate rotundis, obtuse divis.

940. GERANIUM foliis hirsutis, semiseptilobis, lobis semitrilobis, obtusis.

Geranium Robertianum, pes columbinus TABERNÆM. p. 56.*Geranium columbinum, humile, flore caeruleo minori* RAI Syn. III. n. 8. t. 16. f. 1.*Geranium columbinum majus, flore minore, caeruleo* VAILLANT. t. 15. f. 1. ob florem, nam folia potius sunt Geranii 939.*An Geranium pedunculis bifloris, petalis bifidis, caule diffuso, foliis reniformibus, palmatis, linearibus, acutis* BURMAN. LINN. II. p. 957. BURMAN n. 27?

Nihil vulgatius ad vias, ut putem hoc ipsum apud auctores malvaceum esse Geranium.

Caulis ramosus, frondosus, nodosus, cubitalis, molliter hirsutulus. Folia conjugata, molliter hirsuta, circumscriptione semireniformi, semiseptifida: lobis angustioribus simpliciter & obtuse semibifidis, semitripartitis. Petioli numerosissimi, floresque infracti. Stipulae quatuor spadiceae, lanceolatae. Calyx mucronatus, non aristatus, hirsutus. Petala exigua, subcaerulea, apice profunde emarginato. Stamina nonnunquam quinque p). Exempla dantur minima, quae pro Anglica planta habeas. Distinguitur foliis magis divis, quam 939. in lobos angustiores sectis, flore minori subcaeruleo.

941. GERANIUM viscidum, caule decumbente, foliis semiquinquelobis, lobis tridentatis & quinquedentatis.

Vix

p) FABRIC. histib. p. 61.

K k k k k

Vix possis synonyma distinguere. Ex visciditate & colore incarnato putes esse *Geranium pedunculis bifloris*, petalis integris, obtusissimis, longitudine calycis. caule prostrato, foliis reniformibus, incis. BURMAN. n. 20. LINN. I. p. 53.

Circa *Montru* in arenosis; à *S. Triphon*: in scopulis supra Biennam. Etiam in hortis sponte provenit.

Caules prostrati, ramosi, debiles, cum foliis odorati & visceri, succulosi. Folia conjugata, superiora alterna, semiquinquefida, lobis trifidis, rotunde lanceolatis, lateralibus bilobis. Suprema semitriloba. Frequenter petiolus non in aliquem folii hilum se inmittit, & potius in angulum divergentium ex petiolo linearum se adaptat. Petioli in summo caule paniculati, & caulibus longe nudus; stipulae minimae, ex qua nota adgnoscas. Calyx hirsutus, aristatus. Flos late purpureus, non caeruleus, petalis paulum emarginatis, venosis. Folia huic multo minus divisa sunt, quam priori; color alius, & visciditas singularis.

942. GERANIUM foliis subrotundis, semiquinquelobis, lobis obtusis, calycibus transversim rugosis.

Geranium pentagonatidem Monspeliens. RICHER.

Geranium saxatile ὑγροσκοπελον THAL. p. 44. ic. 5.

Geranium alterian, montanum, saxatile, rotundifolium COLUMN. *Ephraf.* I. p. 138. ic. 137.

Icon OEDERI t. 218.

Geranium pedunculis bifloris, calycibus pyramidatis, angulatis, elevato rugosis, foliis quinquelobis rotundatis LINN. *Gotlandsk. resa* p. 228. *Spec. II.* p. 955.

In Helvetia rarissimum. I. B. extra portam de la Rive versus lacum, ubi a Gen. de SAUSSURE reperiri non potuit. Lugduni abunde.

Rupestris planta. Radices ex nigro purpureae. Sic caules, pedales, ramosi. Folia rariter pilosa, nitida, inferiora conjugata, superiora alterna, cor. cinna, levia, circumscriptione reniformi, quinqueloba, sexloba, lobis latis, breviter tridentatis, quinquententatis. Petioli breves, erecti & refracti, paniculati, stipulis omnium minimis. Calyces ovati, conici, transversim rugosi. Petala rosea, emarginata. Stamina ad spinularum modum maturefcentem fructum circumstant.

Tota planta amat rubescere.

943. GERANIUM foliis duplicato pinnatis, pinnis ultimis confluentibus, calycibus striatis, hirsutis.

Geranium Robertianum DODON. p. 62. ROBERT. ic. 93. BLAKWELL. t. 480.

Geranium pedunculis bifloris, calycibus pilosis, decem angulatis LINN. II. p. 955. BURMAN. n. 18.

II. Flore albo RAI. BLAKSTONE.

Frequentissimum in sepibus, sylvis subhumidis, ad muros. Albo flore reperi, qua ascenditur in montem *Bolligerberg*.

Caulis brachiatus, ramosus, pedalis & ultra, nodosus, ramis ex uno puncto fere quinque, saepissime ruber, qui etiam color in folia transire amat. Folia conjugata, umbelliferarum more pinnata, circumscriptione pentagonia, lobis primis semibilobis, ultimis longe confluentibus, dentibus inaequaliter lanceolatis. Stipulae perexiguae. Calyx hispidus, aristatus, decem lineis eminentibus percursus, ex ovato conicus. Petala ex ungue dilatata, subrotunda, rosea, venis albis. Stamina ut in priori. Tota planta amat rubescere.

Fætet fere ad Lamii modum, inque hoc Geranio acida natura austera dominatur q).

Externo usu pro vulnerario medicamento habetur, cujus cataplasma oedemata discutiat, ad erysipelas profit, tum ad fissuras linguæ, orisque ardores, & papillarum demum rhagades r). Pulverem & decoctum cum hac planta aquam *Carolus* s) LEIGH ad scorbutum laudat: ego vidi ad febres intermittentes adhiberi, nullo equidem cum successu.

III. PETIOLIS MULTIFLORIS.

944. GERANIUM petiolis multifloris, caule procumbente, foliis duplicato pinnatis, pinnulis acute incis.

Vulgaris & variabilis planta.

α. Major, ramosa, saepe longe repens, etiam cubitalis.

Geranium supinum DODON. p. 63.

q) GEORGI III. p. 522. r) WELCH. *missomimemat.* p. 34. s) p. 96.

Geranium

Geranium III. CAMERAR. Epit. p. 601.

Geranium Robertianum RIVIN. pentap. irregul. t. 112. bona icon.
& *Geranium fetens* t. 113.

β. Varietas minor, parum ramosa, foliis in circulum sparsis.

Geranium minus, *Geranium arvense* TABERNÆM. p. 57.

Geranium moschatum, inodorum, Panmonicum Hort. Aichstett. vern. ord. I. t. 8. f. 1.

Geranium Pimpinella folio DILLEN. nov. spec. p. 69.

II. *Album* TABERNÆM. l. c.

Geranium pedunculis multifloris, floribus pentandris, foliis pinnatis, incis, obtusis LINN. II. p. 951.

III. Hujus varietas duabus viridibus maculis, in principio cujusque petali superioris.

Prima α. in sepibus & arenosis, agrisque.

β. In gramineis tonsis, cespitosis. Ejus varietas

IV. Passim in areis hortorum a me lecta.

Folia pinnata, longa pinnarum serie, omnium fere ejusdem latitudinis. In varietate α. pinnæ laxiores sunt, & a se invicem remotæ, iterum pinnatæ, pinnulis conjugatis, acute & varie incis. In β. pinnæ æquales, regulares, pinnulæ latiores & rotundiores. Petioli alares multiflori. Stipulæ albæ, exiguæ, sub petioli florigeri divisione numerosæ. Calyx subhirsutus, in Italia Helvetica cum foliis totus pene hirsutus albus. Petala paulum inæqualia, & duo superiora, breviora, a tribus inferioribus & longioribus intervallo distantia. Color roseus. Stamina & quinque reperi, & duorum ordinum decem, ortu lato. Caudæ capsularum perangustæ, spirales. Odor nullus, aut lamiaceus.

Pro varietate α. radice in petrosis crassiori habet Cl. GOUAN t) *Geranium petræum*, *Cicutæ folio*, radice crassa fetidum MAGNOL. bot. p. 108. 109. ut ex specimenibus communicatis video.

945. GERANIUM petiolis multifloris, caule diffuso, foliis ovatis, pinnatifidis.

Myrrhida Plinii, *Rostrum Ciconie* f. acus moschata officinarum & pastoris LOBEL. ic. p. 658.

Geranium Cicutæ folio, moschatum I. R. H. BLAKWELL. t. 150.

Geranium moschatum RIVIN. pentapet. irreg. t. 110.

Geranium pedunculis multifloris, floribus pentandris, foliis pinnatis, incis, cotyledonibus pinnatifidis LINN. II. p. 951.

STÆHELINUS *Augustæ* legit v). I. B. Genevæ en Plein Palais; & versus Muttenz; Circa Biennem ad civitatis portas. Suspicio ex hortis esse elapsum.

Multum disputatum est, num vera species sit, num varietas, ut olim I. B. x), deinde nuper in prioribus operibus LINNÆUS, & Cl. GLEDITSCH y); separant alii, & Cl. BURMAN z), inque ultimis LINNÆUS.

Exoticam puto esse, quæ valido moschi sit odore. Cæterum ramosior & altior est, foliis simpliciter pinnatis, ovatis, per oram sæpe tantum acute ferratis, tamen etiam femipinnatis, semper quam in priore latioribus a). Stipulæ siccæ, albæ, exiguæ. Rostra crassiora, etiam spiralia. Petala omnia purpurea; duo superiora etiam latiora, breviora, non maculata. Stamina decem reperi, oportet & quina dari, ex LINNÆO.

946. GERANIUM petiolis multifloris, foliis pinnatis, pinnis latefcentibus, dentatis, alterne maximis.

Geranium Cicutæ folio, acu longissima C. B. prodr. p. 138.

Geranium alterum, *Coriandri folio* COLUMN. p. 135. 136.

Geranium pedunculis multifloris, floribus pentandris, foliis pinnatis, pinnatifidis, obtusis LINN. II. p. 953. Cent. I. p. 282.

Desiderata planta, quam nunquam reperire potui. A C. BAUHINO dicitur in Valefia nasci.

Planta COLUMNÆ multo prioribus durior est, & fruticosior. Radix tamen exigua. Caulis dodrantal, decumbens, firmus, lanuginosus & viscosus. Folia pinnata, pinnis majoribus, & versus extremum folium latefcentibus, varie & profunde dentatis: ex basi sua cum nervo confluunt, & intercedunt pinnulæ minimæ. Petioli alares, multiflori. Stipulæ multæ, ovato lanceolatæ, aristatæ, reflexæ. Calyx aristatus. Floris petala ovata; duo suprema magis divaricata, linea divisa, subpurpurea. Acus quinque unciarum b) non vidi, quales C. BAUHINUS facit. Cauda capsulæ in spiram contorquetur, ut in Africanis Geraniis solet. Planta odorata est.

TRIBU.

K k k k k 2

z) Flor. p. 273.

x) Basler merkward. XX.

y) T. III. p. 479.

9) Metb. p. 35.

z) *Geran.* n. 29. addit Cotyledones esse pinnatifidas, & nullam maculam in petalis superioribus.

a) BURMAN.

b) Trientales COLUMNÆ habet.

TRIBULUS TOURNEFORTII t. 141.

LINN. n. 532.

Calyx quinque foliolis c) triangularibus. Petala quinque tridentata d), brevi ungue. Stamina decem. Fructus quinque colliculis distinctus, aculeis modicis, & loco tubarum rotundo e) tuberculo. Quilibet articulus est cuneus sphaericus, quatuor majoribus aculeis munitus, hinc planus, inde convexus, duobus aculeis propioribus, duobus distantibus f), inter quos minores asperitates eminent. In quoque articulo aliquot loculi g) monospermi b).

*947. TRIBULUS paribus foliorum sex æqualibus, fructu quadricorni, add. LINN. I. p. 554.
Tribulus terrestris DODON. *Cereal.* p. 223. I. B. II. p. 352. MATTHIOL.
Tribulus terrestris minor incanus, hispanicus BARRELIER. *ic.* 558.

In valle Prætoria, sub Bernharde monte abunde.

Caulis pedalis & ultra, diffusus. Folia tomentosa, pinnata, absque folio impari, parium fere sex. Flores fasciculatim ex alis foliorum, in brevibus petiolis unifloris, colore luteolo.

In cibum venire Venetiis AMATUS i), vix dicas vero, quid in Tribulo possit edule esse: & forte de aquatico fermo fuerit.

TAMARISCUS TOURNEFORT. t. 661.

TAMARIX h) LINN. 375.

Calyx expansus, campaniformis, profunde quinquefidus, obtusus. Petala quinque lanceolata, patula. Stamina in duobus ordinibus decem. Fructus ex triquetra conicus, unilocularis, trivalvis. Semina papposa. Tuba trifida, plumosa.

948. TAMARISCUS spicis foliosis.

Myrica Pannonica CLUS. *pannon.* p. 26. 27. 28.

Myrica CAMERAR. *Epit.* p. 74.

Tamarix MILLER. t. 262.

Tamariscus BLAKWELL. t. 331.

Icon OEDERI t. 234.

In alveis glareosis fluviorum Helvetiæ; ad Arolam cis Seelhofen & usque ad Thun, in deserto alveo Candera, in Rhodani, & Rheni infulis, prope Scaphusiam, & in Rætia l), prope Tigurum, &c

Frutex decempedalis, virgis longis, rectissimis, in apice florentibus. Rami undique vestiuntur foliis confertis, glaucis, linearibus, ad coniferæ arboris similitudinem. Flores in petiolis unifloris brevibus, petala dilute rosea. Fructus, quam pro floribus portione, major.

Corticis decoctum, infusum, etiam spirituosum extractum, habetur pro remedio adstringente, tonico, diuretico, cujus longo usu magni lienes minuuntur. Olim se in splenis apostematibus & lepra felici eventu adhibuisse SERAPIO m). Refrigerare RHAZE n). Cimbri loco lupuli cerevisiæ addunt. Sal cinerum Tamarisci Glauberiani naturam habet. Idem cineres etiam pro filtro adhibentur, per quod muria nitri transcoletur, quæ eo artificio limpida redditur o).

II. SUCCULENTÆ LINN. n. XIII.

SEDUM TOURNEFORTII t. 140.

SEMPERVIVUM HEUCHERI *ind. hort.* p. 823. LINN. n. 612.

& SEDUM LINN. n. 579.

& RHODIOLA EJUSD.

Calycis p) segmenta quinque, ad octodecim, & petala totidem q) lanceolata. Stamina bis tot,

c) C. TOURNEF.
 d) OVATA TOURNEF. Obtusa LINN.
 e) TOURNEF. C.
 f) RECTOS QUATUOR TOURNEF. F.
 g) TOURNEF. G.
 h) *ibid.* H.
 i) DIOSC. p. 382.

k) Folia cernosa Tamarisci PLIN. L. XVI. c. 24. Fructus conpage muscosus DIOSCOR. L. I. c. 99.
 l) TURNER. II. p. 59.
 m) *Simpl.* c. 31 de Tamarisco Tarfa.
 n) *Mansf.* III. c. 36.
 o) *Mémoires de l'Acad.* ann. 1757.
 p) TOURNEF. F. q) Quatuordecim C. quinque A.

bis tot, quot petala r). Siliculæ breves, acuminatæ, recurvæ s), femine plenæ scobiformi, tot, quot calycis segmenta: totidem etiam squamæ steriles acuminatæ, circa germina subjectæ.

Non potest Sempervivum a Sedo separari. Nam neque simplicem staminum numerum habet, neque destituitur nectariis LINNÆANIS t), neque licet ob numerum solum genera divellere. Glandulæ squamæve, quibus multa Seda careant v), non possunt in characterem recipi, neque a Sempervivo absunt.

I. SEDA POLYPETALA.

SEMPERVIVA LINN.

949. SEDUM rosulis glabris, ciliatis, petalis conglutinatis, lanceolatis, hirsutis, quatuor-

denis BLAKWELL. t. 366.

Sedum majus vulgare I. B. III. p. 687. SCHEUCHZER. It. II. p. 150.

Sempervivum x) *majus* CAMERAR. Epit. p. 854.

Sempervivum foliis ciliatis, propaginibus patulis, patentibus LINN. I. p. 664.

In albis legi, in Gottardo, in monte Steinenberg, ubi rupium glacialium ingens ruina late regionem textit, in qua 24. ante horis id ipsum Sedum legeram; tum in rupibus vallis Urfariæ, monte Salanfe, montibus vallis Kienthal, & Lepontia & Tellina, provenit; abunde circa Branson Valefiæ; etiam inter Sidens & S. Leonhard; supra Biennam. A Fontanai supra Aquilejam, semper in rupibus. Quod enim in tectis provenit, non debet pro spontaneo haberi.

Rosulas ad terram facit y), foliorum prima in ætate conniventium, inde se expandentium, femirepandorum, ovato lanceolatorum, crassorum, hinc convexorum, inde concavorum, per oras ciliatorum, cætera glabrorum, sæpe rubrorum. Ex media rosula caulis erectus, cubitalis, hirtus, squamis hirsutis adspersus, superne ramosus, ramis incurvis, spica ramosa & foliosa. Flores in unum latus versi, petiolis adnati brevissimis. Calyx ad dimidia duodecimfidus, aut ultra eum numerum ad quatuordecim usque & sedecim; segmentis lanceolatis, hirsutis, ciliatis, in apice purpureis. Petala totidem longa, angusta, argute dentata, subpurpurea, extus subviridia, hirsuta, basi tamen glabra, nitente, linea distincta, in origine sua coherentia, ut si unum trahas, plura sequantur. Stamina, ut coram video, viginti quatuor, aut octo, & triginta duo, exiguis filamentis ex ungue petalorum nata. Elastra parum exstantia, in circulum flexa. Siliquæ duodecim ad sedecim in circulum dispositæ, mucronibus extrorsum versis. Vidi stamina partim bona fuisse, partim albis adspersa globulis, alia denique in capsulas abiisse aristatas, extus gibbas, intus cavas, albis plenas globulis. Cæterum rosulæ alias & alias generant, magnosque cespites faciunt.

Ejus minorem varietatem in monte Steenberg, circa Sichelauenen & alias reperi, & J. GESNER in Abbatiscellanis.

Sedum latifolium majus, floribus magnis albicantibus I. B. III. n. 689.

Huic rosulæ valde confertæ, & globuli conferti, siccantur & decidunt. Non tamen fatiis diversa videtur z).

Planta tota succo aqueo nitroso turgit, subacri, qui nubeculas oculorum instillatus dissipet, non absque a) dolore, & clavum palpebræ sustulerit b). Idem cum alcohole, & cum spiritu falis ammoniaci, in gelatinam niveam abit c), cosmeticam, suilli adipis non dissimilem. Sed etiam cum sale fixo in offam stat durabilem, & ex ea falis medii crystalli concresecunt d). Cum sale volatili offa tenera, & semivolatilis, consistit e). In hoc Sedo subacida f) natura est. Quare, quando refrigerare oportet, gargarismi specie in angina g), cum melle tritum, cataplasmatibus vero forma in ulceribus calidis h), in ambustis i), ad linguæ rhagades, ad hæmorrhoides cæcas k), ad scorbuticas gangræ-

nas

r) Jam COLUMNA ic. CLUSIUS *Pannon.* p. 483 TOURNEF. C. & IL. SCHMIEDEL. ad t. 17. Coram video in majori vulgari, inque tomentoso.

s) TOURNEF. I. K.

t) Etiam SCHMIEDEL.

v) SCEPIN. p. 36.

x) Sempervivum diu humidum & viride durat, folio carnoso, levi, oblongo: in tegulis ubi arena confluxit THEOPHRAST. L. VII. c. 13.

Aizoon minus in tegulis foliosum, foliis angustis, mucronatis, succosis, caule palmari PLIN. L. XXV. n. 102.

y) Pingit TOURNEFORT.

z) *Emend.* IV. n. 102.

a) *Bresl. Saml.* ann. 1722. m. Januar.

b) *Act. hæs.* IV. p. 89.

c) *Satyr. Siles.* III. p. 22. CARTHEUSER. *princip. specif. plant.* p. 43. & *mater. med.* p. 264. GLEDITSCH. *mat. med.* p. 445.

d) GLEDITSCH. l. c.

e) *ibid.*

f) CARTHEUSER. l. c.

g) BOYLE.

h) RHAZE *Manfor.* III. c. 35.

i) LIGON. *Barbad.* p. 162. in oleo olivarum coctum, adjecto spiritu vini.

k) SCOPOLI p. 490. bono eventu.

nas succus laudatur. Cum tamen valide refrigeret, non debet adhiberi, quoties repercussionem metuimus. Post erysipelas certe admotum *l*) Sempervivum non utile fuit, & inflammatum brachium in gangrænam *m*) vertit. Ad aphthas infantiles succus cum alumine coctus, & penicillo illitus commendatur *n*). Interno usu similia facit. In diuturna gonorrhœa optimo eventu eo BRASSAVOLA *o*) usus est; & succus ad decem uncias datus in dysenteria *p*) profuit. Casri ad febres ardentes eo remedio utuntur, & in dira Hungarica febre jussit uti JORDANUS, ut cum sale ammoniaco & aqua frigida mistus succus pro lubitu biberetur *q*). Syrupum ad aphthas ILL. ROSEN *r*) laudat. Alvum Sedum tritum ducere MARCELLUS *s*). Firmare tecta, dum terram unit *t*).

950. SEMPERVIVUM rofulis hirsutis, ciliatis, petalis subulato lanceolatis, duodenis.

Sedum majus, vulgari simile I. B. III. p. 688. *globulis decidens* MORISON. III. p. 472. *sect. XII. t. 7. f. 18.*

Sempervivum foliis ciliatis, propaginibus globosis LINN. p. 665.

In alpinis supra pagum Ternanche trans M. Sylvium abunde.

Radix conica, rugosa. Rosæ copiosæ & multiplices, patulæ in adulta planta, centro connivente, foliorum tenuiter hirsutorum, ovato lanceolatorum, per oram ciliatorum, pilis rigidiusculis. Propagines frequentes ex petiolis non tenuissimis decidunt, & se reparant. Caulis hirsutus & pene hirtus, paniculatus, duobus, tribus, quatuorve ramis florigeris, ad quorum quemque flores breviter petiolati, grandes, majores quam sequentibus. Calyx hirsutus, in duodecim folia divisus. Petala totidem, basibus connata, & stamina longitudine sui dimidia edentia, dilute cæterum flava, hirsuta, per oras ciliata, longa, & gracilia. Siliquæ glabræ, numero aliquanto minori, quam petala. Elastra habuit, ut recte memini, nam descriptio ad recentem plantam facta, casu amissa est.

951. SEDUM rofulis semipatulis, hirsutis, petalis novenis, subhirsutis.

Sempervivum foliis ciliatis, propaginibus patulis LINN. I. p. 665.

Coryledon altera II. taurica CLUS. panon. II. p. 481. 482.

Sedum minus, flore rubente Hort. Aichstett. vern. ord. 61. t. 8. f. 2.

Sedum montanum umbilicatum minus, flore saturo purpureo BARRELIER. ic. 374.

Sedum majus montanum, foliis non dentatis C. B. SCHEUCHZER. It. I. p. 49. It. II. p. 142.

Abunde reperi in monte Gotthardo, in Gemmio: abundat etiam in monte Speluga, in valle Lepontina ad Belitionem usque, ad Ripam Oeni, al Ponte & ad Bevers.

Rosulæ sensim patulæ, centro connivent; folia ovato lanceolata, crassa, & brevina, spinula terminata, tota hirsuta, brevi pilo per oras ciliata, sic caulina, lanceolata, hirsuta. Fila rosulas præferentia tenuia. Caulis spicas fere duas habet, florum sessilium, in unum latus converforum. Petala rosea, extus hirsuta, lanceolata, breviora & latiora quam tectorum Sedo, linea divisa, per basin paulum connata, octo, novem, decem. Calyces hirsutuli, totidem siliquæ. Stamina bis totidem. Squamulæ acutæ, conspicuæ. Proxima sequenti, junior tamen etiam absque araneosis filis reperitur.

952. SEDUM petalis novenis, connatis, rofulis araneosis, calvescentibus.

Sempervivum rubrum, montanum, γαλακτώδες COLUMN. Ephraf. I. p. 290. 291.

Sedum montanum, roseum, minus, reticulatum BARRELIER. ic. 391. & 393. 394.

& *Sedum majus, non denticulatum, flore purpureo, montanum* EJUSDEM ic. 390.

II. Flore albo in monte Sylvio, minor eadem, foliis brevioribus, latioribus, squamis minoribus.

III. *Sempervivum foliis pilis intertextis, propaginibus globosis* LINN. I. p. 655.

Formosa planta maxima copia nascitur ad rupes Valesiæ, circa Branson, ad exitum torrentis le Trient, versus Sideram, in arce Tourbillon, & ad omnes muros vallis Ursariæ usque ad Wafen. In alpes etiam lapidosas ubique ascendit, Fouly, Prapioz, Ovanna, Wängenalp, Scheidek, Lauterbrunn.

Rosulæ minores foliorum lanceolatorum. Eæ in juniore planta obnubuntur filis albis, quasi araneosis, in reticulum intricatis: eæ vero telæ cum maturitate plantæ evanescent, & folia ciliata fiunt, & denique calva.

Caulis

l) RIEDLIN Eph. Nat. Cur. III. ann. 10. obs. 275.

m) SPIGEL. ifag. rei herb. L. II. c. 13.

n) ROSEN Kinderkrankh. p. 51.

o) Exam. simplic. p. 173.

p) BOERHAAVE.

q) De Pestil. p. 229.

r) Calender. ann. 1753.

s) p. 217. de Aizoo.

t) LINN. skonska resa p. 18. 19.

Caulis humilior, bifidus, trifidus, viscidus, dodrantalis. Flores magni, purpurei, petalis manifesto in basi sua connexis, septenis, novenis &c. v), latioribus & minus numerosis, quam in *vulgari*. Stamina bis tot, quot x) divisiones floris. Squamæ, quas LINNÆUS nectaria vocat, ad numerum petalorum. Rosulæ se propagant, cespitesque faciunt. Adulta planta utique calvescit, & tomentum deponit y), & exempla vidi, quorum in eodem cespite aliæ rosulæ calvæ erant, aliæ araneosæ z).

II. SEDA OLIGOPETALA.

SEDUM LINN.

I. FLORIBUS UMBELLATIS.

ANACAMPSEROS TOURNEFORT.

& RHODIOLA LINN. n. 1124.

ROSEA RUPPII.

953. SEDUM sexu distinctum, foliis ferratis, floribus densissime umbellatis.

Radix Rhodia MATTHIOL. p. 1024. mas. CAMERAR. *Epit.* p. 769. CLUS. *pannon.* p. 484. *hiff.* p. LXV. (mas).

Anacampseros radice rosam spirante major L. R. H. SCHEUCHZER. *It.* IV. p. 329.

Rhodiola LINN.

Icon OEDERI t. 183.

In fumis alpibus, locis rupestribus. In valle *Piora* ad alterum *Ticini* fontem SCHEUCHZERUS, tum in valle *Engstlana*, sub monte *Joch*. In *Furcula*, *Pilato* monte, *M. Rosboden* *Valesiæ*, & in alpibus *Griseis*, qua descenditur versus *Formazza*.

Radix alba, carnosa, succulenta, arida rosam redolet. Caulis erectus, non ramosus, foliis undique vestitus cuneiformibus, ut vocat LINNÆUS, nempe latefcentibus, ad apicem acute circumferratis, acuminatis. Summus caulis coronatur densissima umbella petiolorum ramosorum, brevium. Aliæ plantæ solos mares flores gerunt, aliæ folias feminas. In maribus a) quatuor foliola calycis minora, purpurea, e subulatis lanceolata. Quatuor b) petala calyce longiora, ex viridi lutea, pulposa, sine rubro, pariter subulato, lanceolato. Stamina octo c), filamentis fructu longioribus, antheris subrotundis, bilocularibus. Fructus imperfectus, semiconicus, sine bifido: sed etiam imperfectæ quatuor d) incurvæ siliquæ in eodem flore cum staminibus reperiuntur: squamulæ e) germinibus subjectæ eodem numero. Femininis floribus calyx a petalis parum diversus, quadrifolius, cum quatuor petalis obscuris, calyce non longioribus, purpureis utrisque. Siliquæ rufæ, a tribus, ad septem f), cum suis squamulis, polyspermæ. Semina scobiformia.

Habet communes Sedorum vires, cum principio odorato conjunctas. Ad scorbutum g) in insula *Farø* *Rosea* radice utuntur, quæ frequentissima h) ibi nascitur. Aqua stillatitia rosarum odore est i). Cataplasma ex radice dolores capitis solatur, fronti impositum, & ad ulcera maligna utile est. *Grönlandi* plantam in cibum recipiunt k).

Summa similitudo non magis finit a Sedis remove, quam *Valerianas*, *Lychnidesve* sexu distinctas a reliquis.

954. SEDUM androgynum, foliis confertis, ferratis, floribus dense umbellatis. †

Telephium album FUCHS. p. 800. bene.

Telephium CAMERAR. *Epit.* p. 112. b. paulo minus.

β. Foliis vix dentatis. *Telephium alterum*, seu *Crassula* DODON p. 130.

Icon GESNERI lign. 149.

α. β. *Anacampseros vulgo Faba crassa* L. B. III. p. 681.

Vulgaris in Helvetia planta, circa Bernam in sepibus *über dem Bodenaker*. Im *Brunnaderngüte* versus *Arolam*. Etiam in alpibus. Cl. GAGNEBIN *aux Combes de Valantron* & à la *Chaud de fonds*. Ad muros *Nidoviæ* & circa *Neocomum*. *Basileæ* in

L 1111 2

agris

v) COLUMN. *Hist. brit. herb.* p. 53.

z) MICHELI *hort. flor.* p. 172.

y) GERARD. p. 429. 2) *Emend. l. n.* 103.

a) OEDER.

b) Etiam quinque FABRIC. *hort. II.* p. 271. cum quinque squamis.

c) Octo ad duodecim FABRIC.

d) OEDER. *Germina abortiva absque stylo* FABRIC.

e) IDEM. Etiam sex & tres squamulæ SCEPIN. p. 42.

f) Quatuor LINN.

g) *Phil. Transf.* n. 118.

h) BIRCH. III. p. 98. DEER. p. 121.

i) *Atl. hafn. I.* p. 49. DEER.

k) CRANZ. *Grönland* p. 83.

agris M. Muteti, versus fylvam die Hard, versus S. Jacob. Non ferratum extra portam D. Albani CHERLER.

Radicibus ad ramorum origines grumi olivares adnascuntur. Habitus radice Rhodiæ, non ramosus: caulis totus tectus foliis acutioribus quam sequenti, acutius circumferratis, adscendentibus, inordinatis. Est ubi integra fuerunt, non tamen nostris. Summa planta veram densam umbellam gerit, non rami, qui nulli sint. Calyx exiguus, parum carnosus, quinquefidus, peracutus. Petala quinque purpurea, extus albertia, in basi etiam maculata, lanceolata, Elaftra magna, emarginata. Siliquæ quinque purpureæ; stamina decem, antheris rotundis, ferrugineis.

955. SEDUM foliis ovatis, dentatis, conjugatis, ramis umbellatis.

Telephium austriacum, Hispanico simile CLUS. p. LXVI.

& *Telephium I. Hispanicum hisp.* p. 331.

Telephium I. DODON. p. 331.

Anacamperos maxima I. B. III. p. 682. *ic.* BLAKWELL. t. 191.

Frequentissima in rupibus circa Roche, Aquilejam, Biennam; supra Baume, in valle Lepontia tota, circa Chiavennam, &c.

Radix bulbis conjunctis fit, sed caulis ex singulis alis ramos effert, inter ramos nudus. Folia conjugata, patula, ovata, obiter dentata, subtus quasi punctata, ut 954. Flores albi, levissime rubentes, linea media subviridi, in densis per caulem & ramos umbellis; fabrica simili. Calyx glaber, Elaftra emarginata, apices miniat.

Differt l) foliorum figura, directione, ramis, aliasque fedes tenet.

956. SEDUM caule procumbente, foliis ovatis, integerrimis *Emend. III.* n. 186.

Telephium minus sempervirens LOBEL. p. 340.

Telephium VI. Cepæa Plinii CLUS. p. LXXVII.

Sedum foliis cuneiformibus, integerrimis, caulibus decumbentibus, floribus corymbosis LINN. I. p. 616.

In rupibus alpium Aquilejensium, sur Champ, Richard. In Valesiæ montibus, S. Bernhard, Jeman, Fouly, & supra Bagnes.

Radix maxima, ramosa, multiceps. Caules decumbentes, contorti, dodrantes. Folia inordinata; inferiora quasi petiolata, ovata; superiora rotunda, congesta, ramos rosula terminant. Inter rotunda etiam folia umbellæ floriferæ planæ, æquales, in arcum circuli flexæ resident, & ramos terminant. Calycis foliola ovato lanceolata, cæterum viridia, oris albis; sic petala quinque, lanceolata, cava, alba, linea virente distincta, purpureis & lividis maculis adpersa, etiam sed rarius rubella, extus glauca farina conspicua: & quinque siliquæ purpureæ, decemque stamina.

Succus Anacamperotis, qui Sedi, aquosus, subsalsus, glutinosus, mitis, subausterus. Refrigerat, etiam ut noceat, quando vis vitæ languet, ut in hydropicorum ulceribus. Ad vulnera, falsos pectoris morbos, urinæ ardores, dyfenterias, hæmorrhoides, valet.

Ex Anacamperote purpurea in Sibiria aquam stillatitiam m) obtinent, qua vulnus cerebri sanatum fuit, etsi alterum, profundius, funestum habuit exitum. Vires appendicæ radice sympatheticas, ad cæcas n) hæmorrhoides, adque hernias o), neminem nostro ævo puto credere.

III. SEDA OLIGOPETALA.

UMBELLIS LAXIS.

SEDUM TOURNEFORTII.

957. SEDUM foliis subrotundis, caule ramoso, floribus sessilibus.

Aizoon peregrinum CAMERAR. hort. p. 7. *ic.* 2.

Sempervivum tertium Dioscoridis COLUMN. *Phytobasam.* p. 40. sed florem facit luteum.

Sedum echinatum, vel stellatum, flore albo I. B. III. p. 480. RAI *topograph. obs.* p. 93.

Sedum foliis planiusculis, angulatis, floribus lateralibus, sessilibus, solitariis LINN. I. p. 617.

RAJUS ait ad aggeres viarum muscosos haud longe a Gex provenire (Jay). Non potuit felix alioquin solertia Gen. de SAUSSURE eo loco detegere. In monte Aubrig ILL. GESNERUS.

In

l) Non differre BORHMER. *flor.* p. 172. & LINNÆUS: mihi notæ discriminis sufficere videntur.

m) GMELIN. *reise nach Sibir.* I. p. 348.

n) *Eph. Nat. Cur. Vol. II. obs.* 195. *Bresl. Samlann.* 1720 p. 569.

o) LENTIL. *Eteodrom.* p. 230. 387.

In hortis culta habuit caulem ramosum, debilem, diffusam. Folia plana, ovata, valde lata, crassula, per oram extremam nobis obtusa: sed apud scriptores angulosa, serrata, subalba. Flores in summis ramis sessiles. Calycis segmenta aristata. Petala quinque acuta, dilute carnea, linea viridi distincta. Stamina decem, quorum quina petalorum adhærent originibus. Siliquæ quinque, in diversum rigent.

958. SEDUM caulibus paniculatis, foliis ovatis, planiusculis.

Cepæa p) MATTHIOL. p. 933. CAMERAR. *Epit.* p. 673. bene.

Sedum foliis planis, caule ramoso, floribus paniculatis LINN. I. p. 617.

Passim in calidiori Helvetia. I. B. extra portam *S. Gervais*, & utique circa Genevam legit Ill. DE SAUSSURE. *Mendrisii* ad sepes. *A poco d'Adda* ad *Morbiniun*. Tiguri CHERLER.

Caulis ramosus & multiflorus. Folia ima Serpylli, nisi succulenta forent; superiora alterna, ex crasso petiolo reflexa, lata, ovata, paulum crassula. Flores petiolati, petiolis teneris. Calyx hirsutus, tertia parte petalorum non longior. Petala quinque, lanceolata, aristata, alba, linea purpurea divisa. Stamina decem.

959. SEDUM caule glabro, foliis teretibus, umbellis ramosis, floribus petiolatis.

Sedum minus BLAKWELL. t. 428.

Sedum minus I. CLUS. p. LIX. & II. EJUSDEM p. LIX.

Sedum foliis oblongis, obtusis, teretiusculis, sessilibus, patentibus, cyma ramosa LINN. I. p. 617.

Icon OEDERI t. 66.

Nihil frequentius in muris, & ad rupes.

Caules pedales, in summitate ramosi: foliis tecti numerosis, teretibus, obtusis, ovatis, maculatis, crassis, glabris, ut tota planta. Flores in summa stirpe, ad umbellas rariores, in ramis ramosis, subjecto perexiguo foliolo, in teneris petiolis. Calycis segmenta subrotunda, maculata, levia. Petala carinata, alba, media linea sæpe rubente divisa. Stamina decem. Siliquæ quinque. Folia acervulos faciunt ad juniores caules, quales sunt rosulæ Sempervivorum.

Vires habet majoris Sedi: ejus succo usus sum in hæmorrhagiis uteri. Cataplasmatibus loco hæmorrhoidibus dolentibus admovetur; ad suppurationes q) putridas, & ad ipsum denique cancrum r) adhibitum est, ut certo in eo malo ægrum restituerit. Succus idem sanguinem consistentem reddit, bonique coloris. Edule est in acetariis s).

A stellato longissime differt.

960. SEDUM caule hirsuto, ramis simplicibus, floribus in alis sessilibus. †

Sedum arvense. flore rubente C. B. *prodr.* p. 132. I. B. III. p. 693.

An *Sempervivum minus æstivum* LOBEL. *ic.* p. 378? sed luteum facit. I. B. III. p. 693.

Sedum foliis subcylindricis, obtusis, alternis, caule erecto, cyma horizontali GERARD. p. 428.

In arvis circa Basileam, circa *Huningen* & alibi, & ipse ibi olim legi, & a CL. LA CHENAL habui.

Planta humilis vix quatuor superat uncias, caule terete, ex radice valde ramoso, aut multi, ex una radice, cauliculi rubentes, in summitate bifidi, trifidi, multifidi. Folia alterna, glabra, rubro tincta, crassiora & paulo breviora. Flores ad ramos sessiles, sæpe heteromalli. Calyx minimus, lanceolatus, subhirsutus. Petala quinque, alba, lanceolata, acuminata, carinata, dorso latiusculo, purpurea linea percursa, extus villosa. Stamina decem t), rubris antheris, & quinque siliquæ: sed quinque stamina mature exarescunt.

961. SEDUM foliis conicis, obtusis, glaucis, reticulatis, caule ramoso, viscido *Emend.* I. n. 104.

Sedum minus VII. CLUS. p. LX.

Sedum parvum, folio circinato, flore albo I. B. III. p. 691.

Sedum foliis oppositis, ovatis, obtusis, carnosis, caule infirmo, floribus sparsis LINN. I. p. 618.

Nihil vulgatius in muris agri Aventici; circa *Roche*, *Aquilejam*, *Viviscum*; *Laufannæ*, *Genevæ* in muris & rupibus. Sed etiam in summis alpibus reperi, non solum in muris & rupibus circa *Lauterbrunn*, & versus glaciales moles prope *Sichellauenen*, & Cl.

p) *Cepæa* similis *Portulacæ*, folio (radice PLIN.) nigriori, radice inutili, in arenosis littoribus Diosc. L. III. c. 150 PLIN. L. XXVI. n. 52.

q) QUESNAY *Suppurat.* p. 271.

r) *ibid.* & p. 275.

s) QUESNAY *ibid.*

t) LA CHENAL p. 6. & GERARD. p. 426.

& Cl. GAGNEBIN versus *Kandersteg*, & inter *Stein* & *Schwyz*; sed omnino in *Rosfelina* monte.

Caules prostrati & debiles, trientales & ultra, ramosissimi, summa in parte cum calycibus viscidis. Folia in acervos collecta, quasi conjugata, pene conica, brevia, versus caulem excavata, reti venarum rubrarum adspersa, & polline qualis in prunis est. Umbella nuda, pauciflora, ex summo ramo. Flores in ramosis petiolis. Calycis folia ovata, cavula. Petala alba, mista rubore, ex ovatis lanceolata, sæpe etiam fena, ficata rubent. Stamina bis tot. Elastra subrecta, lanceolata.

Sedum minimum non acre, flore albo RAI ex icone *Synops. III. p. 270. t. 10. f. 2.* & OEDERI proximum videtur; sed oporteret recens conferre, & folia alterna habet.

962. SEDUM hirsutum & viscidum, foliis linearibus, obtusis, planiusculis.

Sedum palustre II. CLUS. Pammon. p. 486. 487.

Sedum palustre, flore incarnato Hort. Aichstett. astr. ord. 13. t. 5. f. 2.

Icon OEDERI t. 24. nostris altior, & latioribus petalis.

Sedum caule erecto, foliis planiusculis pedunculisque subpilosis LINN. I. p. 620.

Plurimum in pratis palustribus inter *Rüggisberg* & *Rüti*, & circa *S. Catherine* prope *Laufannam*. In udis petris montis *Pinzberg* prope *Burgdorf* legi, supra officinam lateritiam. GAGNEBIN prope *Einsiedlen*.

Caules recti, semipedales, hirsuti, viscidis, parum ramosi, nisi ad terram. Folia sparsa; hinc convexa; inde plana, crassula, oblonga, obtusa. In summa planta racemus floriger, sparsus, ramosus, viscidus, petiolis subhirsutis. Flores ex alis foliorum, in petiolis unifloris & bifloris. Calyx hirsutus & viscidus. Petala ex ovatis lanceolata, læte purpurea, linea divisa tinctiori, penetrante, extus hirsuta. Stamina decem, apicibus globosis purpureis. Siliquæ quinque. Multus etiam in caule, foliis, calyce, & filiquis rubor.

963. SEDUM caule folioso, erecto, umbellato, humillimo, foliis teretibus. †

Sedum saxatile, atrorubentibus floribus C. B. *Prodr. p. 132.* RAI. SCHEUCHZER. *It. I. p. 48. t. 6. f. 3. 4. It. II. p. 142.*

& *Sedum saxatile, variegato flore* C. B. *ibid.*

Sedum minimum, montanum, flore purpurascens, parvo, semine stellato SCHEUCHZER. *It. VI. p. 518.*

Non recedit icon 82. OEDERI, nisi, quod folia paulo acutiora sint.

Nec *Mild white Stonecrop* PETIVER. t. 42.

Sedum saxatile, flore variegato C. B. *Prodr. p. 132.*

Non est *Sedum annuum minimum stellatum, album* MAGNOL. *botan. p. 238. ic. p. 237.* cuius siliquæ longius mucronatæ forent.

Non est *Sedum foliis fusiformibus, subdepressis, infimis quaternis, cyma subquadrifida, floribus pentandris, staminibus reflexis* LINN. I. p. 619. neque nostro caulis hirsutus, neque carina callosa, & stamina decem.

Alpina nobis planta abundat in toto dorso alpium septentrionali, *Gemmio*, montibus *Aquilejensibus* omnibus & *Valesiacis*, supra *Bagnes*, *S. Bernhard*. Etiam in *Gottardo*, *Speluga*, *Surenenek*, *Luan*. In *Dolaz*, *Thuri*, montibus vallis *Kienthal*, *Wängialp*, *Breitlauwenen*.

Caules solent inverfam pyramidem referre, cum in summa parte in aliquot floriferos ramos discedant; humillimi ceterum, vix biunciales, glabri, crassi, fungosi. Toti vestiuntur foliis alternis, sed confertis, teretibus, versus caulem compressis, obtusis, cis finem latioribus, quam albo Sedo brevioribus. Calycis segmenta erecta, triangularia. Petala albida, subrubella, lanceolata, rubra linea divisa. Stamina decem, quinque ex petalorum unguibus, quinque ex intervallis. Tota planta glabra est, & rubor in ea vetula undique amat in foliis & filiquis dominari.

964. SEDUM caule ramoso, prostrato, foliis teretibus, remotis, floribus longe sessilibus,

Emend. I. n. 105. †

Sedum saxatile, teretifolium, flosculis luteis, conceptaculis seminum stellatis & viridantibus, SCHEUCHZER. *It. VI. p. 518.*

Icon OEDERI t. 59.

Non est *Sedum rupis S. Vincentii* DILLENII.

Altiorum alpium, *Gottardi*, in via a *Morcle* ad *Jeman*; *Fouly*; supra *Chamosiny*.

Caules lignosi, semipedales, ramosi, brachiati, diffusi, procumbentes. Folia sessilia, multo quam priori rariora, alterna, pene cylindrica, extus tamen convexa, & versus caulem

caulem plana, sine obtuso, virentia, nunquam rubra, ad solem micantia. Flores secundum ramos sessiles, ex petiolis duris, unius duarumve linearum. Calycis foliola obtusa, viridia. Petala lutea, lanceolata. Stamina decem. Siliquæ quinque.

965. SEDUM foliis teretibus, ternatis, caulibus simplicibus, trifidis *Emend. I. n. 107.*

Icon GESNERI lign. 108.

Aizoon minimum CORD. *hist.* p. 98.

Sedum minus, vermiculare Hort. *Aichstett. est. ord.* 13. t. 5. f. 4.

Sedum foliis subovatis, adnato sessilibus, gibbis, erectiusculis, sexfariam imbricatis LINN. I. p. 62.

Bona icon desideratur.

Vulgatissimum circa *Bex & Bevioux* in muris & ad vias. Sic circa patriam suam Cl. GAGNEBIN.

Longa radix breves & femipedales cauliculos educit, parum ramosos, nisi ad terram, & in summa parte fere trifidos. Folia terni ordinis, viridia, conferta, separata, teretia, ad caulem plana, sapore adstringente. Flores lutei. Stamina decem.

966. SEDUM foliis conicis, confertis, caulibus ramosis, summis trifidis *v*).

Icon GESNERI lign. 108.

Sedum minus VIII. causticum CLUS. p. LXI.

Sedum minimum TABERNÆMONT. p. 844. BLAKWELL. t. 232.

Sedum parvum, acre flore luteo I. B. III. p. 844.

Sedum foliis subovatis, adnato sessilibus, gibbis, erectiusculis, alternis, cyma trifida LINN. I. p. 619.

Ubique ad vias, aggeres, prata macilenta, muros.

Caulis, quam priori, humilior, in tota longitudine ab imo ad summum ramosus, in vertice trifidus, totus foliis tectus. Folia breviora, conica, viridia, glabra, hinc modice convexa, inde linea eminente distincta, ordine quintuplici, in spiram ducta, ut primum e quinti directo sit, cæterum sessilia. Totum cæterum caulem tegunt, teretemque faciunt. Flores ad trium summorum ramorum longitudinem & alarum divisiones, sessiles, lutei, lanceolati. Stamina decem.

Sapor acerrimus & exurens, inque succo, absque igne, jam signa falis volatilis *x*). Clavos laminatim erodit *y*). Exempla sunt succum, ad cancrum exulceratum femoris *z*) & mammæ *a*), & in cancro maxillaris glandulæ *b*) insigniter profuisse. Sic coctam cum aqua & lacte in cancro inguinis *c*) plantam. Ad ulcus fungosum in unguentum cum oleo lini tritum hoc *Sedum* commendatur *d*), sic ad ulcera pessima, MARQUETI experimento *e*). In gangræna *f*) sicca hydropica, illecebra cum aqua & melle cocta, ter quaterve de die adnota, progressum mali inhibuit. Etiam tineam sanat *g*); & cum aqua & melle ad carbunculos utilissima *h*) est, ut emortua delabantur, & cicatrix supercrescat.

Interno usu vomitum, alvumque ciet, vi valida. Unciani cum duodecim crevisiæ uncii coquunt, & quartam partem adversum hydropem *i*) propinant. Decocta cum lacte illecebra scorbutus sublatus est *k*)

967. SEDUM foliis femiteretibus, acutis, aristatis, caule supremo multifido, umbellato *l*).

α. Sedum minus V. CLUS. p. LX.

II. Sedum crispum MUNTING. p. 561.

β. Sedum minus III. CLUS. p. LX.

Sedum minus luteum, ramulis reflexis I. B. Bas. p. 83. &c.

Sedum foliis subulatis, sparsis, basi solutis, inferioribus recurvatis LINN. I. p. 618. conf. *It. Gotbland.* p. 178.

In montosis, in scopulis, & aridis Gubernii Aquilejensis, Valesiæ, Biennæ, Neocomi, &c.

M m m m m 2

Folia

z) Sempervivum tertium, illecebra, pusillis crassioribus

foliis, densis, vis ei acris DIOSCORID. L. IV. c. 86.

x) HÆRNE edit. II. WALLER. p. 63.

y) KRAMER. *medic. molit.* II. p. 179.

z) *Prat. de Chirurgie* II. p. 237.

a) Pene sanatum RICHARD. *medec. milit.* I. p. 392.

b) MARQUET. obs. 188.

c) IDEM obs. 182.

d) Apud TIMMERMAN. *de Belladonna.*

e) Apud BUCHOZ *Tournef. Lotbar.* p. 247.

f) MARQUET. obs. 169.

g) IDEM p. 271.

h) IDEM obs. 98.

i) BLAIR. *Epb. Nat. Cur. Dec. I. ann. 6. 7.* obs. 22.

k) LANGR *remed. domestic.* p. 121.

l) Sempervivum parvum in petris, caulibus ab una radice multis, tenuibus, crebro foliatis, exilibus foliis rotundis, pinguibus, mucronatis, caule e medio emicante, palmam alto, herbidos flores & tenues genere DIOSCORID. L. IV. c. 85.

Folia prima conferta, rosulas sui generis efficiunt, minus manifesta arista, acumine curvulo. Caules subrecti, pedales. Folia caulina glauca, pene teretia, inde plana, in spinulam terminata, recta, conferta, ut totos caules tegant, caduca vero cum sint, delabi amant, caulemque nudum relinquere. Is non ramosus est, nisi in summa parte, ubi sex, & septem, continuos ramos edit, saepe circumflexos. Ad hos flores in brevibus petiolis lutei, lineati: petalis fere senis, & totidem filiquis, & bis tot staminibus. Vidi ad octo fuisse petala, & ad quinque usque. Natura Sedi aquea & subaustera: edule est, & in acetaria recipitur.

PORTULACA *m*) TOURNEFORT. t. 118.

LINN. n. 603.

Calycis folia duo, ovato lanceolata *n*). Petala quinque, obtuse subrotunda, medio mucrone brevi *o*). Stamina ex ora levi imi calycis, ab octo ad quindecim, ut inter diplostemonas & polystemonas ambigat *p*). Fructus ovato *q*) conicus, transversim diffilit *r*), in hemisphaerium sessile cavum, & conicum incurvum operculum. Tubæ quinque: femina in uno loculo multa *s*), ad axin medium pendula.

968. PORTULACA foliis dilatatis (cuneiformibus LINN.), floribus sessilibus, confertis vid. LINN. p. 638.

Portulaca sylvestris MATTHIOL. epit. p. 258. &c.

Portulaca sylvestris minor, seu spontanea L. B. III. p. 678.

Portulaca BLAKWELL. t. 287.

In universi fere Orbis glareosis, etiam in Canada *t*), Jamaica. Ad Rhenum reperi, in agris etiam Basileæ C. B. Ad *Olon* secundum viam publicam. In *Valesia*.

Herba succulenta, procumbens, ramosa. Folia sylvestri angustiora, integra, elliptica, eundo latiora. Flores in alis congesti, sessiles. Petala ex flavis viridia. Semen cornu ammonis simile, rotundis nodis inscriptum *v*).

Edulis *x*) planta in acetariis, refrigerat *y*). Succus ad fervores utilis, etiam ad erysipelas in ultimo intestino ex duro stercore natum *yy*). Ad renem calidam intemperiem: ad stranguriam a CRATONE laudatur *z*). Syrupo recentem stirpem præferrem *zz*). Verrucas impositam erodere lego.

SAXIFRAGIA LINN. n. 559.

SAXIFRAGIA TOURNEFORT. t. 129. & GEUM *ibid*.

Cum Sedo habitu adeo convenit, ut pleraque species pro Sedis a vetustioribus scriptoribus habitæ sint. Calyx *a*) quinquepartitus, flore brevior. Petala quinque *b*), elliptica vel ovata. Stamina decem. Fructus bilocularis *c*), septo duabus magnis placentis aucto, seminibus exiguis plenus, tubis duabus, quæ ad se invicem curvæ per maturitatem magis & magis divergunt *d*). Huic fructui calyx ima sua campana in nonnullis speciebus adnascitur *e*), atque summus fructus balsamico circulo oblinitur *f*), ut ex summo flore segmenta calycis recedant, & petala orientur atque stamina. His nomen Saxifragiæ *g*) mansit. Aliis calyx & petala circum imum fructum prodeunt, eaque sunt TOURNEFORTII Gea.

I. FLORE CIRCA BASIN GERMINIS NATO.

GEUM TOURNEFORT.

969. SAXIFRAGA foliis lanceolatis, ciliatis, compactis, caule unifloro.

Sedum

zz) *Ἀνδραχνη* herba valde refrigerans & styptica SUIDAS p. 188. *Andrachne* agria, illecebra, pusilla, latioribus foliis, quam Sedum, & cacumine breviori, in petris nascens PLIN. L. XXV. n. 109. An Sedum 966.

zz) TOURNEFORT. D.C.

a) B.A.

b) Ovatum E.

c) F.G.

d) G.I.

e) Ad dodecandrias LINN.

f) CHAMPLAIN. p. 77.

g) HOOKE *microg.* obs. 31.

z) PLIN.

y) Ad NICOLAUM p. 181. b. Inter repellentia Celsus II. c. 31 Adstringens DIOSCORID. L. II. c. 117. &c.

yy) ORIBAS. *Synops.* l. c. 19.

z) *Epist.* V. p. 261.

zz) *ibid.* p. 275.

a) Geum ad A. Saxifraga ad D.

b) Geum A. B. Saxifraga A. A. B. C.

c) Saxifraga F. G.

d) Vide Gea E.

e) Saxifraga D.

f) A. B. Saxifragæ.

g) Uniloculare LINN. sed vide etiam iconem MILLERI, & observationem ROSENII.

Sedum alpinum quartum COLUMN. *Ecphraf.* II. p. 66. 67.

Sedum muscosum I. B. III. p. 695. SCHEUCHZER. *It.* II. p. 142. t. 21. f. 2. *It.* I. p. 10.

Saxifraga foliis ciliatis, inflexis, imbricatis, caule nudiusculo, uniflora LINN. I. p. 572.

Saxifraga Bryoides JACQUINI.

Passim in alpinis, in monte *Scheidek*, *Gotthardo*, *Furca*; monte *Gastern* In *Grandvire*, *Fouly*, *Salanfe*, *Bernhard*, *Schönbühl*, *Simplon*. In *Speluga*, *Septimo* montibus & alpibus *Surenensium*.

Ex radice repentes rosulæ fere similes, sed multo minorum foliorum lanceolatorum, arguto acumine, ora ciliata, colore ex luteo viridi. Cauliculus ruber, simplex, trientalis, uniflorus, aliquot foliolis adspersus, flore magno, petalis petiolatis, longis, ellipticis, lineatis, pallide luteolis, maculis rotundis, aureis, notatis. Siliquæ in medio flore, ut de *Gei* sit genere.

970. SAXIFRAGA foliis duris, ciliatis, caule ramoso, pauciflora.

Icon GESNERI fascic. I. n. 27.

Sedum alpinum, foliis crenatis, asperis C. B. *prodr.* p. 132.

Sedum alpinum, hypnidum, fere spinosum, flore pallido I. B. III. p. 695.

Sedum minimum alpinum, villosum, alterum PARKINSON. p. 738.

Saxifraga Sedi foliis crenatis, asperis I. R. H. SCHEUCHZER. *It.* II. p. 140. t. 20. f. 3.

Saxifraga foliis caulinis lanceolatis, alternis, spinoso ciliatis, caule inferne procumbente LINN. p. 575.

In summis alpibus, *Gotthardo*, mont. *Furca*, *Grimfula*, *Scheidek*. A *Gotthardo* ad *Wesen* & ad pontem *Zollbrücke* vallis *Lepontia* descendit. In monte *Fouly*, circa *Praborgne*, in montibus *Simplon*, *S. Bernhard*, *Valorsine*, *Servant*, *Salanfe*. In monte *Septimo*, adusque ripas lacus *Silienfis*.

Rosulas ad terram habet obscuriores, & caules juniores, quasi gemmas, in alis foliorum ciliatorum sessiles. Ex repente caule eriguntur floridi caules dodrantes, debiles; trifidi, quadrifidi. Folia oblonga, acuta, oris duriuscula cilia emittentibus. Flores in longis, nudisque ramis unifloris, ex summa planta tres in univsum, & quatuor. Calyx viridis, oris albis. Petala obsolete alba, ungue luteo: apices miniati. Valde similis præcedentis.

971. SAXIFRAGA foliis ellipticis, ciliatis, caule simplici, folioso, pauciflora.

a. Varietas vulgatiore, flore pallido, croceis punctis maculato, minus pulchra.

Sedum alpinum I. CLUS. *Pannon.* p. 484. 485.

Sedum minus alpinum, luteum RAI *Catal. Angl.* p. 263.

OEDERI t. 72.

β. Varietas alpina, flore toto aurantio, maculis saturatioribus, pene purpureis, calyce & fructu purpureis.

Sedum minus, flosculis luteis, vel croceis, splendidis, maculosis, pulcherrimis GESNER. *mont. Fraß.* p. 64. & in posthumo fasciculo I.

Sedum alpinum, floribus luteis, maculosis C. B. SCHEUCHZER. *It.* IV. p. 341.

a. β. *Saxifraga foliis caulinis linearibus alternis, ciliatis, radicalibus aggregatis* LINN. I. p. 575.

Varietas lutea in montanis & subalpinis riguis frequens; etiam in planitiem descendit, & in monte *Belpberg*, ad cataractas rivulorum, & demum in insulis *Arolæ*, v. gr. *Hunzikerau* reperitur.

Flore aurantio unice alpina est, in *Gemmio*, *M. Gotthardo*, *Ovannaz*, *sur Champ*, *Chapuisse*, *Javernaz*, ad arenosa circa glaciales moles vallis *Grindelwald*, & in *M. Steineberg* &c.

Radix perennis, repens, ramosa. Caules plurimi, ex una radice simplices, dodrantes, erecti. Folia ad terram reclinata, elliptica, acuta, margine rarius aut pressius ciliato. Summus caulis in petiolis unifloris & bifloris flores gerit quatuor, ad duodecim. Petala elliptica, lanceolata. Stamina aurantiis antheris. Fructus ima parte continuus, sursum in duos conos continuatur, qui in tubas terminantur, ad *Sedi* similitudinem. Circulus circa germen balsamicus.

*972. SAXIFRAGA foliis ellipticis, caule uniflora t. 11.

Hirculus qui Chamæcisti genus DORTMANN. apud CLUS. *cur. post.* p. 5. 6.

Sedum palustre, luteum, bicornis, Nardi Celtica foliis Hist. Oxon. III. p. 477.

Saxifraga foliis caulinis, lanceolatis, alternis, nudis, inermibus, caule erecto LINN. I. p. 576.

Saxifraga angustifolia, autumnalis, flore luteo, guttato BREYNE *Cent.* c. 48. ic. 38. *petalis valde latis, & petalis acuminatis* EJUSDEM *ibid.* ic. 106.

Conf. ROSEN. *obss.* p. 18. cujus planta ad nos missa, nostra est.

Icon OEDERI t. 120.

N n n n n

Cl. Ga-

Cl. GAGNEBIN hanc plantam detexit à la Chaux d'Abelle, Mairie des Brenets Neocastrensum. Deinde filius meus Consilio Bellico a Secretis, reperit à la Chatelaz prope Bellelai, in paludosis semper montanis & torfaceis, cum Legatis nostris a manu esset. Etiam in paludosis de la Brévine & à la Chatagne.

Cauliculi non ramosi, fere uniflori, biflori, pedales, sub flore hirsuti. Folia alterna, elliptica, non ciliata; ima latiora, ovata. Calyx expansus ellipticus, subhirsutus. Flos magnus, petala inter nostras Saxifragias amplissima, ovato lanceolata, dilute flava, maculis in priori medietate croceis, etiam nullis b). Fructus luteus, ovatus, bicornis, nitens. Cornicula tubarum de more ad se invicem curva. Semina grandiuscula, ovata, acuminata, lucida.

A præcedente abunde differt: folia nunquam ciliata habet, flores pauciores, latiores, lineatos, calyces reflexos, qui CLUSIANÆ recti.

973. SAXIFRAGA foliis rhomboideis, acute ferratis, caule nudo, ramoso.

Sanicula montana minor CLUS. Pamon. p. 441.

Sanicula alpina aliquatenus adpinis L. B. III. p. 708.

Sanicula myosotis . alpina, floribus albicantibus, fere umbellatis PLUKNET. p. 331. t. 38. f. 2. & tab. 222. f. 4.

Icon OEDERI t. 23.

Saxifraga foliis ferratis, caule nudo, ramoso, petalis acuminatis LINN. I. p. 572.

Ad rivulos alpinos ubique, nusquam in montanis.

Radix perennis, aspera, ramosa, plures producit foliorum cespites. Ea crassula, ut LINNÆUS vocat cuneiformia, rhomboidea, primis lateribus integris, & longioribus, ulterioribus acute ferratis. Caulis in quovis cespite unicus, foliolis paucis & exiguis adpersus; in summitate in aliquot ramos nudos & paucifloros finditur. Calycis segmenta revoluta. Petala lanceolata, lineata, alba, macula in origine semilunari & guttulis purpureis adpersa, cum lacinia nectarifera i). Staminum antheræ miniatæ. Ovarium carnei coloris.

974. SAXIFRAGA foliis petiolatis, obtusis, caule fragili, nudo, ramoso.

GESNERI fascic. t. XII. n. 37.

Cotyledon altera MATTHIOLI p. 1123. foliis nimis abundat.

Cotyledon altera olim Matthioli L. B. III. p. 684.

Geum rotundifolium minus L. R. H. SCHEUCHZER. It. VII. p. 134.

Saxifraga foliis cuneiformibus, obtusissimis, repandis, caule nudo paniculato LINN. I. p. 574.

Abunde in omnibus alpinis; descendit a Gotthardo ad Wesen, & a rupibus Aquilejensibus ad rupem la Praisse proxime Roche. Non tamen montana.

Radix multiceps gerit rosulas foliorum patulas. Petiolata sunt, dura, crassula, ora alba, cartilaginea, obtuse crenata, orbiculata, retusa, subtus, ut in hortensi, rubra. Ex centro planæ rosulæ. Caulis perfragilis, dodrantalis, spicam raram floralem, absque foliis gerit, in longis & teneris, ramosis petiolis. Calyx reflexus. Fructus albus, curvis repandis tubis. Petala alba, elliptico lanceolata, luteis punctis rariter guttata. Rosæ radicales, ut in Sedis, alios cespites generant.

975. SAXIFRAGA foliis reniformibus, acute ferratis, hirsutis, petiolatis, caule ramoso.

GESNERI fascic. I. t. 10.

Sanicula montana J. CLUS. Pamon. p. 440.

Sanicula alpina, seu guttata quibusdam CAMERAR. Epit. p. 764.

Geum rotundifolium majus, L. R. H. SCHEUCHZER. It. IV. p. 334. VII. p. 512. MILLER. t. 141.

Saxifraga foliis caulinis reniformibus, dentatis, petiolatis, caule paniculato LINN. I. p. 576.

In scrobibus rupium & humectis umbrosis Juræ & Alpium vulgo provenit.

Multo major planta, cubitalis, ramosa. Folia hirsuta, reniformia; ima longe petiolata, obtuse circumferrata, deinde ad caulem pauca, petiolata, acutius ferrata, denique meræ ligulæ. Caulis erectus, brachiatus. Flores in petiolis bifloris, trifloris, de alis foliorum prodeuntibus, stipulis filiformibus. Petala alba, elliptica, lanceolata, punctata, punctis exterioribus rubris, interioribus flavis. Fructus lacteolus; tubæ de more se in juniori flore respiciunt, in adulta repandæ refugiunt.

II. PETALIS

b) In junioribus GUNNERUS p. 19.

i) LINN. Flor. Suec.

II. PETALIS EX SUMMO FRUCTU NATIS.

SAXIFRAGÆ TOURNEFORTII.

976. SAXIFRAGA foliis radicalibus reniformibus, obtuse dentatis, caulinis palmatis.

Icon GESNERI lign. 156. cum bulbillis.

Saxifraga alba DODON. p. 315. 316. BLAKWELL. t. 56.

Saxifragia rotundifolia alba, radice granulosa Ic. Reg.

II. Flore pleno *Att. hafa*. III. obl. 81. BLAKSTONE fascie.

III. Caule fasciato *Att. hafa* ibid.

I. III. Saxifraga foliis caulinis reniformibus, lobatis, caule ramoso, radice granulata LINN. I. p. 576.

Passim in Helvetia, non tamen vulgarissima. Omnium copiosissimam reperi circa *Gäbistorf*, circa *Arnex* supra *Urban*, & *Balileæ* inter *S. Margret* & *Gundeldingen*. C. B. ultra *novam Domum*, *hinterm Birsfelde*. Amat arenosa, quæ nobis rara sunt.

Radiculis intermissi bulbilli, qui depacti plantam reparant. Folia subhirsuta, firmula, ad terram longe petiolata, reniformia, obtuse serrata, ad caulem profundius divisa, palmata. Caulis cubitalis, parum foliosus, brachiatus, ramis pene aphyllis, præter filiformes ligulas. Flores magni, longe petiolati, petiolis viscidis. Calyx subhirsutus, viscidus: petala longa, elliptica, alba, venis viridibus. Fructus manifesto bilocularis. Semina oblonga. Stamina duorum, de more, ordinum.

Non certum est, esse eam Saxifragam *k*), quæ secundum veteres lapidem frangebatur.

Etiam LOBELIUS eas laudes renovat. Mitis mihi videtur, subacida, Sedis adfinis. Sal *D* fixus mere lixivus est. A pecore repudiatur, neque in usu est *m*).

Bulbiferam COLUMNÆ I. p. 318. 319. LINNÆUS & SEGUIER *Supplem.* p. 207. pro varietate habent.

977. SAXIFRAGA foliorum ora cartilaginea, caule triplicato ramoso, petalis immaculatis. †

GESNERI fascie. I. n. 28.

Sedum serratum, flore albo, multiflorum DODART. *mémoire*. p. 131.

Cotyledon pyramidalis, late crenato & retuso folio polyanthos BOCCONE *Mus. di Fis. t. 5. n. 4. di piant.* p. 109. t. 86. nimis confusa icon.

Saxifraga Sedi folio, flore albo, multiflora I. R. H. SCHEUCHZER. *It. II.* p. 141.

Icon OYDERI t. 241. & SEQUIER. p. 449. t. 9. f. 1.

LINNÆUS cum sequente conjungit.

Formosa planta in aditu vallis *eböllnen* vulgo provenit; tum in montis *Gottbard* ascensu ex valle *Ursavia* & *Lepontina*, inque ea ad *Bellitionem* usque; sic a *Speluga* adusque *Chiavennam*, & passim in *Rætia*. Circa *Suazs* vallis *Misaucina*, circa *Formazs* vallis *Oscellane*, in valle *S. Nicolai* *Valesiæ*, &c.

Ex radice multicipite celsæ foliorum ovatorum, latiusculorum, sine subito acuminato, crassulorum, limbo albo, cartilagineo, dentato: ad caulem aliqua folia ciliata. Caulis purpureus, foliis nudus, sed ramosissimus, ramis divisis & subdivisis, seu duplicato ramosis, viscidis: ita panicula fit copiosissima. Petala elliptica, lineata, alba, nisi rubor se admisceat, imprimis in ungue.

978. SAXIFRAGA foliorum ora cartilaginea, ferrata, petiolis paucifloris, petalis punctatis.

a. Foliis longiusculis.

Aizoon serratum CORD. p. 92.

Cotyledon altera MATTHIOL. p. 1123.

Sedum serratum I. B. III. p. 689. album bicorne longiori folio, marginibus argenteis *Hist. Oxon.* III. p. 478. t. 9. f. 25.

BARRELIER. ic. 1309. 1311. 1312.

β. Foliis brevioribus & latioribus.

Cotyledon minor, foliis subrotundis, serratis C. B. *prodr.* p. 133.

Sedum montanum roseum, serratum, foliis subrotundis BARRELIER. ic. 1310. & 392. n. 3.

a. β. Saxifragia foliis radicalibus aggregatis, lingulatis, cartilagineo serratis, caule paniculato LINN. I. p. 570.

In saxosis alpium & *Juræ* ubique, & cum rupibus in planitiem descendit, circa *Roche*, & in toto *Aquilejensi* *Gubernio*, vicinæque *Valesiæ* copiosissima.

N n n n n 2

Radix

k) In NICOLAUM p. 162.

l) GMELIN. *Comm. Petrop.* T. V. p. 285.

m) SCHREBER. III. *Saml.* p. 75.

Radix multiceps rofulas, ut in Sedis, generat foliorum, quæ juniora connivent, matura expanduntur. Duriora sunt, quam priori, crassula, limbo albo, cartilagineo, ferrato. Caulis nudus, præter pauca folia, paniculam gerit ramosam. Petioli villosi, viscosi, ab uno ad quatuor flores gerunt. Petala ovata, minutis punctis rubris guttata. Operculum flavum ovarii de more crenato circulo terminatum. Interseptum manifestum, cum maximis receptaculis.

979. SAXIFRAGA foliorum ora cartilaginea, rarissime dentata, petalis maculosis t. 16. adde SEGUIER. *Supplem.* p. 199. n. 2.

Geum alpinum majus viscosum, hirsutum, foliis oblonga rotundis, atrorubentibus & croceis floribus SCHEUCHZER. *It. II.* p. 134.

Saxifraga foliis radicalibus aggregatis, lingulatis, cartilagineo ferratis, caule racemoso LINN. *I.* p. 570.

In monte *Uetliberg & Cronberg*, isto Abbatiscellanorum J. GESNER. *An der Utigerfluh* & in monte *Grüßberg*, sub *Thunio*, Cl. KOCH, a quo pulchram plantam habeo. Satis priori similis. Folia ovata, & elliptica, obtusa habet, limbo ad originem potius plumoso & ciliato, quam ferrato, in progressu limbo cartilagineo, levi, aut rariter certe dentato, non inciso. Caulis aliquantum foliosus, villosus, viscidus, cubitalis, paniculam erigit ex petiolis ramosis, ramis quadrifloris. Calyx subhirsutus & viscidus: petala elliptica, acuminata, fature aurantia.

980. SAXIFRAGA caule reptante, foliis quadrifariam imbricatis, cartilagineis, ciliatis.

α. Varietas flore purpureo, gratissimi coloris kermesini.

Sedum montanum, ericoides C. B. *prodr.* p. 132. SCHEUCHZER. *It. IV.* p. 342.

Plantula Sedo saxatili similis MARTENS *Spizberg F. F.* p. 46.

Saxifraga alpina, ericoides, flore purpurascente SCHEUCHZER. *It. VI.* p. 428.

Icon OEDERI t. 34.

β. Varietas flore cæruleo, quæ potius eadem est, sed adultior, planta.

Sedum alpinum, ericoides, cæruleum C. B. *prodr.* p. 132. I. B. III. p. 694.

Saxifraga alpina, ericoides, flore cæruleo I. R. H. SCHEUCHZER. *It. II.* p. 140. t. 20. f. 3.

It. VII. p. 518.

Icones GESNERI fasc. I. t. 32. 33.

γ. Flore albo *Icon* GESNERI.

Conjunctim *Saxifraga foliis ovatis, quadrangulo imbricatis, ramis procumbentibus* LINN. *Lappon. t. 2. f. 1.*

Saxifraga foliis caulinis ovatis, oppositis, imbricatis, summis ciliatis LINN. *I.* p. 571.

In alpium altioribus lapidosis ubique, imprimis etiam in dorso septentrionali, *Grimfsula, Gemmio, Enzeinda, Chapuisse, Richard*: in monte *Neunen*, ad glaciales rupes vallis *Grindelwald*, &c. In monte *Gottbardo*, alpiibus *Rhæticiis, Speluga*, mont. *S. Bernhard, Fouly*, &c.

Pulchræ plantæ elegantiam difficile est aut verbis exprimere, aut penicillo. Ex radice lignosa, projecta, innumeri caules procumbentes, breves, & paucarum unciarum. Foliis teguntur imbricatis quatuor ordinum, ad angulum obtusum plicatis, durissimis, apice cartilagineo, pilis per oram ciliatis. Per atatem tamen paulum laxantur, & minus imbricata, tamen ut se contegant, ovata sunt, ciliata, fere *Serpylli*, conferta, non vere imbricata. Ii cauliculi uniflori sunt, flore summo cauliculo insidente. Calyx ciliatus. Petala ovata, junioribus lætissime purpurea, senescentibus magis cærulea.

Varietatem insignem Cl. BELLARDUS adtulit foliis calvis, quadrangulari caule, sed patulis magis rofulis.

*981. SAXIFRAGA foliis imbricatis, ovatis, caulibus reptantibus, bifloris *Emend. III.* n. 188. †

Nova planta, paulo rarior, & summarum alpium solarum est, ut in præcipite via *Grandvire*, sul culmine *Dent de Morcle*, in mont. *Meuveran, Martinets, Prapioz*, utroque colore, in *Oberstafel* *Valesiæ superioris*, in *Sempronio*, mont. *S. Bernhard, Fouly*, in vicina *Sabaudia*.

Huic rofulæ foliorum imbricatæ & densæ, rara tamen sunt, & rariter ciliata, rotunda præterea, non complicata, sine lato, absque ullo acumine, ovata, solida, glabra. Caulina familia, conjugata, non reflexa. Flores bini, in quoque caule sibi proximi, plerumque albi, tamen etiam cærulei. Petala longa, elliptica.

982. SAXI-

982. SAXIFRAGA foliis crassis, duris, recurvis, subtus sulcatis, basi ciliatis.

Icon GESNERI n. 30.

Sedum alpinum, minimum, foliis cinereis, flore candido SCHEUCHZER. It. I. p. 49. It. II. p. 141. t. 21. f. 2.

Saxifraga alpina, minima, foliis cæsis, deorsum recurvis I. R. H. SEQUIER. p. 449. t. 9. f. 2.

Saxifraga foliis linearibus, subtus punctatis, aggregatis, recurvatis, caule nudo, multiflora, LINN. I. p. 571.

In alpebus editioribus & saxosis, Gotthardo, Scheidek, Joch, Intrame, Wetterhorn, Mettenberg, mont. vallis Gasteru & Kienthal. Sur Champ, Richard, Enzeindaz, Prapioz, Audon, Fouly, Cheville, Simplon. In monte Gamor Abbatiscellanorum J. GESNER. In Oberstafel Valesiæ. In monte Fräla Rhetiæ transalpinae. In Pilato M.

Radix caulem Hypni refert, repens, longa, ramosa, squamis fuscis tecta. Cespites densissimi, foliolis facti duris, oblongis, acutis, per medium sulcatis, obtuse lanceolatis, deorsum apice reflexis, glaucis, ad petiolum ciliatis, ad lentem vitream subtus vage punctatis, valido inferiore nervo. Cauliculi præter ligulas aliquas nudi, quatuor unciarum, uniflorus, etiam triflorus & quinqueflorus, flores fert lacteos, petalis rotundis, lineatis.

*983. SAXIFRAGIA foliis compactis, plicatis, pungentibus, caule viscido pauciflora, Emend. VI. n. 39.

Saxifragia alpina, *Saxifraga alpina* flore BURSER.

Saxifraga alpina foliis glaucis, acutis, monanthos, caule folioso SEGUTER. Supplem. p. 201. t. 5. f. 2. ut video ex planta a MORENIO missa.

Saxifraga foliis imbricatis, subulatis, levibus, caule subnudo, uniflora LINN. p. 572.

Huc refert C. B. *Sedum minimum* 3. LOBEL. p. 376. Sed CHERLERUS id *Sedum* versus Münchenstein, circa Langenbruk & in rupe Maurparterfluh reperit, ut aliud esse necesse sit.

Rosulæ foliorum ad terram densæ. Crassa ea, dura, conica, pungentia, extus convexa, & eminente linea distincta, intus concava. Caulis nudus, semipedalis, triflorus, quadriflorus, etiam sexflorus, viscidus, ligulis paucis, oblongis & viscidis adsperfus. Calyx viscidus. Petala speciosæ magnitudinis, alba, ovata, rectis, pallidis lineis distincta.

984. SAXIFRAGA foliis hirsutis, ellipticis, & tridentatis, caule pauciflora It. Helvet. II. n. 69. p. 292. t. 2.

α. Folio tridentato.

Sedi alpini III. Fr. Gregorii varietas foliis incisus COLUMN. Ephyraf. II. p. 66. 67.

Sanicula montana minor, seu *Sedi alpini* III. Fr. Gregorii secunda varietas PLUKNET. p. 331. t. 222. f. 2.

Saxifraga cespitosa JACQUINI.

β. Varietas foliis integris, ellipticis

Sedi alpini III. Fr. Gregorii varietas foliis integris COLUMN. ibid.

Sedum alpinum, flore pallido GARIDEL. p. 438. ic. 91.

Saxifraga alpina, androsaces villosæ habitu HALLER. Comm. Lit. Noric. ann. 1736. t. I. f. 3.

Saxifraga foliis lanceolatis, obtusis, pilosis, caule nudo, biflora LINN. I. p. 571.

In omnibus alpebus Aquilejensibus, Valesiacis, Rhetiæ, Stokhorn, Neunenen, Gotthardo, &c. Folia ad terram conferta, libera, elliptica, obtusa, hirsuta, non crassula, apice pærumque obtuso, raro tridentato. Caulis ligulis adsperfus, trientalis, uniflorus & pauciflorus. Petala obsolete ex virefcentibus alba, lineata.

*985. SAXIFRAGA foliis mollibus, ellipticis, subhirsutis, caule pauciflora Emend. IV. n. 29. †

An forte *Saxifraga alpina*, minima, foliis ligulatis, in orbem circumactis, flore ochroleuco, SEQUIER. Supplem. p. 405. t. 5. f. 3? sed nostræ omnia sunt oblonga.

Primum reperta copiosissime au Dard, inter Sex de Champ & Sex de Culand vallis Ormond dessus. Inde variis locis, in Valesiæ monte Schönebübl, & supra Bagnes ad rupes glaciales, & in glacialibus du Mont Rouge.

Radices muscosæ, graciles, longæ, fuscæ, cespites faciunt densissimos, sed repandos, grati odoris & aromatici. Folia peculiaris teneritatis, accedentis ad chartam fericeam Chinensem, floresve artificiales sericeos: eorum pars inferior sicca, fusca, imo cauli adhæret: cæterum subhirsuta, oblonga, elliptica sunt: in caule pauca, similia. Caulis trientalis & paulo ultra, biflorus & triflorus, hirsutus. Calyx hirsutus, segmentis obtusis. Petala ex petiolo dilatantur, alba, subluteola, ovata. Character reliquis *Saxifragæ*.

O o o o o

986. SAXI-

986. SAXIFRAGA foliis petiolatis, trilobatis, caule erecto, ramoso & folioso.
Paronychia III. TABERNÆM. p. 805.
Saxifraga foliis caulinis cuneiformibus, trifidis, alternis, caule erecto, ramoso LINN. I. p. 578.
Paronychia rutaceo folio BLAKWELL. t. 212.
 Frequens in tectis, muris vetustis, arvis macilentis.
 Multum ludit statura & foliis. Radix magna. Caulis ab uncia, ad quatuor uncias, erectus, ramosus, viscosus, sæpe ruber. Folia radicalia longe petiolata, trilobata, ad caulem fere sessilia, tridigita, quinquedigita, etiam simplicia, elliptica. Petioli ex omnibus foliorum alis uniflori, biflori. Petala alba, breviter elliptica. Ovarium a calyce separari potest.
 Sapor vires Sedi mites, aquosas, subacidas promittit. In cerevisiam infusa, apud BOYLEUM, ad icterum laudatur.
- *987. SAXIFRAGA caule folioso, multifloro, foliis palmatis, hirsutis *Emend.* III. n. 187. †
Saxifraga foliis palmatis, caule dense folioso, florifero CL. ALLIONE p. 12. t. 3.
 In asperrimis alpium, ut in præcipiti femita *la Grandvire*, & in monte *Fouly*, *Sempronio*, *Pané-Rossaz* nascitur.
 Altior est, quam *Saxifraga* tectorum: rosulam ad terram facit foliorum latiorum, palmatorum, ovatorum, deinde tridentatorum, hirsutorum: sic ad caulem late palmatorum, tamen etiam simplicium. Habitus similis, sed altior, semipedalis, insigniter ramosus & multiflorus. Petala ovato lanceolata, alba, aut tribus lineis rosei coloris percurfa. Aliquando adeo frequentes sunt cauliculi, & copiosa folia, ut totum caulem abscondant, quo iconem ALLIONII refero.
 Possit esse *Sedum tridactylites alpinum*, majus, tertium C. B. *Prodr.* p. 131.
 Adeoque *Saxifraga foliis caulinis cuneiformibus, apice dentatis, caule ascendente, subvillosa* LINN. p. 579.
 Habitus, nisi flore differret, est OLDERI t. 68.
 Fateor me nondum audere pro propria habere planta, etsi in alpebus altius, quam circa urbes nascatur: & differat foliis non petiolatis, sed ex lato & latefcente principio palmatis, longe minus profunde dentatis.
Saxifraga alba, petræa PONÆ p. 183. a nostra abunde differt n). Eam in horto alui o), foliis longe villosis, frequenter quinquelobis, flore longe majori.
988. SAXIFRAGA foliis integris & trifidis, caule subnudo, paucifloro *It. belg.* II. t. 1.
 Multiformis planta & pene inextricabilis.
Icon lign. GESNERI p. CXLVII.
Icon GESNERI fascic. I. n. 31.
Sedum tridactylites alpinum minus C. B. *prodr.* p. 131. ex fide horti sicci. SCHEUCHZER. *It.* II. p. 49.
Tridactylites alpina L. B. III. p. 762. ubi utrumque foliorum genus describitur.
Saxifraga Pyrenaica, foliis partim integris, partim trifidis SCHEUCHZER. *It.* VII. p. 518.
Saxifraga foliis partim integris, partim trifidis SEGUIER. I. p. 451. t. 9. f. 4.
 & *Saxifraga alpina minima* SEGUIER. *ibid.* p. 450. t. 9. f. 2.
 Annon & *Saxifraga alpina muscoides, foliis superioribus oblongis, inferioribus rotundioribus & circumactis* SEGUIER. *Supplem.* p. 203. t. 5. n. 3. nam similia habeo ex monte *Scheidek*.
Saxifraga foliis radicalibus aggregatis, linearibus, integris trifidisque, caule erecto, subnudo, subbifloro LINN. I. p. 578.
 Nihil frequentius est in Alpium montibus, etiam in Pyrenæis legit CL. GAGNEBIN.
 Radix dura, lignosa, longa, educit rosulas foliorum confertas, quæ multæ in unum cespitem latissimum confluant, quo tota rupes obducatur. Eædem non reflectuntur, ut sequenti. Folia variabilia, semper viridia, ad lentem vitream subhirsuta, glabra; cæterum modo integra ligulata, modo integra ovata, modo breviter in apice solo obtuse aut acute tridentata, qualis est icon GESNERI, modo petiolo parallelogrammo, lineato, in apice acute trilobata: integra autem & trifida in eodem cespite miscentur. Constanter caulis humilis, trientalis, paucis & integris, rarissime trifidis, ligulis adpersus; in apice flores fert, unum ad tres. Summus caulis & calyx hirsutus, & frequenter viscidus. Flos semper parvus, ochroleucos, subviridis; petalis ovatis, per ætatem rubore vitatis, ut etiam totus caulis autumnò rubeat. Varia est magnitudine, perexiguus, iterum majusculus, simili in planta.
 Flores magnos, albos, ad rupes maris mediterranei CL. NEUHAUS legit, in planta cæterum simillima. Similis etiam est, sed magno flore diversa icon OEDERI t. 71.

a) WILLICH. *obfl.* p. 30.o) *Catal. hort. Gotting.* p. 136.

989. SAXIFRAGA foliis petiolatis, trifidis, caule subfolioso, viscido.

α. Varietas absque gemmulis.

Sedum tridactylites alpinum majus C. B. *prodr.* p. 13.

Sedum alpinum VII. CLUS. *Pannon.* p. 491.

Sanicula aizoides tridactylites, alpina minor PLUKNET. p. 331. t. 17. f. 7.

Saxifraga muscosa, trifido folio SCHEUCHZER. *It. II.* p. 145.

Saxifraga hypnoides JACQUIN.

β. Varietas cum gemmulis in alis foliorum.

Sedis affinis, trifida, flore albo L. B. III. p. 696.

Saxifraga foliis caulinis linearibus, integris trifidisve, stolonibus procumbentibus, caule erecto, nudifloro LINN. I. p. 579.

Altiorum alpium est. In *Gottardo* legi, provenit etiam in *Fouly*, *S. Bernhardo*, mont. supra *Bagnes*, mont. vallis *S. Nicolai*, *Speluga*, *Pilato*. Eadem in *Hercyniis* montibus legi, ex quibus C. BAUHINUS habuit. Varietatem β. ex plantis ficcis C. B. habui.

Proxima priori, non perinde densas rofulas facit, & magis reflexas: folia semper habet longe petiolata, petiolo lineato, acute tridentata, nunquam integra: præterea argutissime trifida. In *Hercynia* evidentius, in *Helvetia* obscurius hirsuta sunt. Caulis altior, semipedalis, dodrantalis, tamen ex decumbente subrectus, qua decumbit foliosus, superne etiam folus trifidis adpersus, glaber aut hirsutus, pariter, ut priori, viscidus, sed ramolus magis & multiflorus. In varietate β. gemmæ novorum ramorum, ex convolutis foliis factæ, ovatæ, oblongæ & acuminatæ, nitentes, alis foliorum imorum insident. Conjunxit *Jacobus PETIVER* in epist. ad *RAJUM*.

Valde certe priori vicina, etsi non putes, si extrema exempla conferas, hinc acutifolia in *sylva Hercynica*, alta, hirsuta, foliosa; inde *Veronensia* & nostra humillima, integrifolia, foliis ovatis, caule nudo, unifloro. Sed inter utraque media exempla dantur, uniflora, humilia, lineato tamen petiolo, & foliis acute bifidis.

990? SAXIFRAGA caule folioso, ramoso, foliis glabris, palmatis.

An *Sedum tridactylites alpinum majus* 2. C. B. *prodr.* p. 131?

Saxifraga pyrenaica tridactylites latifolia L. R. H.

Saxifraga foliis caulinis, palmato multifidis, sparsis, laciniis acutis, caule erecto LINN. I. p. 578.

Ab *ILL. viro J. GESNERO* accepi, & in *H. S. SCHEUCHZERI* vidi. Locus ignoratur.

Continuo a prioribus speciebus, & potissimum a 987. distinguas habitu foliorum & caulis toto glabro: cum qua cæterum caule folioso, ramoso, & ad singulas alas petiolum florigerum educeute satis convenit. Petioli uniflori: flos, quem recentem non vidi, fere qualis est in n. 987. & n. 988. Folia palmata, non petiolata, multo latiora, & rofulæ ut in 987.

III. EPICARPIÆ.

AGRIMONIA LINN.

AGRIMONIA TOURNEFORTII t. 155.

Duæ sub fructu squamæ, ovato lanceolatæ. Conicus iste, aculeis superne tectus p) lappa-
ceis; ex apice profert calycem quinquentatum, & ex intervallis quinque pe-
tala q) elliptica. Fructus operculo balsamico tegitur, ut in *Saxifraga*, ex eo duæ tu-
bæ repandæ. Stamina decem r), tamen etiam duodecim. In fructu duo loculi s)
& totidem semina, quorum alterum sæpe abortat.

991. AGRIMONIA foliis pinnatis, pinnulis alterne minimis.

Agrimonia BLAKWELL. f. 21.

Eupatorium FUCHS. MATTHIOL. p. 1014.

Agrimonia foliis caulinis pinnatis, impare petiolato, fructibus hispida LINN. I. p. 643.

β. Varietas odorata *LOBEL advers.* p. 308. nobis non provenit t).

In sepibus, ad vias, in *sylvulis* abunde.

Radix verno tempore prius quam caulis erumpat, odorata. Caulis hirsutus, erectus,
non ramosus, firmus, cubitalis. Folia hirsuta, mollia, pinnata, pinnis acute cir-
cumferratis,

O O O O O 2

p) TOURNEFORT. D.E.F.

q) A.

r) FABRIC. *butisbac.* p. 60.

s) TOURNEFORT. E. LINNÆUS vocat calycem coarctatum.

t) In *Valaire* BODÆUS p. 887.

cumferratis, sex & septem parium, minimis intermissis, extremo impari. Flores in longam raramque spicam, in petiolis patulis, unifloris & bifloris, flavi iidem. Planta adstringens, terrea, cum acoris lignis v); hinc pro vulneraria habetur, quæ vasa rupta consolidat, utilis in hæmorrhagis, alvi fluxu, etiam in hepatico fluore x), renum ulceribus, & quoties tonum confirmare oportet. Hinc in nervorum morbis, cum viscerum laxitate conjunctis, laudatur. Infusa cum Agrimonia aqua scirrhos hepatis se superasse CHOMELIUS, ejusque visceris tonum se restituisse LOBELIUS. Decoctum eodem fine adhibetur, & cataplasma, illud in gargarismo utile. Eodem injecto ulcus vesicæ sanavit, quem modo citavimus, CHOMELIUS y). Aquam ad calculum C. HOFMANNUS laudat, sed planta nihil videtur volatile habere. Foliis impositis vetusta tibiæ ulcera sanari SCULTETUS z).

PENTAPTERIS.

MYRIOPHYLLUM PONTEREDER. *antholog.* p. 199.

VAILLANT. *Mem. de l'Acad. des Sciences* ann. 1719. p. 23. t. 2. f. 3. LINN. n. 1066.

PENTAPTEROPHYLLON DILLEN. *nov. plant. gener.* p. 125. t. 7.

Flores diversorum sexuum in eadem planta. In summa stirpe frequentes mares, in ima feminæ. Fructus obtuse parallelepipedos a), quatuor sulcis percursus, quadrilocularis, tetraspermos: ex summo apice educit calycem brevissimum, quadrifidum, lanceolatum b), petala quatuor linguiformia, cava, calyce majora c), extimum majus. Stamina octo, brevibus filamentis d). Tubæ quatuor plumosæ, sessiles, ex angulis fructus. In maribus fructus deficit, in feminis stamina nulla sunt.

Solos Androgynos viderunt VAILLANTIUS, DILLENIUS, PONTEREDERA, nullos olim LINNÆUS, quos nunc in *verticillata* admittit.

992. PENTAPTERIS floribus alaribus.

Millefolium aquaticum flosculis ad foliorum nodos LOESEL. p. 165.

Myriophyllum aquaticum minus VAILLANT. l. c.

Myriophyllum floribus omnibus verticillatis LINN. II. p. 1410.

II. Varietas læultris, densioribus versus summitatem pinnis, colore rubro MERRET. p. 78. Olim GESNER. *ic. lign.* 10.

III. *Millefolium aquaticum, pennatum, minus, foliolis singularibus latiusculis, flosculis subjectis*, *Hist. Oxon.* III. p. 627. f. XV. t. 4. f. 7.

IV. In horto sicco C. B. fuit cum nomine.

Millefolium aquaticum, umbellatum, coriandri folio C. B.

In fossis abunde circa Payerne, Morat, Gampelen, Bernam, inter Muri & Wittighofen. Lacustre in lacu Seedorfensi.

Caulis radicans, sæpe aliquot orgyæ longitudine per aquas fluitat, & in summa parte glomere foliorum cavo terminatur, erigitur autem ad pedem, aut paulo minus. Folia sena, quina, qualia sequenti. Flores verticillati, duodecim parium, quos nuper meros androgynos reperi, olim, uti dixi, imos feminas, superiores mares; sedent autem in alis foliorum subnudi, dum juniores; magis inter folia abiconsi, quando ea maturefcunt.

993. PENTAPTERIS spica nuda.

Millefolium aquaticum, pennatum, spicatum C. B. in MATTH. *Prodr.* p. 73.

Myriophyllum aquaticum majus VAILLANT. l. c.

Myriophyllum floribus masculis, interrupte spicatis LINN. I. p. 1409.

Aliquanto rarius. Bernæ abundat in stagno prope Rohthauf. I. B. Genevæ circa Nodochium. Neocastro misit Cl. DIVERNOI.

Caulis altius de aquis se effert, per intervalla nodosus. Ex nodis radiculæ, & folia quina, ut in priori, facta nervo, ex quo multa capillarium pinnarum paria prodeunt, extremo impari. Floralis caulis longissimus, nudus de aquis erigitur, sed foliorum per intervalla verticillis cinctus, quorum eadem est natura. In hac specie, ut olim in priori, flores superiores perfecte masculos, inferiores femininos reperi.

OENOTHERA

e) GROFFOI III. p. 48.

w) POTER.

y) *Supplem.* p. 148.

z) *Obs. post.* 25.

a) DILLEN. E.F.A.

b) VAILLANT. c. b.

c) IDEM a. a. d.

d) IDEM 2. DILLEN. A.

OENOTHERA a) LINN. n. 469.

ONAGRA T. 156.

Fructus longus, quadrilocularis b), quadrivalvis c), polyspermos, coronatur calyce unifolio d), quadrifido. Petala quatuor reflexa e). Ex eo calyce stamina octo. Tuba crasso apice, quadrifido. Semina non papposa, angulosa f).

*994. OENOTHERA foliis ovato lanceolatis, planis, caule hirsuto.

Lysimachia Americana COLUMNÆ ad RECCHUM p. 882.

Hyoscyamus Virginianus P. ALPIN. Exot. p. 324. 325.

Oenothera foliis lanceolatis, planis MILLER. t. 189. f. 2. caule muricato subvillosa LINN. I. p. 492.

II. Varietas humilis LEOPOLD. flor. Ulmenf.

Nihil vulgatus in fylvis Bernensibus, ut inter viam ducentem ad *Osternmannigen*, & inter Suburbium *die Schosbalde*. In sylva *Bremgarten*, qua itur ad villam *Drakau*. Ad viam regiam prope *Marnan*. Nuperam, & ex America advenam, civem BAUHINI non habent.

Caulis subhirsutus, angulosus, trium pedum, ad sex usque, erectus, ramosus. Folia ex ovatis lanceolata, nervo conspicuo, ora ferrata. Flores in alis sessiles, in spicas continuantur. Calyx monophyllos, ex prælongo tubo reflexus. Petala patula, emarginata, lutea, odore Primulæ graviore. Tuba simplex in quatuor clavas fissâ. Fructus teres, quatuor sulcis inscriptus. Semina angulosa, difformia.

Radices hyberno tempore in acetaria g) recipiuntur, dum incipiunt verna folia producere. Etiam cum carne coquantur h)

EPILOBIUM C. GESNER. LINN. n. 471.

CHAMÆNERIUM TOURNEFORTII t. 157.

Omnia Onagræ, sed fructus tetragonus i), gracilior & longior. Semina pappo coronata k), ad septem quatuor alis instructum adnata l). Calyx brevior m). Clava tubæ in juniore planta integra videtur, in adulta fere quadrifida.

I. FLORE REGULARI, FOLIIS PRÆTER FLORALIA CONJUGATIS.

995. EPILOBIUM foliis semiamplexicaulibus, lanceolatis, hirsutis.

Lysimachia purpurea FUCHS. p. 491.

Lysimachia siliquosa, hirsuta, flore purpureo majore C. B. Hist. Oxon. II. p. 270. t. 11. f. 3.

Epilobium foliis lanceolatis, serratis, decurrenti amplexicaulibus LINN. p. 494.

Ad aquas & inter cyperos & arundines abunde, inque fossis.

Caulis trium pedum, ad sex usque, cum tota planta subhirsutus, ramosus. Folia sessilia, & semiamplexicaulia, elliptica, lanceolata, argute ferrata. Siliquæ hirsutulæ, sessiles, biunciales. Calyx lanceolatus, per ætatem reflexus. Petala cordiformia, purpurea. Summus caulis pene umbellam florum gerit.

Epilobium hirsutum L.
grandiflorum

?995. β. *Lysimachia siliquosa, hirsuta, parvo flore, major* C. B. Prodr. p. 116.

& minor II. ibid.

Lysimachia siliquosa, parvo flore RAI. HIST. OXON. II. p. 270. t. 11. f. 4.

II. Flore albo PONTEDER.

Similibus omnino locis.

Habitus cubitalis & ultra, & omnia minora. Siliqua biuncialis, coronata flore quadruplo minori, dilute carneo, cordiformibus petalis.

LINNÆUS cum priori conjungit, memorabilem varietatem.

Epilobium pubescens Willd.
molle Lam.

996. EPILO-

a) *Oenothera* radicem vinosam habet, folia Amygdali majora, roseum florem; montana amat THEOPHRAST. L. IX. c. 21. Similia PLINIUS L. XXVI. n. 69.

b) TOURNEF. H.

c) I.G.

d) C. longe tubuloso.

e) e.

f) k.

g) REICHART. *Gartenschaz* III. p. 187. CAMERAR. *Epb. Nat. Cur. Cent. VII. obs. 16. KRAMER, &c.*

h) HOPPE von *Erdapfein*.

i) TOURNEF. L. M.

k) N.N.N.P.

l) O.

m) F.G.

P p p p p

Epilobium montanum L.

996. EPILOBIUM foliis ovato lanceolatis, glabris, dentatis.

Pseudo-Lysmachia purpureum primum DODON. p. 85.*Epilobium foliis oppositis, ovatis, dentatis* LINN. I. p. 494.

Nihil vulgatius ad fepes, locisque aquosis.

Caulis erectus, bipedalis, ramosus, teres, subhirsutus. Folia ovato lanceolata, argute dentata, nervosa, glabra, nervis tamen subtus subhirsutis; inferiora conjugata; superiora alterna. Siliquæ subhirsutæ. Petala carnei coloris, profunde cordiformia.

Hujus varietates sunt.

β. Foliis nitidis, glabris, tenerioribus, nervis tamen subhirsutis.

Lysmachia ramosa, glabra, Viola surrecta foliis splendidibus BOCCONE *mus. di piant.* p. 32. t. 16.

II. Foliis ternatis BOCCONE p. 22. t. 5.

III. Quaternis PONTEDER. *Compend.* p. 119.

Trifoliam legi in descensu montis Scheidek, & circa Chafferon quadrifoliam Cl. DIVERNOI.

Epilobium tetragonum L.

997. EPILOBIUM foliis lanceolatis, glabris, dentatis.

Lysmachia minor TABERNÆMONT. p. 854. aliis placet *siliquosa* II. EJUSD. p. 855. cum prioris folia nimis brevia sint.*Epilobium foliis lanceolatis, denticulatis, imis oppositis, caule tetragono* LINN. I. p. 494.

In aquosis passim.

Vereor, ut fatis diversum sit. Caulis equidem obtuse tetragonus, cæterum ramosus. Folia elliptica, glabra, denticulata, etiam integra; inferiora conjugata; superiora alterna. Flos exiguus. Petala cordiformia. Siliquæ tomentosæ. Tuba simplex, clava non fissa n).

998. EPILOBIUM foliis glabris, ellipticis, integerrimis.

Lysmachia siliquosa minor TABERNÆMONT. p. 856.*Epilobium glabrum, angustifolium* DILLEN. *Catal. Gieß.* p. 128.*Epilobium foliis oppositis, lanceolatis, integerrimis, petalis emarginatis, caule erecto* LINN. I. p. 495.

Cubitalis, vix ramosa, pauciflora, ellipticis, obtusis foliis, angustis, vix quatuor lineis latioribus, in biuncis longitudine, sed etiam angustioribus, glabris. oris integris, flore fere paulo prioris 996. Siliquæ tomentosæ.

Vereor, ut fatis diversa sit, fossarum & paludum hospita.

999. EPILOBIUM foliis glabris, ovatis.

Chamenerium alpinum, Alpinæ foliis SCHEUCHZER *Itin.* II. p. 132. *It.* IV. p. 332.An *Lysmachia siliquosa, nana, Brunella foliis* BOCCONE *Mus. di piant.* p. 161. t. 108 ?*Epilobium foliis oppositis, ovato lanceolatis, integerrimis, siliquis sessilibus, caule repente* LINN. I. p. 495.

In montibus & alpibus, locis riguis. Etiam in montanis, à la Chaux d'Abelle.

Caulis procumbens, inde erectus, dodrantalis & minor. Folia glabra, raris dentibus notata; inferiora ovata, superiora paulo angustiora, acutiora. Flores in summo caule perpauci, etiam unicus, dilute purpureis, cordatis, petalis. Siliquæ glabræ, longissimæ, quadruplo folio longiores.

II. FLORE DIFFORMI.

FOLIIS ALTERNIS.

1000. EPILOBIUM flore difformi, foliis lanceolatis, transversim nervosis.

Chamenerium GESNERI DE BRY florileg. t. 42.*Rosebay Willowherb.* EDEN T. 42.*Icon OEDERI* t. 289.*Epilobium foliis sparsis, lineari lanceolatis, floribus inequalibus* LINN. I. p. 493.

In sylvis cæduis abunde, speciosa planta, ut in sylva Bremgarten.

Caulis erectus, firmus, foliosus, parum ramosus, nisi superne. Folia glabra, subtus incana, inordinata, elliptico lanceolata, nervo conspicuo, tum transversis lineis parallelis, oris integris, sæpe undulatis. Flores in longas spicas, ex petiolis purpureis, nutantibus, germinis longitudine. Calyx late purpureus, lanceolatus. Petala ita disposita, ut superiora, ab inferioribus, insigni hiatu distent, per quem tubam

*) WILlich. obsl. p. 37. RAL.

tubam emittunt, lacte cæterum purpurea, levissime emarginata. Stamina omnia deorsum nutant, quatuor rectius, quatuor difformiter. Tuba deorsum curva.

Hujus plantæ stolones esculenti sunt o). Infusum stupefacit p). Medulla edulis est, quam siccata coquunt, ita dulcis fit: & ex ea bonam cerevisiam parant, & cum Sphondylia acetum: denique addunt Sphondylia, ut ubertatem vinosi spiritus au-geant, quem ex hoc Sphondylia obtinent q). Bonum esse pabulum r).

Pappus nuper sub nomine *Svenska bomull* celebrari cepit. Siccant in fornace filiquas, extrahunt, ita pappum obtinent, semen excutiunt, dum lanam pectunt, ita pappus flagello fractus, & cum gossypio mistus, texti potest, & cum castoris pilo in tibialia & vittas parari s). Quæ autem semina pectine excutiuntur, non sunt fecunda, & debent integræ filiquæ feri t).

1001. EPILOBIUM flore difformi, foliis linearibus. †

Pseudolychnis purpureum minus DODON. p. 65.

Lychnis Chamænerion, dicta alpina C. B. Prodr. p. 116.

Chamænerion alpinum angustifolium, flore purpureo L. R. H. SCHEUCHZER, It. I. p. 33. It. IV. p. 332.

Flore albo & variegato L. R. H.

Alpina quidem planta est, quam in *Prapioz* & *Ovanna* legerim, & ad glaciales rupes vallis Grindelæ, sub monte *Wetterhorn*, & in monte *Audon*. Descendit autem cum torrentibus in glareas planities, & immensam copiam reperi in alveo torrentis *la Timière* prope *Villeneuve*; in torrente *Baye de Clarens*; ad torrentem *grande Eau Aquilejæ*, in torrente *la Veveysse*, in alveo fluvii *Morge* prope *Gundes*, & ad oram lacus *Neocomensis*, ad extrema littora prope *Colombiers*. C. B. circa *Cliben* & *klein Huningen*, ad *Rhenum*, ad *Wiesam*, juxta vineas *Crenzachenses*; sic circa pagum *Speluga*. Etiam in valle *Ursaria*, *Chiavenna*, &c.

Radix crassa, lignosa, multiceps. Caulis cubitalis, pedalis, tot ramis, quot fere sunt foliorum alæ; totus idem lignescit. Folia linearia, nervo depresso, oris contractis, simplicissima, raro ferrata, pulposa, & subtus reticulata, alia omnino, quam prioris fabrica, a qua certo distingui debet. Flores fere prioris. Calyx purpureus, niger. Siliquæ tomento albæ.

IV. PETALORUM NUMERO IN EADEM PLANTA VARIO.

HYPOPITYS DILLEN. nov. gen. p. 134. t. 7.

OROBANCHOIDES TOURNEFORT. Mem. de l'Acad. ann. 1706. p. 85.

MONOTROPA LINN. n. 536.

Habitus aphyllus. Flos perpetuo connivens, in cylindrum fectus. Prima bractea ampla, ovalis. Deinde calycis folia quatuor, breviora, & minori parte flava, ferrata, lanceolata. Tunc petala quatuor a) longiora, parallelogrammo ungue, segmento florali flavo, ovato, ferrato b); cæterum cava c), retrorsum versus petiolum gibba d), duabus appendicibus aucta. Stamina octo, duorum ordinum. Tuba sine lato, infundibuli forma e). Fructus ovatus f), fulcatus, quadrilocularis, quadrivalvis g), seminibus scobiformibus h). Hujusmodi flores numerosiores sunt, & in spicæ floralis parte inferiori sedent. In superiori & in aliis frequenter flores pentapetali, etiam majori petalorum numero i), staminibus decem, & fructu quinqueloculari k), & calyce quinquefolio.

1002. HYPOPITYS spica florida nutante.

Orobanche, que hypopitys dici potest C. B. Prodr. p. 31.

P p p p p 2

Orobanche

a) LINN. GUNNER.

b) GMELIN. flor. I. p. 218.

c) NATT. hist. of Kamtschatka p. 88. add. GMELIN. l. c.

d) GUNNER.

e) WESTBEK. proprio libello p. 28. 32. 40. GUNNER p. 41

f) WESTBEK. p. 30.

g) Nobiscum RUPPIUS & ORDERUS, etiam DILLEMUS & TOURNEFORT, nisi quod calycem pro petalis numeret.

h) DILLEN. O. O. TOURNEF. D.

i) ibid. ORDER. TOURNEF. C.

j) TOURNEF. ORDER.

k) K. & ORDER.

l) TOURNEF. E.F.

m) M.

n) H.

o) WILlich. obs. p. 37.

p) Nunc describit LINNÆUS.

Orobanche hypopitys lutea MENZEL. pugill. var. t. 3. f. 5.

Orobanche Verbasculi odore PLUKNET. p. 273. t. 209. f. 5. PLOT. Natur. hist. of Oxfordshire p. 146. t. 9. f. 6.

Hypopitys RIVIN. tetrapet. irreg.

Icon OEDERI t. 232.

Monotropa floribus lateralibus ostandis, terminali decandro LINN. I. p. 555.

In sylvis abiegnis frequens, inque fagetis, putrescentibus foliis stratis. Bernæ im Sädelbach, inter Sandrein & Spiegel; inter Almedingen & Eiche. Auf der Wasserfalle l), in monte Crenzach. Circa Ferrière. In valle Fremieres abunde.

Radix innascitur fagi, & abjetis radicibus, succulenta, squamis facta imbricatis, semipatulis. Caulis & tota planta flavescent, & ille quidem squamis ovatis adspersitur, geritque spicam floridam, cernuo vertice, dum floret, inde erectam. Odor Primulæ veris, etiam in matura planta fortissimus.

RUTA a) TOURNEFORT. t. 133.

LINN. n. 523.

In plerisque floribus calyx quadrifidus b), patens. Petala quatuor, petiolata c), patula, cava, ovata, in nostris per oras lacera d). Stamina octo, quatuor recepta in cavitatem petali sui, quatuor e) ex intervallis. Fructus cingitur glandula circulari, punctis sive foveis octo notata; cæterum quadricollis est f), & hians, septo g) in quatuor loculos divisus. Semina numerosa. Tuba stella quadrifida h) coronata. In nonnullis supremis floribus petala i) quina sunt, & decem stamina, & quinque loculi, & decem pori melliferi. Etiam alio modo numerus ludit.

*1003. RUTA foliis duplicato pinnatis, lobulis ovatis.

Ruta sylvestris major C. B. MORISON. &c.

Ruta foliis decompositis, petalis laceris, floribus lateralibus quadrifidis LINN. I. p. 548.

Ruta sylvestris n. 2. DU HAMEL II. ic. 61.

Eadem est cum fativa, quam vide apud BLAKWELL. t. 7.

Dubia icon GESNERI lign. 148. An hanc velit, an sequentem?

Maxima copia in rupibus sub *Agaunensis Eremita sacello*.

Radix lignosa, ramosa. Caulis durus, cubitalis & altior. Folia glauca, pulposa, punctata, ad umbelliferarum modum divisa, duplicato pinnata, pinnulis ovatis, lateralibus aliquanto minoribus. Flores flavi, in racemi speciem dilatati & semiumbellati. Capsulæ fructus exasperatæ. In regionibus calidis in arborem excrevit, ut Macherunte k).

Hæc planta potius acrior est, & odoratior, quam hortensis. Vires ab eo penetrabili odore jam antiquissimo tempore sperarunt, quæ PYTHAGORÆ l) encomiis inclaruerit. Recens acris est, ut nuda manu tractata pruriginem faciat m) & tumorem; sicca mitescit. In sale fixo sulfur n) est. Aqua destillata vires habet, inque eam odor plantæ, oleumque una essentialia, in frigore coagulabile, transit o). Acetum cum Ruta infusum dudum celebre fuit. Vires videtur habere stimulantia, hysterica, ut etiam dudum odore Rutæ sylvestris rustici epilepsiam p) levare adgressi sint. Non satis tamen in officinis nota est. Ad oculos q) olim celebris fuit, nescio, quo scopo.

*1004. RUTA foliis duplicato pinnatis, linearibus, lanceolatis. †

Ruta montana CLUS. in append. ult.

Ruta sylvestris CAMERAR. Epit. p. 495. minor TABERNEM. p. 134.

Unice in Pilato monte provenit, a Cl. CAPPELER detecta.

A priori diversissima, caule ramoso, bipedali, foliis multo tenuius divisus, laciniis ultimis linearibus, acutissimis, tamen etiam punctatis. Flores similes, e) luteo virides r).

MOSCHA-

l) Barler Merkw. p. 188.

a) ΡΥΤΗ cum Hyssopo & Origano ARBÆUS cur. acut. I. c. 1.

b) TOURNEF. C.

c) A.

d) A.B.

e) ad A.

f) E.

g) H.

h) ad A.

i) SLEVOGIUS habet petala 3.4.5.6. & totidem loculos.

k) JOSEPHUS Judaic. Vidit arborem CARDANUS subtilit. L. VIII.

l) Marem & feminam facit PLIN. L. XX. c. 13.

m) COLUMELLA L. XI. c. 3.

n) GMELIN. Comm. Acad. Petrop. V. p. 287.

o) NEUMAN. T. II. P. IV. p. 131.

p) TRALLIANUS L. I.

q) PYTHAGORAS I. c.

r) LOEFFLING. resâ p. 140.

MOSCHATELLINA TOURNEFORTII t. 68.

ADÓXA LINN. n. 501.

Ob disparem partium floris numerum cum Ruta reliqui, etsi flore differt. Flores in cubicas spicas, quinquefloras, quatuor flores laterales, unum, qui cubum claudit. Calyx cuique trifidus s). Flos monopetalos, quinquefidus, segmentis ovato lanceolatis t) fummo fructui innatus. Stamina decem v), ex tubo floris nata. Tubæ quinque x), fructus quinquelocularis, pentaspermus, per ætatem mollis, baccatus. Flos supremus solus quadrifidus y), quatuor loculis, & tubis, & octo staminibus est, ex calyce bifido z); vidi tamen etiam octo flores in uno cubo fuisse.

1005. MOSCHATELLINA.

Moschatella CORD. hist. p. 172. b.

Minimus Ranunculus septentrionalium, herbido muscoso flore LOBEL. p. 674.

Fumaria bulbosa, seu tuberosa, minima TABERNÆM. p. 39.

Adoxa LINN. p. 527.

OEDERI ic. 94.

In Helvetiæ sepibus frequens, Bernæ, inter Holligen, & viam versus Küniz, im breiten Rein. Circa Aquilejam, Roche, Genevæ à la Bâtie I. B. C. B. circa novam domum & versus Rieben. Au mont Milledoux, & à la Combe de Valanvron GAGNEBIN.

Radix sit filamētis, quæ per intervalla nova germina, quasi denticulos producant. Caules simplices, semipedales. Folia glauca, tenera, ternata, eorum quodque trilobum, lobis petiolatis, lateralibus semibilobis, medio semitrifido, lobis omnibus latis & rotundis. Scapi florigeri aphylli, flosculi pallidi, quorum duo tantum, vel tria, semina maturefcunt. Odor validus moschi.

V. BACCIFERÆ.

PARIS LINN. n. 500.

HERBA PARIS TOURNEFORT. t. 117.

Nostra numeri quaterni adprime tenax est. Folia quatuor: calycis patuli folia quatuor, flore longiora, longe lanceolata. Petala ligulata, longa, patula, quatuor. Stamina bis tot, corniculo inter loculos educto. Fructus pene globosus, quatuor fulcis distinctus, mollis, quadrilocularis, multis in gemello ordine feminibus a). Tuba in quatuor antennas fissa. Sæpe numerus variat, ut tria, quatuor, quinque, etiam sex sint folia. Tunc una numerus foliorum, calycis, petalorum, staminum, clavarum tubæ, loculorum fructus mutatur, exemplo, quanto major rationis, quam numeri sit dignitas.

1006. PARIS LINN. I. p. 526.

Uva versa DORSTEN. p. 304.

Herba Paris MATTHIOL. p. 1193. I. B. III. p. 613. GARIDEL. p. 227. ic. 49. BLAKWELL. t. 286. OEDER. t. 139.

In umbrosis nemoribus & sepibus abunde.

Radix crassum tuber est. Caulis unicus, non ramosus. Folia ovato lanceolata, lineata, ut in Liliaceis. Flos ex viridi pallens. Bacca nigra.

Odor & sapor aliquid virulenti habet & narcotici. Quare extus admota tuberibus pestilentialibus b) & inflammationibus c) medetur.

Succum dat refrigerantem, cujus effectus Opii d) similis est, ad oculorum inflammationes utilis e). Semine Paridis ad drachmam dato duos fatuos semistultos intra 20. dies

fidus GUETTARD. Plantes autour d'Estampes II. p. 95.

s) TOURNEF. D.

t) A.

v) ad A. Octo, novem, decem GUETTARD. Stamina ista antheras habent uniloculares BURKHART. epist. p. 151

x) TOURNEF. ad A. Monogynia FABRIC. p. 58.

y) TOURNEF. B. Basler merkwürd. T. IV. p. 378. Sæpius trifidus, etiam quadrifidus SERPIN. p. 35. Quadri-

z) Hunc describit LINNÆUS.

a) Tetracocca FABRIC. butisbac, p. 47.

b) GESNER.

c) TRAGUS.

d) GESNER. epist. p. 326.

e) WELSCH. micromim. n. 25.

Q q q q q

dies fanatos *f*) fuisse, exstant testimonia, & canem eodem Paridis pulvere fanatum, cum arsenicum fumisset LOBELIUS *g*) auctor est.

Maligna tamen planta *b*), quæ gallinas enecat *i*). Cardialgiam inde & vomitum CL. BURGHARD supervenisse vidit *k*).

Tinctoria sunt folia, sicca, lecta prius, quam planta floreat, in aqua cocta, filo in alumine macerato, una cocto *l*).

PHYTOLACCA TOURNEFORT. t. 154.

LINN. n. 588.

Calyx nullus. Petala quinque, concava, ovata *m*), apice sursum curvo. Stamina decem. Fructus mollis, compressus *n*), decem in nostris ovatis acinis, monospermis *o*), connatis. Tot tubæ quot loculi. Numerus staminum etiam alius est.

*1007. PHYTOLACCA fructu petiolato, decemfido.

Blitum Americanum MUNTING. ic. 112.

Amaranthus baccifer Circaæ foliis COMMELYN. Hort. Amstelod. I. f. 66.

Phytolacca vulgaris DILLEN. Hort. Eltham. p. 318. t. 239. f. 309.

Phytolacca floribus decandris, decagynis LINN. I. p. 631.

Virginæ indigena passim nunc in Helvetia transalpina nascitur, inter *Poco d'Adda* & *Morbiniun*, vallis Tellinæ. Inter *Ripam* & *Chiavennam*. Circa *Ofogne* & *au Cong*, vallis Lepontinæ.

Caulis cubitalis & ultra, folia ampla, patula, petiolata, ovato lanceolata, integra. Petioli purpurei, ramosi. Spicæ florum breviter petiolatorum caulem & ramos terminant. Flos herbacei coloris; baccæ satore purpureæ, tinctoriæ. Folia juniora peracria sunt, adulta mitescunt, ut edulia fiant. Ad cancrum imposita folia, nuper ex America commendata, aliquando bono eventu *p*) adhibita fuerunt, alias nullo *q*). Semen cani datum nihil nocuit *r*). Guttulæ fucci aliquæ cani infusæ convulsiones fecerunt & tussim *s*), nullo majori malo sequente.

Color cæterum ex hac bacca *t*) confusa paratur Kermefinus.

VI. CORNICULATÆ.

His anthera in duo cornicula continentur.

PYROLA TOURNEFORTII t. 132.

LINN. n. 554.

Calyx unifolius, quinquefidus *a*). Petala quinque subrotunda *b*). Stamina decem, longis filamentis plerumque inæqualiter disposita. Antheræ sursum in cornicula educæ. Tuba recta aut incurva, apice quinquefido. Fructus quinquelocularis *c*), rotundus, quinque crenis divisus, plenus minutissimis seminibus *d*).

1008. PYROLA racemo unilaterali LINN. I. p. 567.

Pyrola II. tenerior CLUS. *pannon.* p. 505. 506.

Pyrola folio mucronato RIVIN. *pentapet. irreg.* t. 136.

Frequens in sylvis abiegnis. In sylva supra villam *Bodenaker*. In sylvis mont. *Gurten*. In montibus *Crenzach*, *Mönchenstein*, *Wasserfall*.

Durities huic, & aliis nostris, fruticosa. Folia radicalia, petiolata, firma, nitida, ex ovatis lanceolata, minute dentata. Caulis simplex, non ramosus, neque foliosus, sed multiflorus. Flores omnes in eadem partem coniecti. Stipulæ lanceolatæ. Calyx brevis, latis dentibus. Petala alba, ovata, sursum cava, conniventia. Stamina decem, bono ordine disposita. Tuba longa, recta, disco terminata fungoso, stellato.

1009. PYRO-

f) PANDECTARIUS, MATTHIOLUS p. 1094. Etiam AMATUS p. 415.

g) *Advers.* p. 106.

b) MONET l. B.

i) GRESNER. *epist.* p. 99.

k) *Landekerbad* p. 53.

l) LINDER. p. 44.

m) TOURNEFORT. A. B.

n) D.

o) F. E.

p) *Mémoire. econ.* ann. 1764, n. 3. *Add. Journ. Helvet.* ann. 1758. m. Aug.

q) ACEREL. *Chirurg. Händels* p. 27.

r) SCHULZ. *Ep. Nat. Cur. Dec. II. ann. 8. p. 154.*

s) SPROEGEL. *venen.* p. 24.

t) DONK. *Beschr. van n. w. Nederland* p. 31.

a) TOURNEF. C.

b) A. B.

c) F. G.

d) H.

1009. PYROLA foliis subrotundis, tubis rectis *It. hercyn. n. 3.**Pyrola secunda* RAI *Syll. exter.* p. 211.*Pyrola minor* RIVIN. *pentap. irreg. t. 134.* DILLEN. &c.*Pyrola floribus racemosis, dispersis, staminibus pistillisque rectis* LINN. I. p. 567. *Itin. Gottland.* p. 206.

OEDER. t. 55.

In Helvetia frequens, in sylvis montis *Gurten*, in sylva *Bremgarten*, circa villam *Koblholz*, &c.

Folia radicalia petiolata, ex subrotundis obtusa, integra, aut minute serrata. Caulis aphyllus, nec ramosus, racemum fert densum, undique in ambitum sparsum. Stipulae lanceolatae. Petioli uniflori, penduli, viridi colore. Calycis semiquinquefidi dentes ovato lanceolati. Flos perpendicularis, saepe semiconnivens, petalis lacteis, ovatis. Stamina introrsum recurvata, ut ovarium protegant, æqualiter disposita, antheris in breve cornu & obtusum productis. Tuba brevis, recta, sine lato, quinquepartito, stellato.

1010. PYROLA foliis subrotundis, tubis recurvis.

Pyrola CAMERAR. *Epit.* p. 723, I. B. III. p. 535. RIVIN. t. 134.*Pyrola folio rotundo* RIVIN. t. 135. & *folio obtuso* ibid. t. 136.*Pyrola vulgaris* BLAIR. *miscell.* p. 107.*Pyrola staminibus adscendentibus, pistillo declinato* LINN. I. p. 567.

OEDER. t. 110.

In montosis, dumetis & pratis. Inter *Ilfingen* & mont. *Feuerstein*: versus *Lamblingen*.In ipsis pratis domini *Rupensis aux Saugettes & Baunes*. A *Vaulion*.

Folia & habitus paulo prioris: isti paulo major. Folia vix serrata. Spica longior & laxior. Flos perpendicularis. Tuba e) incurva exit ex intervallo petalorum inferiorum, & sursum reflectitur. Stigma exiguum. Stamina sursum reflexa. Loculi eorum in corniculum perforatum producti.

Pyrolæ omnes adstringunt, & vulnerariæ sunt, in decoctis, & potionibus, atque fomentis. Laudantur ad pectoris ulcera & tubera chronica, medicis tamen vix notæ.1011. PYROLA scapo unifloro *It. hercyn. n. 21.* LINN. I. p. 568.*Pyrola* III. CLUS. *pannon.* p. 508. 509.*Pyrola* III. *minima* EJUDEM *hist.* p. CXVIII.*Pyrola flore singulari* RIVIN. t. 137.

Icon OEDERI t. 8.

In *Pilato* monte I. B. Abunde reperi circa fluv. *Avançon* in aspera sylva, qua a pagulis *Plans* adscenditur in montem *Pondenan*, longe lateque nascentem. *Bey Fäblen zwispen Roslen & Alfsigleten* GESNER. In itinere ad *Valorsine*. In via mala. CL. RAMSPEK in mont. *Schilt*, *Galanda & Scheidek*.Folia radicalia, petiolata, subrotunda, serrata, teneriora. Scapus nudus, uniflorus, trientalis, aut paulo ultra. Flos, quam prioribus major, nutans. Calyx albus, magnus, segmentis subrotundis. Petala lactea, ovato lanceolata, lineata. Stamina decem, binis rotundis corniculis coronata, in petala reclinata, sed inæqualiter, ut singulo non bina respondeant, sed unum, duo, aut tria f). Tubæ corona quinquefida maxima. Odet *Lilii convallium*.

ERICA g) TOURNEFORTII t. 373.

LINN. n. 484.

Calyx primus viridis, quadrifolius, quo multe (species carent h); alter coloratus, tetraphyllos, foliolis ovatis, nunquam patentibus i). Flos monopetalos, profunde quadrifidus, calyce colorato minor. Stamina flore breviora, octo, apicibus sagittatis, & corniculis angustis duobus; cæterum tubam, ut in *Vaccinio*, circumstant. Fructus siccus, octo lineis percursus k), rotundus, superne compressus, tetragonus l), polyspermos. Tuba simplex, sine crassiori, tetragonio. Semina minima.Aliud genus a *Tetralice* esse jam RUPPIUS & FABRICIUS m).

Q 9 9 9 9 2

1012. ERICA

e) ad A. & E.

f) Conf. LINN. *olanska resa* p. 145.g) *Erica* futex, non multum diversus a *Myrica*, longe minor DIOSCOR. L. I. c. 100. foliis pene & colore *Rorismarini* PLIN. L. XXIV. n. 39.

h) Omittit LINNÆUS.

i) TOURNEF. ad B.

k) D.

l) F.

m) II. p. 240.

1012. ERICA foliis imis adpressis simplicibus, floralibus calcaratis.

Erica prima MATTHIOL. p. 152. CAMERAR. *Epit.* p. 75.*Erica* CRAMER. t. 52.*Vulgaris*
Erica antheris bicornibus inclusis, corollis inequalibus, campaniformibus, mediocribus, foliis oppositis, sagittatis LINN. I. p. 501.β. Flore albo Hort. Aichstet. *esiv. ord.* IX. t. 3.

In Helvetia minus aliquanto vulgaris, quam in regionibus fabulosis. In sylvis tamen abiegnis passim abunde.

Trunci projecti, lignei, numerosos ramos semierectos emittunt, totos tectos foliolis firmis, brevibus, parum repandis, dorso convexo, ad ramos adhærentibus, conjugatis, sed duobus paribus proximis, ovatis, rugosis, linea distinctis & quatuor fulcis. In summis ramis folia conjugata, cruciata, superiorem partem habent, qualem folia inferiora: sed aliam inferiorem, calcar similem, acutam, linearem, retroversam, a caule remotam. Flores semiquadrifidi, ex purpura violacei, in summis ramis inter ejusmodi folia conferti prodeunt, in perbrevis petiolis, & ad alterum latus fere inclinant. Calycis exterioris duo foliola breve calcar habent, duo lata sunt, utrinque ciliata: calyx coloratus quadrifolius, ovato lanceolatus, flore major, tamen immarcescibilis, cum fructu confenescit.

Exofus agricolis fruticulus, ob reptatrices radices incremento arborum infensus, apes abunde alit in Cellensi ditone; neque audio pulmone nocere, ut suspicatum est n). Corium *Erica* quidem potest, ut cum querceo cortice, indurari. Pro lupulo in cerevisia o) adhiberi lego, non habet tamen aroma, nec amarorem; sed neque armenta nostra *Ericam* inter pabulum admitterent p). Utilitates, si quas habet, vide apud KALMIUM q).Mapalia pro bombycibus ex *Erica* fiunt.In sylva montis præalti d'Arbignon peculiaris varietas crescit, quæ multum me torfit. Ei omnia folia calcar habent, & ima latiora, laxiora, a ramis distantia, & vere gnomoni similia sunt quorum pars ad sex lineas longa contra caulem descendit, longior & triquetra ascendit r). Est *Erica tertia Cortusi*, quam ex alpebus helv. attulit C. B. apud I. B. I. t. 2. p. 358.

1013. ERICA s) foliis patentibus, quaternis, acutis, caducis, corollis calyce longioribus, antheris eminentibus.

α. Planta adulta.

Erica III. CLUS. *pannon.* p. 33. 34.*Erica procumbens, ternis foliolis carnea* C. B. SCHEUCHZER. *It.* VII. p. 513.*Carnis*
Erica antheris simplicibus exsertis, corollis ovatis sublongioribus, foliis quaternis, triangulatis, patentibus, glabris LINN. I. p. 504.

β. Planta hiberna, juniore flore.

Erica III. CLUS. *pannon.* p. 33. 34.*Erica procumbens, herbacea* I. R. H.*herbacea*
Erica antheris bicornibus, inclusis, corollis campanulatis, mediocribus, secundis, foliis ternis, triquetris, patulis LINN. I. p. 501.Vulgaris planta in omnibus subalpinis, descendit *Interlacum* usque, in collem *Rugen*, & ad lacum *Thinensem*. Ad lacum *Lauerzersee*, in M. *Pilato* &c. GAGNEBIN.

Fruticulo rami suberecti, pedales & ultra. Folia conferta, patentia, abiegnis similia, & pariter caduca, angusta, crassula, nervo eminente, peracuta, ex uno circulo quaterna. Flores in summis ramis, in longiusculis unifloris petiolis, fere ad eandem sedem dispositi. Autumnus flores se parare incipiunt ad sequentem annum. Calyx primus nullus; floralis flore major, decolor, flosque similis antheras tunc clausas includunt: eo in statu mense februario legi, ut flos perfectus esset, cæterum viridis, & stamina inclusa. Sed mense maio, perfecti nunc flores, & calyx, & petalon, purpura tinguntur, & stamina de flore nunc erumpunt. Tunc calyx coloratus folia habet lanceolata, flos autem longior est, & breviter quadridentatus adparet. Antheræ duo brevia cornicula educunt.

*1014. ERICA ramis erectis, tomentosis, foliis perangustis erectis, confertis, flores superantibus.

Erica I. CLUS. p. 41. *Corios folio.**arboræa*
Erica antheris bicornibus inclusis, corollis campanulatis, longioribus, foliis quaternis, patentissimis, caule subarboræo, tomentoso LINN.

Inter

n) LANGE I. c. *Ericam* mel dare repertum DIOSCORIDES.o) PLOT. *Natur. hist. of Staffordshire* p. 379.p) ROHR. *phytotheol.* p. 422.q) In *diff. de Erica.*r) *Emend.* III. n. 197. VI. n. 49.s) *Tetralix* inter spinas ætate florentes PLIN. L. XXI. n. 56

Inter *Ripam* & *Chiavennam* ad rupes, & inter *Poco d'Adda* & *Morbegno*.

Frutex erectus, sepedalis, ramosus, ramis erectis, tomento albo obductis. Folia copiosissima, erecta, non patula, glabra, pene subulata, totos ramos tegunt, in ficcis rugosa. Flores numerosissimi in mediis ramis, ut nuperiora folia se super eos efferant, in petiolis ramosis, paniculatis. Calyx primus nullus, secundus perbrevia folia habet, lanceolata. Flos brevis, latus, ad tertias quadrifidus: idem albus, cum fructu contabescit, quem juniorem non vidi.

RHODODENDRON LINN. n. 548.

CHAMERHODODENDROS TOURNEFORTII t. 373.

LEDUM MICHELI.

Calyx quinquefolius, minimus a). Flos tubulosus b), faucibus patentibus, quinquefidis. Stamina decem, duorum ordinum, ex ambitu ovarii nata, libera, non conata, antheris superne perforatis & apertis. Fructus ligneus, ovato pentaëdros c), quinquelocularis d), polyspermos e). Tuba cylindrica f), globulo terminata.

7015. RHODODENDRON foliis ellipticis, glabris, subtus rubiginosis.

Montana Allobrogum lentiscifolia, *Chameleefolia*, vel *Oleastrifolia*, minus odora. *Chamerhododendros* LOBEL. *advers.* p. 155. *ic.* p. 366.

Eponymos Theophrasti LUGDUN. p. 272.

Chamerhododendros alpina, glabra SCHEUCHZER. *It. I.* p. 34. Du HAMEL *arbres I.* p. 160. f. 1.

Rhododendron foliis glabris, subtus leprosis, corollis infundibuliformibus LINN. *I.* p. 562. conf. JACQUINI *obsf.* t. 16.

β. Flore albo, rara varietas. In monte *Javernaz*. ILL. DE SAUSSURE etiam misit.

In alpinis lapidosis vulgaris, ut focus in valle *Urfaria* alat. In *Juræ* mont. altioribus rarior.

Frutex distortus, cubitalis & ultra, difformis, ramosus. Folia ficca, dura, ovata, acuminata, margine contracto, subtus rubra, aut ferrugine & punctis innumeris minutissimis adspersa. In summis ramis petioli uniflori, oblongi, in racemum congesti. Flores tubulosi, ortu tumidiori, laciniis repandis, subrotundis, igneo colore, luteis punctis vario.

Gallis abundat SCHEUCHZER. *It. II.* t. 19. f. 1. 2. 3.

Alit, ut ex alpicolis audio, phasianos illos spurios, *Urogalli* minorem speciem, & ab eo nomē habent. Quare avibus nocere minus credas g). Leporem equidem foliis *Rhododendri* pastum convivis funestum fuisse WELSCHIUS h). In *Ponto* duæ species sunt ejus plantæ, quas credit TOURNEFORTIUS i) Græcis XENOPHONTIS comitibus nocuisse, infecto melle. *Rhododaphnen* accusat PLINIUS k), & *Ægolethron*.

7016. RHODODENDROS foliis ovatis, ciliatis, subtus punctatis.

Balsamum alpinum Gesneri LOBEL. p. 367.

Ledum alpinum CLUS. *pannon.* p. 73. 74.

Nerium alpinum, quibusdam, aliis *Ledum hirsutum* I. B. III. p. 21. 22. BOCCONE *observ.* p. 113.

Chamerhododendros alpina villosa SCHEUCHZER. *It. I.* p. 34.

Rhododendron foliis ciliatis, nudis, corollis infundibuliformibus LINN. *I.* p. 562.

In alpinis etiam plurimis locis reperi, etsi aliquanto rarius est quam prius, in monte *d'Ansez*, *Enzeinda*, in monte inter *Habcheren* & *Tschangnau*, in *Gemmio*, *Gottbardo*, *Pilato*, &c. Inter *Juræ* montis juga, solus mons *Thuiri* hanc stirpem alit.

Omnia fere eadem, folia tamen colore lætiori, margine ciliato, magis ovata, subtus punctis fulcis majoribus & paucioribus notata. Flores similes, minores, rosei coloris dilutioris, albis pustulis notati.

ANDROMEDA

a) TOURNEF. C.

b) ibid. B.

c) D.

d) E.

e) F.

f) C.

g) HASSELGREN. *pan. Sueb.* p. 9.

h) *Miclonimemat.* n. 87.

i) TOURNEFORT. *Voyag. du Levant.* III. p. 73.

k) L. XI. c. 13.

R r r r r

ANDROMEDA LINN. n. 549.

POLIIFOLIA BUXBAUM. *Comm. Acad. Petrop. II.* p. 145.& *Cent. V.* p. 28. t. 49. f. 1.

A Chamærhododendro differt flore ventricoso, contracto, floris laciniis parum profunde incisus, fructu subrotundo, quinque sulcis percurso. Calyx acutis laciniis stellatus. Stamina duas aristas emittunt. Semina nitida, ovata, compressa.

1017. ANDROMEDA foliis alternis, lineari lanceolatis LINN. *Lapon.* p. 163. t. 1. f. 2. *It. bercyn.* n. 36.

Viti Idea adfuis, Polyfolia montana I. B. L. P. I. p. 525.

Erica humilis, Rovismarini folio, Unedonis flore, capsula cistoides PLUKNET. p. 136. t. 175. f. 1.

Erica palustris, flore purpurascens, pendulo, petiolo floris longo, rubro, Rovismarini folio, RUBBEK. *Catal. stirp. Lapon. in Act. Suec.* 1720. p. 97.

Icon OEDERI t. 54.

Andromeda pedunculis aggregatis, corollis ovatis, foliis alterne lanceolatis, revolutis LINN. I. p. 564.

In torfaceis vulgo, circa Gümlingen, im Löbr. In paludosis la Chaux d'Abelle GAGNEBIN, &c.

Fruticulus erectus, pedalis. Folia dura, elliptica, alias tota linearia, alias modice in medio latiora, oris contractis, sine lanceolato, superne viridia, inferne glauca, nervo divisa, eminente. Petioli florigeri in summa planta longi, nutantes, uniflori, purpurei. Calyx coloratus, farinosus. Flos pene globosus, ex albo purpureus, quinque lineis percurfus, ora valde contracta.

ARBUTUS LINN. n. 552.

UVA URSI TOURNEFORT. t. 376. &

ARBUTUS TOURNEFORT. t. 368.

Calyx exiguus, quinquefolius a). Flos ex ovato b) contractus, ore breviter quinquedentato. Stamina decem, ungue latiusculo, antheris gemellis, utrinque perforatis. Fructus intra florem, mollis, rotundus c), pentaspermus d). Tuba crassa, sine crassiori, piloso. Semina dura.

1018. ARBUTUS caulibus procumbentibus, foliis duris, integerrimis LINN. I. p. 566.

Uva Ursi CLUS. *hisp.* p. 79. SCHEUCHZER. *It.* VII. p. 520.

Myrtillus περιουρσίνης RICHER.

Icon OEDERI t. 33.

§ GHERARDI e).

Non rara in Helvetiæ fabulosis sterilibus. Abunde legi supra vineas Sugy & Nan, in monte Vuilly: tum in mont. Luan, d'Ansez, ubi, ut passim in valle Ormond defsus, & supra les Plans, & M. Prapioz vulgo nascitur. RAJUS in monte Jura & colle la Batie prope Genevam; tum in monte Saleve. SCHEUCHZERUS in Gemmiö monte. C. B. in monte prope fanum S. Christiana. In glareis Pilati montis. Supra montem Gotthard CHERLER. A la Chenau au droit de Cortebert GAGNEBIN tum entre Lignièrès & la Neuveville.

Frutex procumbens, ramosus, foliosus, pedalis & ultra. Folia solida, dura, venosa, ex petiolo latescens & ovata. In summa planta densi & breves racemi florales. Stipulae lanceolatae. Petioli colorati, uniflori, sibi vicini, prodeunt ex involucreto dentato. Calycis segmenta alba, rubra f), subrotunda, profunde divisa. Flos late subpurpureus, segmentis brevibus, replicatis, ovatis. Tubæ finis crassus, pilosus. Bacca rotunda, umbilico depresso, rubra, macilenta, intus materie fabulosa farta, in qua in quinque loculis femina angulosa quinque g) & quatuor. Stamina aristæ sessiles.

Planta tota austerata est, & adstringens b); succus foliorum fauces constringit & amarus est. Infusum amarum, adstringit: extractum aquosum odore est melleo, amarum, adstringens b*), & balsamicum quid exhalat i), dum spissatur. Infusum

a) TOURNEFORT. t. 370. C.

b) B.

c) E.

d) F.

e) De *Uva Ursi* conf. p. 7. 9.

f) OEDER.

g) A tribus ad octo GHERARDI.

h) MURRAY de *Uva ursi* p. 21.

b*) CARTHEUSER. II. p. 485. 486. ed. nov.

i) MURRAY p. 24. CARTHEUSER.

fufum fpirituofum amarum, extractum amarum, oleofum, rancidum *i**). Refina etiam ex ea planta viridis, ceræ odore, habetur *k*). Decoctum amarum eft, & raucitatem fauciumque ardorem potum relinquit *l*). Dum ignis admovetur, aqua obtinetur *m*) acida, tum acidus liquor *n*), poftea oleum fiffum, terra *o*), & fal volatilis oleofus alcalinus: in cineribus fubfixus eft & terra *p*).

Oleum nullum in aqua eft, & eadem *q*) paulum lactefcit.

Liquor acidus calculos humanos adgreditur, diminuit, & quod folvere non potest; tamen emollit *r*), neque inter 150. calculos *s*) ullus fuit, quem hic liquor non folveret.

Neque videtur interno in ufu vires fuas amittere, cum neque cum fanguine, neque cum bile miftus, vim folventem deponat *t*). Videtur mucum de calculo educere, fic folvere terræ vincula, & in univerfum lapillum diminuere, parte foluta, & emollito, quod non folutum fuperest *v*). In ventriculum animalium injectus ad uncias duas, vomitum *x*) fecit, ventriculum contraxit, pylorum inflammavit, ita claufit, ut nihil dimitteret, & intestina inania effent *y*). In veficam urinariam impulfus nihil nocuit, & ne valide quidem lotium movit *z*). Etiam in aquofo infuso *a*) calculi mollefcent, equidem & in aqua fimplici.

Interno ufu in hominibus nunquam nocuit *b*). In vitiis viarum urinæ, in ardore lotii, & in hæmorrhoidibus utiliter *c*) adhibita eft; etiam cum fabulum in urina *d*) efflet, multusque dolor; & ab ejus ufu expulfus calculus, dolorque urinæ cum ftanguiria vere fuperatus fuit *e*).

Monspeli *f*) primum inclaruit, ut ad nephritidem pulveris femidrachma mane sex octo-ve diebus alternis fumeretur.

Multum ea herba ILL. DE HAEN ufus eft, pariter ad femidrachmam *g*), ad ulcera renum, ureterum, veficæ, & calculi fufpicionem. Deinde data ad drachmam calculi dolores fultulit, etfi calculum non folvit *h*): & ulcus veficæ eodem remedio Vir ILL. fanavit *i*). Alio in exemplo, cum ulcus in viis efflet urinariis cum calculo, tamen malum *k*) levavit, & calculi effectus mitigavit *l*). Ab ILL. WERLHOFIO adhibita Uva urfi in dysuria *m*), ex calculis renum minoribus & fabulo nata, officium præftitit. Cl. TAUBE Uvam urfi cum virga aurea mifcuit, cumque aqua infudit; ea nephriticos paroxyfmos fuperavit, ut calculi decederent *n*): fimileque exemplum ipfe *o*) Cl. MURRAY vidit, & levamen certe, quoties vera fanatio non obtinebatur *p*). In nonnullis veficæ morbis feliciter adhibitam fuiffe ex Anglia difcimus *q*).

Salutares etiam effectus Cl. BUCHODZ confirmat *r*) redditarum ab ejus ufu arenularum, lapillorum, fublatis mictus fanguinei *s*). In hæctico utique malo, & pulmonis ulcere, fruflra fumta fuit *t*).

Neque omnibus in malis veficæ *v*) fufficit. Ego quidem inutiliter adhibui, cum folum hordei decoctum mala levaret. Quare ab ILL. F. BOISSIER *x*) adeo non laudatur, ut mucum veficæ abradere moneat, & dysuriam facere, & lutulentas urinas abunde cogere effluere *y*). Pro roborante medicamento a LINNÆO *z*) habetur, non absque veri specie.

EX HUDSONI finu adlata, cum Nicotiana, ad fumum trahendum *a*) mifcetur. Loco ligni indici adhiberi potest, ad pannos nigro colore imbuendos *b*), cum vitriolo mifta.

Cl. tamen LEWIS expertus eft, fufcum potius, quam nigrum, colorem dare *c*). Ad ejus radices cocci adhærent, in arte tinctoria non inutiles *d*).

R r r r r 2

1019. ARBU.

i*) CARTHEUSER.

k) p. 25.

l) p. 29.

m) GIEARDI p. 28.

n) p. 29.

o) p. 30.

p) p. 31. MURRAY p. 33.

q) p. 33.

r) GIEARDI p. 42. 43.

s) ibid. p. 91.

t) ibid. p. 46. fqq.

v) p. 40.

w) p. 50.

x) p. 56. 57.

y) p. 50. fqq.

a) MURRAY p. 54. 55.

b) GIEARDI p. 95.

c) p. III. III.

d) p. III.

e) p. 126.

f) BABBYRAC. form. med. p. 163.

g) Rat. med. II. p. 203.

h) ibid. III. p. 156.

i) ibid. p. 194.

k) ibid. IV. p. 234.

l) ibid. VI. p. 173.

m) MURRAY p. 39.

n) p. 42. 43.

o) p. 142.

p) p. 46.

q) Mus. med. I. Suppl. & III.

r) HASSENÖHRL. p. 69.

s) Plant. Lotharing. T. VI. p. 390.

t) ibid. p. 392.

v) HAEN V. p. 147.

w) NOSOL. IV. p. 165. 200.

y) p. 165.

z) Censur. medic. offic.

a) IDEM K. svenska vetensk. handl. 1743. p. 292. fqq.

b) ibid. 1753. trim. II. LINN. Olanska resa p. 10.

c) MURRAY p. 64. 65. TAUBE bist. nat. Cell. p. 75.

d) Von farben p. 168.

1019. ARBUTUS caulibus procumbentibus, foliis rugosis, ferratis LINN. I. p. 566.

Vitis Idea prima CLUS. pannon. p. 77. 78. hist. p. 61.

Vitis Idea foliis oblongis, albicantibus SCHEUCHZER. It. I. p. 52.

Icon OEDERI t. 73.

Uva Urvi Galeni ZANON. t. 178.

SCHEUCHZERUS ad radicem montis *Tütisberg*. Nos abunde in montibus Gubernii Aquilejensis *Javernaz, Chapuisse, supra les Plans, à la Varaz, Ovannaz, d'Arbon, Pané Rossa, les Martinets, Prapioz, Serin, d'Arignon, Fouly. A la Montagne Chaude supra Villeneuve. GAGNEBIN à la Chenau de Cortebert & à S. Imier* IDEM.

Frutex cubitalis, decumbens: folia petiolata, petiolo paulatim dilatato, hinc ovato lanceolata, utrinque venosa & reticulata, dentata & subhirsuta, autumnno pulchre rubescunt. Flores in summa planta congesti, in petiolis perbrevis, unifloris. Calyx planus, semiquinquefidus, stellatus. Flos albus, ora virescente, in basi decem costis percursus, campanulatus, sed conicus, contractus, segmentis quinque ovatis, replicatis. Stamina non ex flore, sed ex fructus ambitu. Anthera gemellae, spadiceae, ex quoque loculo breve cornu. Tuba cylindrica, apice crassiori. Bacca magna, caerulea, umbilico depresso, polysperma, seminibus compressis, sapore non ingrato.

VACCINIUM e) LINN. n. 483.

VITIS IDEEA f) TOURNEFORTII t. 377. &

OXYCOCCUS TOURNEFORT. t. 431.

Bacca rotunda, compressa, quatuor lineis inscripta. Coronatur calyce brevissime quadrifido, acuto, etiam circulari g). Ex summo etiam ovario flos pene globosus h), faucibus contractis, breviter quadrifidis. Ex eodem stamina octo, perforata, corniculis duobus. Tuba simplex. Semina multa i). Haec ludunt quinque segmentis calycis & floris, & decem staminibus. Species etiam datur, in qua flos ad basin usque in quatuor partes finditur, segmentis lanceolatis, revolutis, facie certe valde diversa, ut melius putem separari.

1020. VACCINIUM foliis rugosis, ovato lanceolatis, ferratis, caule anguloso.

Myrtillus MATTHIOL. p. 231. CAMERAR. epit. p. 135.

Vaccinia BLAKWELL. t. 463.

Icon MERIANE LXIV.

Vitis Idea Du HAMEL II. t. 107.

Heidelbeere Cl. CRAMER t. 48. f. 1. 2. foliis non bene integris.

II. Albo fructu RUPP.

I. II. *Vaccinium pedunculis unifloris, foliis ferratis, ovatis, deciduis, caule angulato*, LINN. I. p. 498.

Nihil vulgatius in fylvis abiignis.

Fruticulus angulosus, alis eminentibus, erectus, pedalis, & paulo ultra. Folia levia, nervosa, ex ovatis lanceolata, ora crenata. Flores in summa planta penduli, ex petiolis unifloris sparsi. Fructus coronatur exiguo, rotundo calyce: & flore globoso, albo, purpura tincto, ora contracta, quinquedentata, denticulis reflexis. Stamina circa tubam pene connata, corniculata. Bacca ex caeruleo nigra, polysperma, seminibus ovatis, compressis.

Fructus dulcis est, & adstringens, cum odore caseoso, mihi ingrato. In cibum utique recipitur, pultesque dat, multis non displicitur. Inter medicamenta ob vires adstringentes est, contra dysenterias, & diarrhoeas tabidorum k).

Nimis fere adstringit, cum ei decocto pene funesta tormina, inflationes l) & alvi constipationem proprius testis imputet m). Ad morbos pectoris C. HOFMANNUS laudabat.

e) *Vaccinia* in Gallia purpuræ tingendæ causa, ad servitiorum vestes, plantantur PLIN. L. XVI. c. 18. Non ergo idem est *Hyacinthus* PETIT. miscell. L. III. c. 20.

f) GALENI *Uvam Idæam* esse *Vitem Idæam orientalem maximam*, *Cerasi folio* TOURNEFORTIUS *Voyag. au Levant*. III. p. 67. cui decem stamina.

g) TOURNEV. t. 377. D.

h) A.

i) G.

k) SCHELHAMMER. *Art. med. univ.* III. p. CCXCIII.

l) SCOPOLI p. 274

m) *Bresl. Saml.* ann. 1722. m. Octobr.

dabat. Mallem vires ei tribuere scorbuto *n*) oppositas, ut horæo fructui. Bonum inde spiritum destillari STUTGARDIENSES *o*). Aquam fitim maxime solari *p*).

Tinctoriæ vires in Septentrione innotuerunt. Cum lana, in alumine macerata, tufæ coctæque baccae violaceum colorem *q*) dant. Cum earundem baccarum succo, alumine, & cupri micis (*Kopperslag*), filum incoctum cæruleo tingitur, intensius, si gallæ quernæ additæ fuerint *r*). Ex iisdem baccis contusis, cum quadrupla portione calcis, viridis æris, & salis ammoniaci, filtratis, & in vesica suspensis, color fit purpureus *s*). Denique ex iisdem cum alumine & paucò ære ulso (*Kopperaska*) coctis, donec crassescant, fit purpura tinctoria, pro pictoribus *t*).

1021. VACCINIUM pedunculis unifloris, foliis integerrimis, ovatis, venosis.

Vitis Idea II. CLUS. *pannon.* p. 77. 79. *hist.* p. 61.

Vitis Idea, foliis subrotundis exalbidis C. B. SCHEUCHZER. *It. I.* p. 52.

Icon OEDERI t. 231.

Vaccinium pedunculis unifloris, foliis integerrimis, ovalibus, basi ciliatis LINN. *I.* p. 499.

In torfaceis circa *Gümligen*, *Löbr*, *Chaud d'Abelle & des Pontins*, &c. Sed etiam in alpium rupes ascendit, ibique focum alit, in monte *Gottardo*, valle *Urfaria*, *Gemmio*, &c.

Frutex pedalis & bipedalis, erectus, ramosus, superne foliosus. Folia teneriora, venosa, glabra, elliptica, ambitu obtuso, vel ovato. In summa planta, ex petiolis unifloris & bifloris, flores nutantes. Calyx, in quo fructus, exigua nunc crassitie conspicuus, quadrifidus, segmentis subrotundis. Flos ovalis, albus, cum admixto colore roseo, denticulis reflexis, quatuor, etiam quinque, stamina habet octo & decem, aristis binis, tenuissimis, erectis: stamina adeo non ex flore nascuntur, ut eo delapso cum calyce videam superesse. Fructus quadrilocularis, polyspermos, frequenter abortat. Edulis est, sed dicitur inebriare *v*).

1022. VACCINIUM foliis perennibus, ovatis, subtus punctatis, oris contractis.

Vitis Idea rubra CAMERAR. *Epit.* p. 136.

Icon OEDERI t. 40.

Vaccinium seu Vitis Idea GIRARDI t. 2.

Vaccinia rubra DODON. p. 770.

Vaccinium racenis terminalibus mutantibus, foliis obovatis, revolutis, integerrimis, subtus punctatis LINN. *I.* p. 500.

Cranberries CRAMER. t. 48. f. 3. 4.

β. *Fructu albo* LINN.

Vulgo in sylvis abiegnis paulo altioribus.

Caules ramosi, inclinati, pedales. Folia ovata, laurina, dura, margine introtracto; subtus albida & punctata, ad petiolum acutiora. In summa planta petioli floriferi congesti, penduli, colorati, breves. Cuivis petiolo duæ stipulæ coloratæ. Calyx foliolis quatuor lanceolatis. Flos, ut in prioribus, carneo colore. Stamina longe corniculata *x*). Fructus ruber, polyspermos.

Baccas non ingrate acidas edunt in sylva Hercynia, in Suecia: eadem in aceto condiuntur, a nostris quidem neglectæ. *Vaccinium* video ad ambusta laudari. Foliorum infusum theæ simile in Palatinatu superiori ad catarrhos adhibetur *y*). Colore rubro leviori tingere GUNNERUS *z*).

1023. VACCINIUM caule prostrato, foliis ovato lanceolatis, acutis, flore quadripartito.

Oxycoccus CORD. *hist.* II. p. 146. b.

Vaccinia palustris DODON. *pempt.* p. 770.

Icon OEDERI t. 80.

Atoca Americanorum Du HAMEL II. p. 364.

II. *Latifolia* MENZEL. I. R. H.

Vaccinium foliis integerrimis, revolutis, ovatis, caulibus repentibus, filiformibus, nudis LINN.

I. p. 500.

In torfaceis

n) *Eph. Nat. Cur. Dec. III. ann. II.* obs. 222.
o) *Anzeig. III.* p. 220.
p) ROSEN. *Kinderkrankh.* p. 64.
q) K. *Svenska vetensk. Acad.* 1746. p. 247.
r) LINDER. *Färgkonst* p. 62.
s) IDEM *ibid.* p. 62.
t) IDEM p. 40.

v) Du CHOUX *Pilat.* p. 88. &c. *Leviter*, aut certe capitis dolorem facere LINN. *Flor. Suec. II.* p. 128. GORTER. *Flor. Ingr.* p. 58.
x) FICHTELBERG. p. 94.
y) JETZE *von weissen Hasen. Bresl. Saml. ann.* 1722. m. Jul.
z) *Flor. Norveg.* p. 51.

In torfaceis circa *Löbr & Gümligen*. GAGNEBIN à la Chaux d'Abelle, &c. Circa Solodurum CHERLER.

Elegans planta, lignoso cauliculo longe repit. Folia firma, alterna, dissita, elliptica, sed acute lanceolata, subtus incana, ora contracta. Extremi rami edunt duos terve petiolos floriferos, longos, coloratos, stipulatos, unifloros. Calycis a) foliola quatuor subrotunda. Flos coccineus b), quatuor segmentis longis, acute lanceolatis, se revolventibus c). Stamina octo, longis corniculis. Bacca rubra, quadrilocularis d), polysperma e).

DODONÆUS baccas esse edules, & Ruffi post gelu edunt f). Cum peracidæ sint, a nostris negligantur.

An hæc sunt *Vaccinia palustris*, quæ in placentis eduntur, & valde refrigerant g)? Ex America adlatæ baccæ cum saccharo condiuntur h).

VII. FLORIBUS TUBULOSIS.

THYMELÆA TOURNEFORT. t. 366.

DAPHNE LINN. n. 485.

Flos nudus, tubulosus, quadrifidus a). Stamina octo, intra floralem b) tubum continentur. Fructus in imo flore, qui in baccam fit ovatam c), unico semine fetam. Tuba simplex & brevis.

Daphne mezereum

1024. THYMELÆA d) spica cylindrica, superne foliosa.

Chamelea Germanica DODON. purg. p. 130.

Mesereum PASSÆUS byem. I.

Daphnoides CAMERAR. Epit. p. 937.

Daphnoides flore purpureo TRAG. p. 59. 1074.

Icon GESNERI in fascic. I. n. 10. p. 9.

Icon OEDERI t. 268. CRAMER. t. 47.

Daphne floribus sessilibus, ternis, caulinis, foliis lanceolatis, deciduis LINN. I. p. 509.

β. Flore albido HALE Eden t. 31. bacca lutea.

In omnibus sylvis, primo vere. In alpes ascendit, ut in *Gemmio* viderim.

Flores in spicam cylindricam profert, cauli circumpositos, in petiolis brevissimis, unifloris. Purpurei sunt, decidui, odori, tubo hirsuto. Bacca rotunda, rubra, ovata. In ea nux etiam rotunda, in qua semen, ex ovato acuminatum. Post floris eruptionem folia se super flores e) efferunt, tenera, levia, longe elliptica, nervo eminente.

Tota planta acerrima est & adurens. Sapor baccarum non ingratus videtur, sed post horam elapsam ardor cum dolore in gula succedit, per duodecim horas duraturus f). Odor ipse syncopen facit g). Miro conamine feminæ Russicæ sibi Mezereo marcidis genas inflant h). Radix per aures trajecta in oculorum i) morbis laudatur. Folia cum vino decocta non vomitum, neque alvum movere, nescio, an satis firmo experimento usus, G. H. WELSCH k). Radice cum aqua decocta cancrorum in gena ulcus superatum l). Baccas duas, tres Laponas devorant, ad vomitam oelophagi m) rumpendam, satis hactenus recte. Semina sex, ad octo, drastica vi alvum movent, minori tamen flagitio, si integra; adeo enim acre est semen contusum, ut canem celeriter enecuerit, inflammato ventriculo n). Quare ab ejus fructus usu, vomitus motos, febrem ardentem & hypercatharthes pene funestas obortas, minus mireris o). Alias quindecim grana sumta diuturna, integri mensis, tormina reliquerunt p). Ferreis ergo Fennorum stomachis acceptum referas, si novem grana ad tussim q) sumere sustineant,

a) TOURNEFORT. C. C.

b) A. Potius longiora habet segmenta.

c) Non esse tamen tetrapetalon LINN. philoz. botan. p. 58

d) TOURNEF. E.

e) F.

f) Flor. Ingric. p. 59.

g) THRELKELD. bibern.

h) DU HAMEL II. p. 365.

i) TOURNEF. A.

j) B.

k) C.

l) Mesereum foliis Olivæ, baccis nigris MESUE p. 71. b. Habet & alias species SALADIN p. 280. b. Nostri non est Thymelæa BELLON. Probl. XIX. cum f. Lini non habeat. Esse putabat SYLVIUS, MESUE interpres, & DESSENIUS p. 503.

e) Florem in gemma latentem cum staminibus GREW. t. 63.

f) BRADLEY new improv. p. 106.

g) LANGE remed. domestic. p. 173.

h) Flor. Ingric. p. 60.

i) BARBERAC. form. medic. p. 451.

k) Mithomimem. n. 37.

l) PERRY nervous disease. p. 343.

m) MONTIN. medic. Lap. Lulens. p. 20. Etiam ad ranas, ut putant, deglutitas p. 21.

n) LANGE p. 171. 172. 173.

o) Act. Helvet. V. p. 331. A duodecim baccis mors LINN. Flor. Suec. II. p. 128.

p) BUCHWALD. p. 77. add. Bresl. Saml. ann. 1718. m. febr.

q) HERKEPÆUS baubisokn. p. 63.

sustineant, ad febrem intermittentem etiam 27. Iidem hoc pharmaco ad atrophiant abutuntur r). Arabes, si idem est eorum *Mezerem s)*, decocto utebantur, & ad asciten trochiscis t). DESSENNIUS obstetricem noverat, quæ etiam in gravidis feminis id pharmacum propinabat v). Baccis spiritus frumenti acrimoniam augeri, gulam autem inflammari lego x). Medici veriores, in tanta abundantia tutiorum medicamentorum, his venenis merito abstinent.

1025. THYMELÆA y) foliis ellipticis, perennantibus, floribus ex alis nutantibus.

Lauræola DODON. purg. p. 132. BLAKWELL. t. 62. STERBEEK. veneniv. p. 283.

Piper montanum PASSÆI hyern. T. I.

Daphnoides cum bacca, & cum flore TABERNEMONT. p. 1074. 1075.

Icon GESNERI in fascic. I. n. 9.

Daphne racemosa axillaribus, foliis lanceolatis, glabris LINN. I. p. 510.

In Helvetia non rara. Circa Roche ubique, ut versus *le Grand Clos*. In Jura monte frequenter in sylvis, supra *Bonnont*, ad viam regiam inter *Wallenburg & Langenbruk*: inter *Wasserfall & Hubel z)*; aux *Corchereffes* Cl. GAGNEBIN. In montibus *Münchenstein, Wasserfall, Falconario* legi. I. B. à la Bastie prope Genevam.

Fruticis bipedalis rami lenti, erecti. Folia conferta, dura, perennia, elliptica, alias acuta, alias obtusa, in rosulas ramos terminantes congesta, deinde fere reflexa. Flores in petiolis stipulatis sessiles, inter folia prodeunt, subvirides, inodori, parvi, cum fructu marcescentes. Tuba apice plumoso. Bacca nigra, monosperma, acuminata. Fervor & venenum idem. *Daphnoidis* drachmas a) tres alvum ducere. Oleum dant pressæ, lene ad primum gustum, inde fauces inflammans & pene suffocans, malo per horas b) durabili.

1026. THYMELÆA foliis ellipticis, calvescentibus, floribus aggregatis, sessilibus, hirsutis.

Icon GESNERI n. 7. fasc. I. & lign. 180.

Chamelea leucanthorepes RICHER.

Chamelea alpina, incana LOBEL. advers. p. 158. ic. p. 370.

& *Chamelea hirsuta* nomine data I. B. I. P. I. p. 569.

& *Chamelea pumila, saxatilis, flore pallido, Italica* BARRELIER. ic. 234.

Thymelea incana, Mezerei folio & facie, surculis admodum fragilibus PLUKNET. p. 366. t. 229. f. 3.

Daphne floribus sessilibus, aggregatis, lateralibus, foliis lanceolatis, obtusiusculis, subtus tomentosissimis LINN. I. p. 510.

RAJUS in sylvis, ad latera montis *Saleva*: ad ejus montis latus occidentale, inter lapides deciduos, Gen. DE SAUSSURE. An der Brühl Rhætiæ Cl. DICK. Cl. etiam GAGNEBIN aux *Rochers de Moron paroisse des Planchettes*.

Suffrutex c) cubitalis, cortice cinereo, paulum rugoso, ramis inordinatis, ut fere *Thymelææ* solent. Folia, quæ prima prodeunt, in summis ramis rosulam efficiunt, ovatis longiora, elliptica, obtusa, pallide viridia; juniora hirsuta, ut adulta tamen calvescant. Flores in foliorum alis, inque rosulæ, quam dixi, centro conferti, in petiolis perbrevis, unifloris. Credas te videre fructum ovalem, hirsutum, flore tubuloso, brevi, coronatum, cujus segmenta quatuor, lanceolata, acuta, extus hirsuta sunt, & cum fructu marcescant. Accuratius tamen inspectus hos non adheret ad fructum, & eum distinctus continet, albus & subhirsutus, rubrum enim non vidimus. Stamina intus prima quatuor, superius alia bina, iterumque bina. Tuba simplex, brevis, crassiuscula.

1027. THYMELÆA foliis glabris, linearibus, aristatis, floribus sessilibus, umbellatis.

Icon GESNERI fascic. I. n. 6.

Daphnes species minor in altis montibus EJUSDEM epist. p. 846.

Thymelea minor CORD. hist. p. 189. Sylv. p. 221. b.

Cneorum MATTHIOLI p. 46. CLUS. pannon. p. 54. 55.

Thymelea alpina, linifolia, humilior, flore odoratissimo I. R. H. SCHEUCHZER. It. IV. p. 141.

S s s s s 2

II. Flore

r) HAARTMANN. gangbare Sunkdom p. 594.

s) SERAPIO p. 84. F.

t) RHAZES de antidotis L. 37.

v) p. 504.

x) CRAMER.

y) *Thymelæa* virgas edit pulchras, tenues, binorum cubitorum: folia *chameleæ* angustiora, & pinguiora, viscosa, grumosaque, si mordeantur, flore candido, fructu myrti in modum rotundo, qui inter initia viret, & tandem rubescit; involucre fructus du-

rum, foris nigrum, intus album. Bilem ducit &c. Dioscor. L. IV. c. 167. Non videtur nostra. *Daphnoides* baccis est e nigro rufis, molliore folio quam *Laurus*, frutex ramosus, gustatu accenditur os & gula PLIN. L. XV. c. 30. Possit nostra esse.

z) Basler merkwürd.

a) PLIN. L. XXI. n. 80.

b) SWIETEN. I. p. 638.

c) Emend. IV. n. 34.

Daphne laureola

Alpina

Cneorum

II. Flore albo I. R. H.

I. II. *Daphne floribus congestis, terminalibus, sessilibus, foliis lanceolatis, nudis* LINN. I. p. 511.

In Germania planitie sylvas tenet, circa *Francofurtum*: nobis alpina est & montana. In montibus *Sveitsensium* GESNERUS. In *Fismat* Uriorum alpe SCHEUCHZERUS. In monte *Lunæ* HUBERUS. In monte *Fräla*, & in *Spelugæ* via prope diverforium Cl. DICK; in monte *Galanda* Cl. RAMSPEK. In monte *Regio Switzenfium*, in *Hohenmejner* & *Tieffenkasten* Abbatiscellanorum J. GESNER. In rupibus prope *Moron*, *proche les Corps de Garde* GAGNEBIN, & à *la Chaux* prope *Brevine*.

Fruticulus d) humilis, tamen ramosus, vix semipedalis. Folia in summis ramis congesta, linearia, paulum lanceolata, alias cis finem latiora, elliptica, nervo medio aristato. Flores purpurei, odorati, inter summa folia, in umbellam. Stipulæ sub flore primæ ovato lanceolatæ, reliquæ subulatæ. Tubus floris longus, segmenta quatuor, ex ovatis lanceolata: stamina quatuor brevibus filamentis, statim sub floris faucibus; quatuor alia paulo inferius. Fructus in imo flore hydrizæ similis, tuba crassa, in uncum paulo angustiore terminata.

Folia acria.

STELLERA LINN. n. 488.

THYMELÆÆ spec. TOURNEFORT.

Proxima Thymelææ, flore nudo, octostemone, cum fructu contabescit, & ab eo in crescente dilatatur. Semen unicum, ficcum, rostratum. Numerus quinaris in aliis speciebus. Maluissim nostræ Passerinæ nomen servasse.

1028. STELLERA foliis linearibus, floribus quadrifidis LINN. I. p. 514.

GESNERI ic. 108.

Passerina TRAG. p. 535.

Lingua passerina TABERNEMONT. p. 828.

Linaria altera Botryoides, montana COLUMN. Ecphraf. p. 81. 82.

Basilææ inter stipulas, sed copiosissime circa *Orbe*, *Moncharan*, *Valeire* & *Mathod*. Inter fegetes *près d'Areuse*, & in agris vallis *S. Imier*.

Humilis, duriuscula tamen plantula, semipedalis, erecta, foliis alternis, linearibus, stipula ovato lanceolata, sub flore sessili, floribus in alis foliorum sessilibus, unico, duobus, teneris, subviridibus, ore contracto, conico, in ima parte a succrescente femine in globum distento, ibi subhirsuto. ILL. FABRICIUS duo segmenta floris duobus latiora esse monet e).

VIII. FLORIBUS DIFFORMIBUS. I. MONOPETALIS.

ARISTOLOCHIA a) TOURNEFORT. t. 71.

LINN. n. 1022.

Difficillimum fuit huic plantæ locum invenire. Ad diplostemonas accedit staminum numero ad loculos duplo.

Fructus subrotundus, sex lineis percursus b), etiam longus, coronatur flore monopetalo, deciduo, nudo, tubuloso c), tubo prope ovarium ventricoso, porro hinc exsecto d); inde in ligulam educto e). Idem fructus placenta informi superne terminatur, in qua breviter petiolata stella, cava, sex radiorum f). Ei adherent stamina sex sessilia, quorum quodlibet quadrilocularem g) antheram habet, & pro gemino stamine haberi potest. Fructus b) sexlocularis, polyspermos. Semina angulosa i).

*1029. ARISTOLOCHIA foliis cordatis, caule erecto, floribus axillaribus, confertis, LINN I. p. 1364.

Aristolochia Clematidis vulgaris CLUS. p. LXXI.

Aristolochia multiflora RIVIN. t. 116. monop. irreg.

Aristolochia Clematidis BLAKWELL. t. 255. DODON. purg. p. 16. MILLER. t. 51.

Non

p) Emend. VI. n. 50.

e) Butisac. p. 92.

a) Aristolochia tertia longa, quæ Clematidis; ramulis tenuibus, foliis refertis subrotundis, minori semper vivo similibus: flores rutæ: radices longiores, tenues, crasso cortice & odorato Diosc. L. III. c. 4.

Aristolochia Αριστή λεχουσαις, nobis malum terræ.

Unum radicibus rotundis, foliis inter Malvam & Hederam, &c. PLIN. L. XXV. p. 54. IX. c. 22.

b) TOURNEF. G. F.

c) A. F. d) A.

e) B. f) F.

g) MALFIGHI f. 172.

h) TOURNEF. H.

i) L. I.

Non nimis credo veram esse civem. In vineis tamen circa *Lassarraz*, *Bonneville*, *Douanne* & alibi passim provenit.

Radix longe serpens, teres, fibrosa. Caules prostrati & recti, cubitales & ultra. Folia alterna, distantia, cordiformia. Flores aliquot conjuncti, in petiolis unifloris, ex alis foliorum penduli, ex luteis virent, fere emarginati.

Sapor acris, amarus, vehemens, ut etiam vicinia sibi vina gallica corrumpere dicatur *k*). Odor una acris, penetrabilis. Extractum spirituosum amarissimum, subacre, durabili acrimonia, aquosum subsalsum, amaricans *k**). Radicis vires externe vulnerariæ sunt, & alexipharmacæ, ad ulcera vetusta, cum carie, & ad carnes fungosas compescendas utiles *l*); tum pulveris, tum vini cum radice cocti. Intus sumpta radix vires vitæ languentes excitat, in cachexia, ad retentos menses, ad lochia eliminanda, ad subigendum illud lentum virium cibum coquentium vitium, ex quo podagra *m*) nascitur. Potest ad drachmam dari, nam magna dosi vomitum movet *n*), & alioquin longo usu ventriculi villosam membranam abstergit, & *o*) delet, ut in infuso ad roborandum ventriculum parato Monasterii celebri *p*) experiendo constitit. In hæmorrhoidibus internis decocta cum radice aqua pota, & in clystere adhibita, etiam ulcera sanavit *q*). Essentia in podagra fumitur, fere ad octoginta guttas *r*). Eadem a Biennenfi pharmacopola *WITSIO* in arcanis antipodagricis habita est. Eadem porro, quando color partem fluidiorem dissipavit, rubram melluginem relinquit, quæ cum saccharo in syrupum coquitur *s*), ad podagram utilem. Antidotum in *Aristolochia* adversus viperæ morsum alii quæsierunt *t*).

1029 (†). *ARISTOLOCHIA* foliis cordatis crenulatis, subtus reticulatis, petiolatis, floribus solitariis *GOUAN. LINN. II. p. 1361.*

Pistolochia *DODON. purg. p. 19. pempt. p. 325. CLUS. hort. p. LXXII.*

Aristolochia polyrrhizos *L. B. III. p. 561.*

BATTIRANUS Botanicus, in monte *Zeze* vallis *Tellinæ*.

Radices etiam teretes, numerosæ. Caules angulosi, male subrecti. Folia petiolata, cordata, obtusa, per oram serrata. Fructus petiolatus, solitarius, ovatus, lineis sulcatus. Flos minor, tubo & principio petali flavo *v*), sine latiori, ex sanguineo nigro.

II. DIFFORMES POLYPETALÆ.

FRAXINELLA *TOURNEFORT. t. 243.*

DICTAMNUS *LINN. n. 522.*

Calyx profunde quinquefidus, caducus, segmentis acutis *a*), hinc ternis, inde binis. Petala quinque, in semicirculum disposita *b*), petiolo longo, ipsa ex ovatis acuta, venosa. Quatuor petala sursum eriguntur, unum descendit, & inferius etiam stamina septem ad *c*) decem, sursum curva, arcte congesta. Sub antheris globuli viscidi *d*). Fructus unilocularis videtur, fit tamen siliquis quinque separabilibus *e*), superne latioribus, bivalvibus, in fine suo *f*) cornutis, polyspermis, quæ per maturitatem elasticæ aperiuntur *g*). Semina nitida. Tuba simplex, deorsum versa.

1029**. *FRAXINELLA* *CLUS. Pannon. p. 54. hist. p. 99. DODON. purg. p. 83. RIVIN. pentap. irreg. t. 132.*

Icon aenea *GESNERI n. 165.*

Dictamnus albus, *Fraxinella* *BLAKWELL. t. 75.*

Dictamnus *LINN. p. 548. MILLER. t. 123.*

Siliquæ etiam & petala in folia degenerant *b*).

Albam separat *CL. LUDWIG. de colore plant.* Sed ea non est spontanea.

Circa

k) *CLUSIUS. NAGOL.*

k*) *CARTHUSIUS mat. med. nov. I p. 515.*

l) *BURGHARD. venter. Krankh. p. 1030.*

m) *HENGSTMAN. specif. German. p. 22.*

n) *CHOMEL.*

o) *BOERHAAVE.*

p) *Bresl. Saml. ann. 1724. m. Januar.*

q) *CHOMEL.*

r) *At arthritidem* *BURGGRAV. diss. p. 1031.*

s) *BENNET. theatr. tabid. p. 187.*

t) *Phil. Transf. n. 212.*

v) *Nigroluteum* *MARANTA p. 23. qui sibi inventam tribuit.*

a) *TOURNEFORT. D. D.*

b) *A. A.*

c) *Decem E. E. E. Novem anc. mem. T. X. p. 12.*

d) *IC. BLAKWELL.*

e) *F.*

f) *F. G.*

g) *Anc. mem. X. p. 40.*

h) *Anc. mem. l. c.*

(†) Error in Numeris ex mala divinatione numeri plantarum natus est, cum diversis in civitatibus utrumque volumen necesse esset prolo subdicere.

T t t t t

Circa Basileam, ubi olim LOBELIUS. Circa *Scaphusiam* in monte *Rauden*. In *Valesia* inter *Loueche* & *Viege* ad viam regiam.

Speciosæ plantæ caulis erectus, ad duos & tres pedes, & ultra, ascendit. Rami angulosi, ascendentes. Folia pinnata, extremo impari, viscida, nitida, firma, ovato lanceolata, per oram argute dentata, fere septena. Flores in speciosas spicas, ex petiolis unifloris & bifloris, rubiginosis & viscidis, in spontanea planta subpurpurei, cum tota planta odorati, odore quodam Citri, quem plurimum amo i).

Vires utique promittit non debiles, etsi non est *Dictamnus* k) veterum *Creticus*. Ipse exhalans vapor in loco obscuro flammam concipit l). Vis princeps est in cortice, & in oleo essentiali, quod copiosum inest m), & cum aqua ascendit, plantæque odorem retinet. Una sal concretus ascendit. Infusum spirituosum aquoso amarius est, & plus habet virium, recte etiam ipsa planta datur n); idem menses & lochia pellit. Aqua o) cosmetica est. Nondum autem vires pro dignitate exploratæ sunt. Recentem radicem virus olere CRANZIUS p). Vetustam inutilem esse facile credo q).

IX. TRICOLOBÆ & DYCOLOBÆ.

His de numero staminum denario duo aut tria deficiunt.

I. TRICOLOBÆ.

HIPPOCASTANUM TOURNEFORTII t. 382.

ÆSCULUS LINN. n. 462.

Adeo nunc invaluit hæc arbor, ut ubique ad vias reperiatur, perinde ut *Juglans*, & eodem jure debeat pro indigena reputari.

Calyx exiguus, campaniformis, quinque-dentatus, obtusus, lacer r). Petala quinque s) ex calyce nata, patula, tria, etiam duo, superiora maculata; duo, etiam tria, inferiora parva, omnia flaccida, sfnbhirfuta, quasi fericea, per oras plicata. Stamina septem, longis filamentis. Tuba simplex, sine crasso t), *Castaneæ* perfimilis, hispidus. Fructus trilocularis, trivalvis: in quovis loculo femina duo; quorum aliqua abortiunt.

1029***. HIPPOCASTANUM.

Castanea folio multijido CLUS. hist. p. 7. App. alt. p. 1.

Æsculus floribus heptandris LINN. p. 488.

Wilde Castanie CRAMER. t. 23.

Duas varietates constantes facit MICHELI *præf. ad hort. flor.* p. LII.

Ante 200. annos ex oriente adlata.

Arbor speciosa, ramosa, disciplinæ capax. Folia pulchra, septena, rhomboidea, circumferrata, medium maximum, lateralia minora. Flores in erectos perpulchros racemos, albi, flavo, aut rubro, distincti.

Arbor fere inutilis, nisi ad ambulacra. Tandem reperi, oves integris feminibus pasci, & bene ab eo cibo habere. Deinde cum aqua cocta, etiam cortem nutrit. Cum eadem in saponaceum gluten abeunt, quo lintea utiliter eluuntur, ut saponis compendium fiat. Denique in Italia propositum est, corticem, loco *Peruvianæ Cinchonæ*, in febribus intermittentibus exhibere; neque tentamen successu caruit v).

II. DICOLOBÆ. DUOBUS STAMINIBUS DEFICIENTIBUS.

ACER a) TOURNEFORTII t. 386.

LINN. n. 1155.

Calyx b) quinquefidus, coloratus. Receptaculum balsamicum c), tuberculofum, rotundum,

i) BOCCONE *mus. di piant.* p. 53.

k) ESSE P. HESSUS p. 38.

l) NOLLET *Cours de Physique* IV. p. 300.

m) CARTHEUSER. *mat. med.* p. 482.

n) NEUMAN.

o) C. DE HONESTIS in MESUEN. p. 150. b.

p) *Mater. med.* I. p. 145.

q) LEWIS *mat. med.*

r) TOURNEF. D.

s) A. t) E. v) ZANICHELLI *de Hippocast.*

a) Acer secundum elegantia citro. *Album* (1029****) trans alpes, & in transpadana nascitur. Alterum crispum macularum decursu in Rhætia. Græci faciunt campestre, non crispum, & montanum crispum, & tertium *Zygias*, rubente ligno fillili PLIN. L. XVI. c. 15. *Σφενδαμνος* acer, arbor solida & sicca SUIDAS III. p. 416.

b) TOURNEF. C.

c) ad C.

d) ad C.

e) ad C.

f) ad C.

g) ad C.

h) ad C.

i) ad C.

j) ad C.

k) ad C.

l) ad C.

m) ad C.

n) ad C.

o) ad C.

p) ad C.

q) ad C.

r) ad C.

s) ad C.

t) ad C.

u) ad C.

v) ad C.

w) ad C.

x) ad C.

y) ad C.

z) ad C.

dum, intra calycem. Ex eo petala quinque *d*), elliptica, calycis longitudine. Stamina octo, etiam decem. Tuba bicornis *e*). Duæ capsulæ monospermæ, educunt ad latus suam quæque alam, recurvam *f*), multo suo femine majorem. Nostris flores fere semper androgyni; alii scriptores non solum mares & feminas in eadem cum secundis planta invenerunt, sed etiam mares in tota stirpe solos *g*).

1029****. ACER foliis quinquelobis, dentibus acutis, intervallis lunatis, racemis erectis.
Acer major CAMERAR. *Epit.* p. 63.
Acer montanus orientalis, *Platani foliis atrovirentibus* PLUKNET. p. 7. t. 252. f. 1.
Acer platanodes MUNTING. *phytogr.* f. 11. MILLER. t. 8.
Icon GESNERI *fasc.* t. 17. p. 15.
Leine CRAMER. t. 7.
Acer foliis quinquelobis, acuminatis, acute dentatis, glabris, floribus corymbosis, LINN. II. p. 1496.

Passim in sylvis montanis circa *Münchenstein*, prope arcem *Falkenstein*, circa *Dornach*: inter *Grüti* & *Gempen*, in monte *Muteto*. Inter *Bruntrut* & *Biel*. *Au Coustil*, en allant à *Pertuis* GAGNEBIN, & in prato *des Mailles au droit de Renans*. In monte *Uetliberg*, circa thermas *Fabarias*.

Arbor minus, ut puto, excelsa, quam proxima 1029****. Folia *h*) teneriora, glabra, subtus venosa, quinquelobata & septilobata, ora non ferrata, sed argute & profunde dentata. Racemi erecti, minus, quam sequenti, multiflori. Flores majores, nobis androgyni, calycis segmenta ovata, petala petiolata, latiora, ovata, ex albo viridia. Ea petala ex basi circuli balsamici nascuntur. Inter stamina octo tumores rotundi. In scrobe anuli balsamici sedet ovarium, immaturum thlaspideum. Partes floris disruptæ latefcunt.

1029****. ACER foliis quinquelobis, acute ferratis, racemis pendulis.

Platanus TRAG. p. 1125. b.
Icon GESNERI *lign.* 163. en. 163.
Acer major DODON. *pempt.* p. 840.
Grand Erable, ou *Faux Sicomore* *Speçacle de la Nature* II. p. 469.
Icon GESNERI *fasc.* I. n. 18.
Icon 9. Du HAMEL. & t. 6. CRAMER.

II. Rotundioribus foliorum segmentis RAI *Sylog. exter.* p. 49. circa Genevam: EHRMAN. *Alsat.* & TRAGUS, ut puto.
Acer foliis quinquelobis, inequaliter ferratis, floribus racemosis LINN. II. p. 1495.

III. Folio utrinque viridi EHRMANN.

Arbor excelsa, in sylvis & montanis frequens.

Album lignum & venosum. Folia quinqueloba, lobis extremis minimis, medio maximo, ora acute, sed brevibus dentibus, alterne majoribus, ferrata, inferne modo pallida, modo hirsuta, nervis notabilibus inscripta. Flores in densos racemos pendulos congesti, exigui, manifesto androgyni, ut nonnulli flores abortent. Calycis folia acutiora. Flos multo minor: nuces huic, & reliquis junioribus, fere hirsutæ.

Huic materies levis, ad tornatorum opera utilis. Tuberum *i*) vetusti aceris magna est pulchritudo, quæ crispis venis variegantur.

Etiam in Europa ex hoc Acere toto anno [dulcis succus fluit *k*]), *Betulini* haftenus similis. Ex eo succo, ut ex *Americano*, *Saccharum* parari potest *l*), parcius equidem *m*).

1029****. ACER foliis semitriblobis, obtusis, lobis lateralibus emarginatis.

GESNERI *Icon en.* 164.
Acer TABERNÆM. p. 973. *minor* DODON. p. 840.
Acer vulgare, *minore folio* I. B. I. P. II. p. 166.
Erable *Speçacle de la Nature* II. p. 462.
 & *Petit Erable* p. 466.
lc. T. 29. CRAMER.

T t t t t 2

II. Fructu

d) 1. 2. 3. 4. 5.
e) E.
f) G. H.
g) v. n. 1029****.
h) Du HAMEL t. II. n. 3.

i) Tuber Aceris est venis excellens PLIN. L. XVI. c. 16. add. CRAMER.
k) LISTER. *Phil. Transf. abr.* II. p. 686. *Fränk. Anmerk.* IV. p. 40.
l) K. *swenska wetensk. handl.* 1754. *trim.* III.
m) BIRGH. IV. *Nullum* Du HAMEL p. 55.

II. Fructu rubente RAI *Syn.* III. p. 470.

Acer foliis lobatis obtusis, emarginatis LINN. II. p. 1497.

Hic frutex est, in sepibus & in sylvis frequens.

Cortex rugosus, fissus, scaber. Folia conjugata, cruciata, longe petiolata, semitriloba ⁿ⁾, lobis lateralibus obtuse semibifidis, medio semitrifido, omnibus laciniis obtusis; superiora magis semiquinqueloba. Dantur tamen etiam folia acutiora, majora, præcedentis similia. Summus ramus quilibet fert racemum florum, ex longis petiolis compositum, minus multiflorum, quam priores. Flores subvirentes, in nostra androgyni, tamen ut etiam mares a Cl. viris visi sint, etiam in propriis arboribus soli. Stamina etiam dena vidi, ex propriis nata foveolis. Discus ille fungosus, stella octo radiorum inæqualium inscribitur, & ex radiorum intervallis stamina prodeunt. Dantur & flores, quorum fructus abortiunt ^{o)}

Ad aliqua instrumenta adhibetur, ut ad recipiendos tubos stlopetarios, *zu Flintenschäften p)*.

ⁿ⁾ Conf. Du HAMEL.

^{o)} Omnes flores masculos esse BOEHMER. p. 154. Mares floribus sterilibus vidit VAILLANTIUS. In Cretico

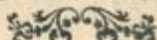
Acere flores mares Du HAMEL I. p. 30. In Canadensi p. 31.

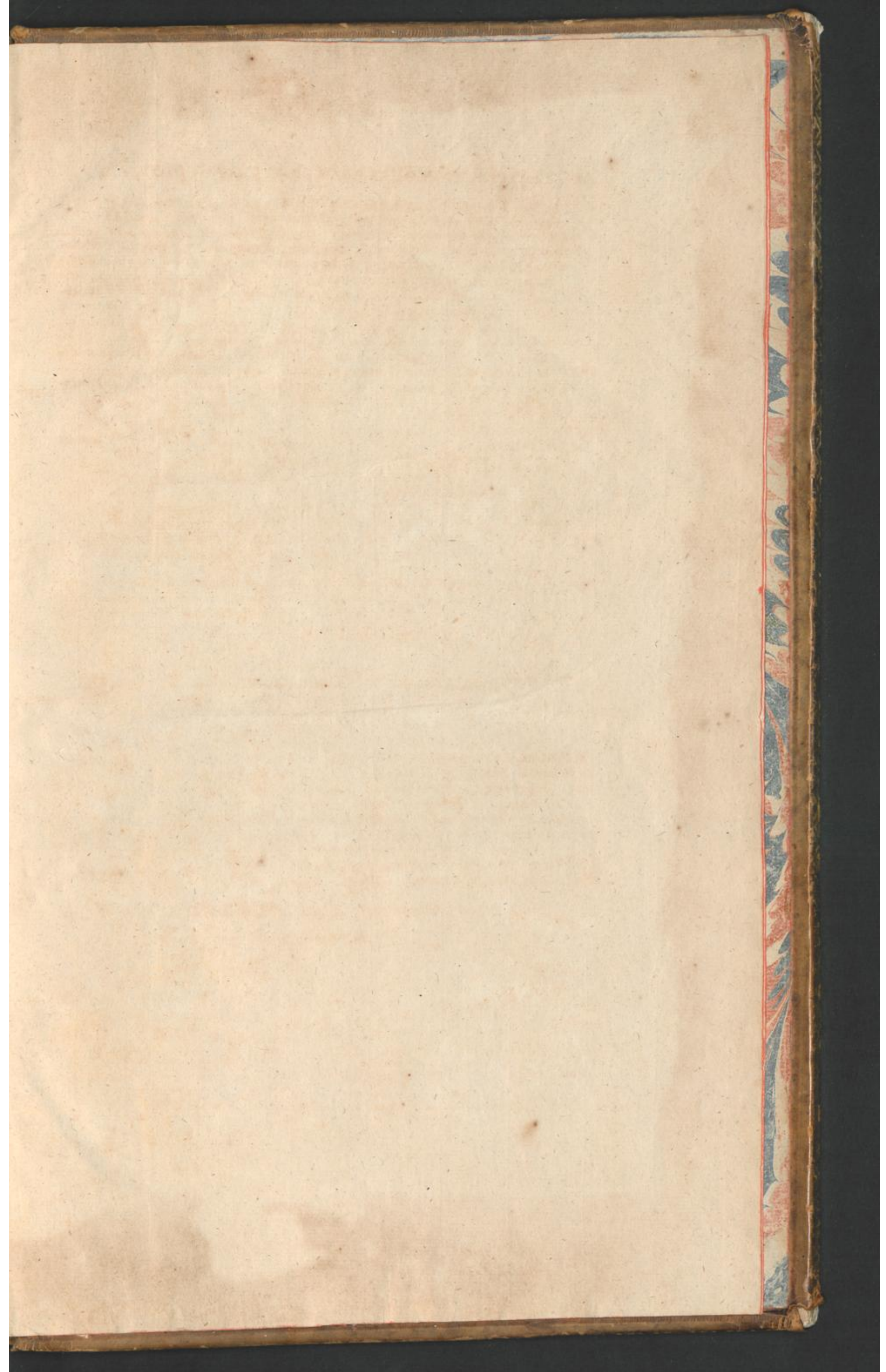
^{p)} CRAMER.

FINIS TOMI PRIMI.

B E R N E.

Ex Officina DAN. BRUNNERI & ALB. HALLERI.

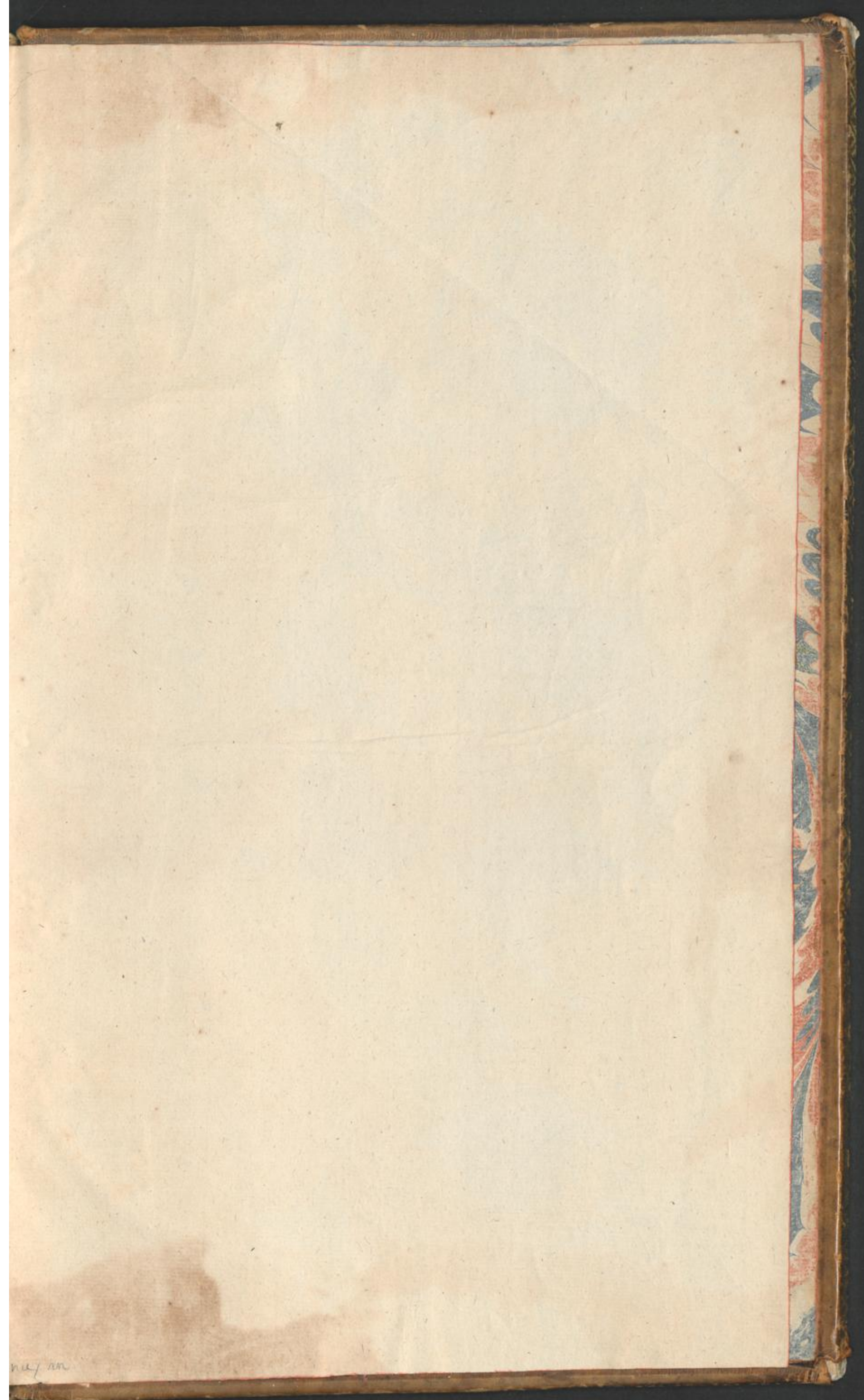
INSTITUTIONS OF THE ...

The first part of the ...
The second part of the ...
The third part of the ...
The fourth part of the ...
The fifth part of the ...
The sixth part of the ...
The seventh part of the ...
The eighth part of the ...
The ninth part of the ...
The tenth part of the ...

Printed by ...
London ...

THE ...

...

may an

